B. T. II. 332

Expositio hymnorū Secūdum vsum Sarum.

Gough Missals 124

BIBLIOTHECA
PUBLICA

Iste liber pertinet ad librariam Gymnasii

¶ Iste liber dicitur liber hymnorum Et est hymnus laus deo cum cantico. ¶ Nota ergo q quattuor fuerūt principales auctores q hymnos cōposuerūt.scz Gregorius. Prudentius. Ambrosius.t Sedulus. ¶ Sed q̄dam vir prudens nole. Hilarius videſ illos sic multos hymnos cōposuisse:dignū duxit. Placuitq; quosdā in vnū colligere cōpendiose t vnū breuē t vtilē tractatū cōponere in quo oēs hymni cōtinentur. Prima huius autoris intētio fuit describere illos q cantāt̄ur in prima feria.t sic deinceps p̄sequenter sm ordinē. ¶ Utilitas aūt maxima est in hoc libello.q: eo perlecto t bene intellecto: cognitionem habere possumus vnitatis et trinitatis t clicripotens dei. Supponit autem theorice.i.diuine cōtēplatōi. ¶ Sed q: intentionē fecerat de feria Ideo videamus q̄d sit feria.nā feria est solēnis dies Beatus aut̄ siluester vel Gregorius:videſ hebreos dixisse prima sabbati:scda sabbati. t sic deinceps. Similiter videns gentiles nōia suoz deoz vel stellaz posuisse.vt Dies solis.Dies lune.Dies martis.Dies mercurij.t sic de alijs. Voluit ipse mutare mores eoz.scz hebreoz t gētiliū. Et ea de causa inuenit hoc nomē feria. Sed in fine septimane seruauit sabbatū:qō fecit ad figurā. q: sabbatū interp:retatur reqes.t nos p totā hebdomadā.i.p totū spaciū vite nostre (qō currit p spaciū septē dierū) debemus laborare sūmo conamine t diligentia: vt p̄ueniamus ad requiē t eternā beatitudinem. ¶ Unusq;sq; enī hymnus hz suā materiam. In illis qui sunt de nocte accipit mediū ip̄m tēpus.i.significationem ipsius temporis.s.vt expellat a nobis tenebras ignorantie t vitioz. t informet nos virtutibus sanctisp̄i ritus caritate. In illis vero q̄ sunt de die accipit mediū ip̄m lumē t vult deprecari deū.vt quēadmodū illuminat sua claritate t splendore solis in corpore.sic illuminet nos sanctisp̄us gratia in mente. Amen.

¶ In aduentu domini.

Conditor alme syderum eterna lux credētium
xp̄e redemptor oim exaudi p̄eces supplicum.

¶ Materia huius hymni est de aduentu xp̄i t incarnatione eiusdē.quia deus de celo descendens se exinaniuit formā serui accipiens t humiliauit se vsq; ad mortē. Et qualiter est egressus de honestissima clausula virginis tanq; sponsus de thalamo suo.cui sponte oīa obediunt.s.terrestria celestia t infernalia. ¶ Intēdit etiā rogare deū vt p hanc incarnationē nostras p̄ces exaudire dignet:t a saggitta diaboli liberare. ¶ Cōstruc. O alme conditor.i.sancte creator syderū.i.stellaz.o eternā lux.i.ppetua salus credentiū.i.xp̄ianoz fideliū.o xp̄e redemptor oim.scz hoim.exaudi p̄eces supplicum.i.humiliter supplicantium.

Qui condolens interitu mortis perire seculum
salua ti mundū languidum donans reis remedium.

Expositio

¶ Construe. Qui condolens.i.qui est nobiscum dolens. perire.i.damnare seculum interitu mortis.i.pena infernali. saluasti.i.liberasti de potestate diaboli. mundum languidum.s.in peccatis. donans remedium.i. redemptionem.reis.i.peccatoribus.

Vergente mundi vespere vti sponsus de thalamo: egressus honestissima virginis matris clausula.

¶ Construe. Vergente mundi vespere.i.appropinquante fine mundi et sic egressus vel.i.sicut sponsus supple egreditur.de thalamo.egressus in quam.de honestissima.i. de castissima. clausula matris virginis id est de vtero scilicet marie.

Cuius forti potentie genu curuãtur omnia: celestia terrestria fatentur nutu subdita.

¶ Construe. Et ideo quia egressus es: vel quia salu affi mundum languidum forti potentie.cuius. scz xpi. ola curuantur genu.s.laudando ipsum celestia.scz angeli.terrestria.i.homines.fatentur subdita.i.confitentur illi subiecta nutu.i.sponte.scz ad tuam volutatem.ꝛc.

Te deprecamur agie venture iudex seculi: conserua nos in tempore hostis a telo perfidi.

¶ Construe. Te deprecamur.ergo quia ita est vt dictum est.deprecamur agie.i.o sancte christe iudex venture.seculi.scz in extremo iudicio.cõserua nos in tempore.i.in hac vita. a telo.i.a suggestione.pfidi hostis.s.diaboli(que sagitta dicitur.)

Laus honor virtus gloria deo patri ✠ filio: sancto simul paraclyto in sempiterna secula. Amen.

¶ Construe. Et q: deꝰ misit filiũ.scz xpm vt nos redimeret. ideo sit laus honor virtus gloria deo patri ꝛ filio.simul.i.pariter.paraclyto.i.spiritui sancto.in sempiterna secula.i.sine fine. Amen.

Te lucis ante terminũ rerum creator poscimus vt solita clementia sis presul ad custodiam.

¶ Materia huius hymni est deũ deprecari in inceptione noctis.vt sicut deprecamur deũ in inceptione diei.vt scz custodiat nos ꝑ totaz diẽ.ita in inceptione noctis. vt nos custodiat per totã noctẽ.deum deprecamur.

¶ Cõstrue. O rerum creator poscimus.i.petimus te ante terminũ lucis anteq̃ de mundo exeamus.vel anteq̃ dies recedat.vt sis presul.i.speculator.vel custos ad custodiam.vel sis presul ad custodiendũ nos.

Procul recedant somnia ✠ noctium fantasmata: hostemq; nostrum comptime ne polluantur corpora.

¶ Construe. Dico tibi ꝓpter tui ad custodiam. ꝓcul recedant somnia. i. longe sit a nobis. & remote illusiones demonū: vel prave delectationes carnis. & fantasmata. i. occulte deceptiones vel suggestiões. vel apparitiões noctiū. i. malignoꝝ spirituū. ¶ Nox diuidit in sex partes. scz sero conticiniū. intempestū. gallicinū: crepusculū. mane. Sero est qñ nox imminet. Conticiniū est hora qñ homines cubitū pgunt. Intempestū est qñ homines nihil operant. Gallicinū est qñ galli emittunt voces. Et crepusculum est qñ dubiū est inter diem & noctē. Mane est qñ aurora apparet: & cōpunie nostrū hostē. i. diabolū. vel carnē nostrā. ne corpora nostra polluantur. s. aliquo malo. vel corporali pollutione.

Verbū supernū ꝓdiens a parte olim exiens: q̄ natus orbi subuenis cursu decliui tēporis.

¶ Iste hymnus cōtinet memoriā huius q̄ xp̄s egressus est de vtero virginali sicut sponsus de thalamo suo: & ideo oia ei humiliantur. Et non est mirum. quia ipe descendit de patre. i. de celo. Et hec est responsio contra hereticos qui dicebant xp̄m non venisse de patre. quibus ꝙ hymnū istū respondendū est. ¶ Construe. O supremū verbum. i. dei filius. prodiēs. i. manifestans te ineffabiliter exiens. i. veniens. olim a patre. quando. scz incarnat⁹ fuit. supple qui es natus. scz a matre. subuenis. id est succurris. orbi. i. mundo. cursu. i. plenitudine. declini temporis. i. proni vel declinantis ad finem seculi.

Illumina nunc pectora tuoq̄ amore concrema: audito vt preconio sint pulsa tandem lubrica.

¶ Construe. Et tu qui es talis. illumina nunc. in presenti. s. tuo lumine et concrema. i. accende. nostra pectora. tuo amore. i. tua gratia. vt audito p̄conio. i. predicatione apostoloꝝ. Uel audito preconio prophetarum lubrica. i. peccata. sint pulsa. i. remota a nostris cordibus. tandem. i. in separatione anime a corpore.

Judexq̄ cū post aderis rimari facta pectoris: reddēs vicem pro abditis iustisq̄ regnū pro bonis.

¶ Construe. Et o tu supremū verbū. i. o fili dei. volens rimari. i. experiri facta. i. petā pectoris. i. cognitionis. vt cum aderis. i. cum affueris index post. i. in fine mundi. vis reddens vicem. i. remunerationem ꝓ abditis. i. pro occultis peccatis. & iustis. i. sanctis. regnū. s. eternū. ꝓ bonis. s. operibus. que in presenti seculo operati sunt.

Non demū arcemur malis pro calitate criminis: sed cum beatis compotes simus perennes celebes.

¶ Construe. Et nō arcemur. i. non ꝓstringamur. demū. i. ad vltimū. malis. i. petis. ꝓ qualitate criminis. i. pro magnitudine peccatoꝝ. sed simus

cõpotes.i.sit potẽtes.cũ beatis.i.sclo.gennes.i.gpetualiter.vl gennes id est habitatores celoꝝ.celibes.i.ad celestem vitam ducens.

Uox clara ecce intonat: obscura queq; increpat: pellantur eminus somnia: ab ethere chꝛistus pꝛomicat.

¶ Materia huius hymni similis est sicut in precedeto hymno. vbi dictum est q; xp̃s venit olim a patre & iam ꝺr sic. Ecce clara vox.i.iohannes baptista. intonat.i. terribiliter predicat. & increpat queq; obscura.i. ostuia vicia seu pcã. & oia somnia.i. vana pcã. pellant.i. remouent. eminus.i. longe. qꝛ xp̃s iam ꝓmicat.i. fulget ab ethere.i. a celo.

Mens iam resurgat turbida: que sꝛde extat saucia: sydus refulget iam nouum: vt tollat omne nꝛium.

¶ Construe. Et ideo Mens nostra turbida.i. maculata. resurgat.s. a vicio que sez mẽs. extat saucia.i. manet vulnerata. sorde.i. peccato. & bene vicit & surgat mens. qꝛ sydus.i. xp̃s refulget iam.i. resplendet g spiritũ sanctũ nouũ. sez natum de virgine. vt tollat.i. remoueat a nobis peccatoribus omne nꝛium. id est omne peccatum.

Esursum agnus mittitur: lauare gratis debitũ: omnes pꝛo indulgentia: vocem demus cũ lachꝛymis.

¶ Construe. Agnus.i. dei filius mittitur.i. destinatur. esursum.i. de celis lauare.i. remediari debitũ.i. originale peccatũ. vel saltem penas peccati gratis.i. dono seu sponte sua & sine aliqua remuneratione. & ideo oẽs demus.s. deo vocem. cũ lachrymis.i. cõfessionem peccatoꝝ cũ contritione pꝛo indulgentia.i. pꝛo remissionem peccatorum.

Secundo vt cum fulserit: mundumq; hoꝛroꝛ cinxerit: non pꝛo reatu puniat: sed pius nos tunc pꝛotegat Pꝛesta pater. ⁊ cetera.

¶ Construe. Bene dico. demus vocẽ cũ lachrymis. Vt cũ ille agnus fulserit.i. fulgens aduenerit. sebo aduẽtu.i. in iudicio. & hoꝛroꝛ.i. pauoꝛ. cinxerit. id est circundederit. mundum.i. mundanos. non vt puniat.i. damnet pꝛo reatu.i. pꝛo peccato. sed pius.s. xp̃s. nos tunc pꝛotegat.i. defendat. a potestate dyaboli.

Ueni redemptoꝛ gẽtiũ: ostẽde partũ virginis miretur oẽ seculũ: talis decet partus deum.

¶ Materia huius hymni est inuocatio ad deũ vt veniat ostẽdere nobis partum beate virginis marie non fuisse ex virili semine. sed diuino spiri

tu cooperante esse factum: et qualiter egressus est a patre. et regressus ad patrē. et qualiter est equalis patri. ⁊ loquitur de presenti tanq̄ de futuro. ¶ Construe. O xp̄e q̄ est redemptor gentium. i. omniū hoim veni. i. accende in mētibus nostris. et ostende. i. pande nobis partū virginis. s. beate marie. iō omne seculum. i. totus mundus miretur. i. admiretur. q̄ talis partus decet. id est decens est deum. s. omnipotentem creatorum celi ⁊ terre. nasci sine virili semine.

Non ex virili semine: sed mystico spiramine: verbū dei factū est caro: fructusq̄ ventris floruit.

¶ Construe. Vere talis partus decet deum. q̄ Non ex virili semine supple datus est dñs nr̄ iesus xp̄s. sed mystico spiramine. i. secreta et sancta operatiōe ac dispositiōe spūssancti. verbū dei. i. filius dei oipotētis factū est caro. i. homo. ⁊ fructus ventris. s. beate marie floruit. sicut flos creuit q̄ beata virgo maria fuit ramus. ⁊ filius ei⁹ Jesus christus est flos.

Aluus tumescit virginis: claustra pudoris ymanēt vexilla virtutum micant: versatur in templo deus.

¶ Construe. Et ecce Aluus virginis. i. venter beate marie. tumescit. id est crescit. ⁊ ibi claustra pudoris. i. clausura virginitatis ymanēt. s. integra ⁊ illesa (quia virginitas in ea non est violata) ⁊ vexilla virtutum id est miracula sancta. micant. i. fulgent. s. p̄ totum mūdū. Vel virtutū. quarū deus est vexillum. id est custos. ⁊ ideo deus versatur in templo. q̄ receptus est a Symeone in templo, vel versatur in templo. id est in vtero beate marie virginis.

Procedēs de thalamo suo pudoris aula regia: gemine gygas substantie alacris vt currat viam.

¶ Construe. Christus p̄cedēs. i. veniens de thalamo suo. i. de vtero matris. q̄ ipsa maria fuit ei electus castitatis. s. de regia aula pudoris. i. de palatio regali. et supple existens gygas gemine substantie. s. diuinitatis ⁊ humanitatis. q̄ xp̄s est deus et homo. Et vt gygas eo q̄ inseperabiliter ⁊ irrevocabiliter ad vitam huius mundi nobis occurrit. Unde psalmista. Exultauit vt gygas. ⁊c. vt alacris. i. velox currat viam. i. transeat de hoc mundo ad patrem.

Egressus eius a patre: regressus eius ad patrem: excursus vsq̄ ad inferos: recursus ad sedem dei.

¶ Construe. Egressus eius a patre. supple fuit q̄n descendit in virginis vterum. regressus eius ad patrem. quando rediit in celum. Unde a summo celo. ⁊c. et regressus eius vsq̄ ad summum eius. Unde euangelista. Ego veni a patre in mundum. iterum relinquo mundum ⁊ vado ad patrem. excursus vsq̄ ad inferos. i. descēdit ad inferna. recursus ad sedem dei. i. ascendit ad dexteram patris.

Equalis eterno patri carnis tropheo accingere: infir
ma nostri corporis virtute firmans perpetim.

¶ Construe. Et tu xpe. s. es equalis eterno patri ꝑm diuinitatē. accinge
re tropheo .i. victoria carnis. q; per carnē triūphauit diabolum. ⁊ supple
tu xpe. firmās. i. roborans. ꝓpetim .i. ꝓpetue. virtute. i. cū virtute infirmi
tatis .i. vitia ⁊ fragilitates nostri corporis.

Presepe iam fulget tuum lumēq; nox spirat nouum
quod nulla nox interpollet fideq; tuge luceat.

¶ Constrne. Vere ꝓcedis de thalamo o tu xpe quia presepe tuū. i. eccle
sia sancta. iam refulget .i. splendet (supple virtutibus) ⁊ nox spirat .i. emit
tet nouum lumen. i. filium natum sine peccato. quod. s. lumen nulla nox.
i. nulla obscuritas hereticorum (q; plures heretici dicunt deum non acce
pisse carnem humanam) interpollet .i. obscuret. ⁊ luceat. sc; lumen tuum
tugi fide. i. assidua virtute.

Saluator mundi dñe qui nos saluasti hodie: in
hac nocte nos protege ⁊ salua omni tempore.

¶ Construe. O dñe. tu dico saluator .i. redemptor mundi. qui saluasti nos
hodie protege .i. defende nos sc; homines in hac nocte / ⁊ sc; tu salua nos
omni tempore .i. semper.

Adesto nunc propicius ⁊ parce supplicantibus: tu de
le nostra crimina tu tenebras illumina.

¶ Construe. Tu dñe. adesto. i. presens fio propicius. id est mitis vel cle
mens. ⁊ tu parce .i. indulge. supplicantibus .i. rogantib⁹. ⁊ dele. id est ab
sterge. vel remoue nostra crimina. supple ⁊ illumina. id est clarifica tene
bras. sc; nostras.

Ne mentem somnus oppzimat nec hostis nos surri
piat nec vllis caro petimus cōmaculetur sordibus.

¶ Construe. Ne somnus oppzimat .i. destruat mentem supple nostram
nec hostis. id est dyabolus surripiat nos. supple ⁊ petim⁹ .i. desideramus
nec pro ne. ne caro cōmaculetur .i. vilescat. vilis sordibus. id est aliquib⁹
peccatis siue vitiis.

Te reformator sensuum votis precamur corditū: vt
puri castis mentibus surgamus a cubilibus.

¶ Construe. O iesu reformator sensuum nos precamur .i. rogamus. te. s.
reformatorem sensuū. votis .i. desideriis cordium .i. cognitionū. vt. s. nos
puri .i. sinceri vel immaculati. surgamus a cubilibus. castis mentibus id
est cum castis cogitationibus.

A Solis ortus cardine ad vsq; terre limitē: xp̄m canamus p̄incipem natum maria virgine.

¶ Istud metrum est idē qđ in superiori. In hoc hymno agitur de incarnatione domini. et de natiuitate eius. quo scz puerpera enixa est illum qui vniuersa ex nihilo creauit. ⁊ non abhorruit iacere in presepio. Et continuatur iste hymnus cum superiori. Dixi enim q̄ celum terra ⁊ mare ⁊ omnia que in eis sunt canunt deo. quia ab ortu solis vsq; ad occasum. vniuersus mundus laudat deum. Vel aliter dixi q̄ eius presepe iam fulget nouo lumine. ⁊ ideo canamus natum de maria virgine. ⁊ hoc est quod dicit.

¶ Construe. Nos xp̄iani canamus. i. laudamus a cardine ortus solis. i. ab origine mundi. vel a cardine ortus solis. i. ab oriente mundi. vsq; ad limitem terre. i. ad occidentem. xp̄m p̄incipem. i. regem. natum. i. gentili. maria virgine. i. ex vtero marie virginis.

Beatus autor seculi seruile corpus induit: vt carne carnem liberans ne perderet quos condidit.

¶ Construe. Beatus autor bene dico q̄ debemus deū laudare. q̄ beatus autor. i. factor. seculi. i. mundi. induit. i. assumpsit seruile corpus. i. humanam carnē. vt ipse liberās carnē. i. nostrā humanitatē. carne. s. sua. ne p̄ vt non perderet. s. homes illos quos condidit. i. creauit.

Caste parentis viscera celestis intrat gratia: venter puelle baiulat secreta que non nouerat.

¶ Construe. Caste parentis viscera. Et vere induit seruile corpus. q̄ celestis gratia. s. xp̄s intrat viscera. i. vterū. caste parētis. s. virginis marie ⁊ sic venter. i. vterus puelle. s. marie. baiulat. id est portat secreta. s. celestia que scz secreta. non nouerat. s. ante conceptionem.

Domus pudici pectoris templum repente fit dei intacta nesciens virum verbo concepit filium.

¶ Et vere baiulat secreta que nō nouerat. Ideo construe sic. Domus. i. aluus pudici pectoris. i. puri cordis. scz marie. fit. i. efficitur. repente. i. cito. templū dei. i. hospitiū. domus dico intacta. i. incorrupta. nesciens virū per carnis cōmixtionē. concepit filiū. s. xp̄m. verbo. i. per verbū quod ipa dixerat ad gabrielem dicēs (Ecce ancilla dñi fiat michi ſm verbū tuum) vel verbo. id est per verbum quod dixit Gabriel ad ipsam. vnde dixit. Ecce concipies ⁊ paries filium.

Enixa est puerpera quem gabriel predixerat: quē matris aluo gestiens clausus iohannes senserat.

¶ Dico q̄ concepit ⁊ vere. q̄ puerpera. i. maria pariens puerum. enixa est. i. peperit filiū. quē filiū gabriel ille archāgelus. predixerat nasciturū. ⁊ quem iohannes baptista, clausus. i. inclusus. aluo. i. in vtero matris sue

Elizabet senserat.i.cognouerat.gestiens.i.gaudens.

Feno iacere pertulit presepe non abhorruit:partuq; lacte pastus est per quem nec ales esurit.

¶ Cõstrue. Et postq; christus natus est ex virgine maria.pertulit.id est passus est.iacere.i.quiescere.feno.i.in feno. et non abhorruit.i.non refutauit presepe.i.stabulum. et suppie christus pastus est.i.nutritus paruo lacte virginis marie.per quem suppie christum.nec pro non q̃ ales.i.nutrix. scz maria a qua christus nutriebatur. non esurit.i.non passa est famem.quia matres lactantes pueros magis esuriunt q̃ stridet aliis hominibus.sed maria christum lactabat q̃ christus ipsã regebat.ideo nõ plus stetuit nec esuriuit.

Gaudet chorus celestium et angeli canũt deo:palãq; fit pastoribus pastor creator omnium.

¶ Construe. Et quia christus natus est. Chorus.id est societas celestiũ spirituum gaudet.id est letatur.q̃ angeli.i.throni q̃ dominationes principatus.q̃ potestates. q̃ de ceteris.canunt. id est cantant deo.scz glorioso. q̃ pro q̃.et pastor et creator omnium. scilicet rerum.fit palam.id est manifestatur pastoribus. Iuxta turrim Ebnam. ad quem locum pastores sicut q̃ modo pro consuetudine habebant vigilare super greges suos.q̃ erat ibi planicies terre apta pastoribus illius regionis ad seruandum ibi vigilias noctis super greges eorum.

HOstis herodes impie christum venire quid times nõ eripit mortalia q̃ regna dat celestia.

¶ Materia huius hymni est condamatio quã facimus cõtra herodem qui audita xpi nativitate:amittere regnum timuit:ideo multos pueros interfecit.estimans se etiam xp̃m interficere. ¶ Intentio autoris est tractare de tribus miraculis magnis queq; in die epyphanie facta sunt. ¶ Primo de trium magorum apparitione per stellam. De aque in vinum transmutatione. Et de christi baptismo in iordane:Et etiam de puerio per herodem interfectio. ¶ Nota q̃ hymnus iste continuatur superiori:ita quia dixi q̃ xp̃s natus est q̃ passus est iacere feno.vnde herodes de nativitate eius turbatus occidit multos pueros.timens ne regnũ suum amitteret.sed stulte fecit.q̃ ille q̃ est rex regum q̃ dominus dominãtium:non venit vt ei regnum auferret. sed vt totum mundum tantis criminibus involutum a peccatis liberaret.ideo dicit. ¶ Construe. O impie hostis herodes.quid.i.cur times xp̃m venire.q̃ ipse non eripit mortalia regna.qui dat celestia regna.

Ibant magi quã viderant stellam sequentes prevtã lumen requirunt lumine deum fatentur munere.

¶ Construe. Magi.i.reges ibant quesitū xp̄m et adorare eū.sequentes stellam preuiam.i.precedentē.quā viderāt. ⁊ requirūt lumē.i.xp̄m.lumine.i.eū stella:⁊ fatent deū munere.s.auro.thure.⁊ myrrha.

Lauacra puri gurgitis celestis agnus attulit:peccata que non detulit nos abluendo sustulit.

¶ Construe.Celestis agnus.i.xp̄s attulit.i.suscepit lauacra.i.baptismā puri gurgitis.s.iordanis. ⁊ sustulit.i.abstulit a nobis.abluendo nos p baptismū peccata.i.crimina.que pcā non detulit.i.secū non portauit.qz ipse mundus erat ab omni peccato tam actuali ꝙ originali.

Nouum genus potētie aque rubescunt hydrie: vinū qz iussa fundere mutauit vnda originem.

¶ Construe. Nouū genus.i.laudium opus. potentie.s.miraculoz.quia aque infuse hydrie: rubescit.i.flauescit.qz p ⁊.⁊ vnda.i.aqua infusa hydrie iussa.i.precepta. fundere.i.effundere. vinum mutauit originē.i.naturam suam:qz ad verbū dñi aqua facta est vinum.

A patre vnigenitus ad nos venit per virginē baptisma cruce consecrans cunctos fideles generans.

¶ Construe. Vnigenitus. supple filius.i.xp̄s:venit.i. descendit a patre supple in diuinis:ad nos supple homines.per virginem supple Mariam christus dico consecrans baptisma. cruce generans. cunctos fideles. id est christianos.

De celo celsus prodiit accepit formam hois: facturā morte redimens gaudia vite largiens.

¶ Construe. Christus dico celsus.i.altus vel potens. pdiit.i.venit de celo.xp̄s dico accepit.i.induit formam.i.similitudinē hominis.xp̄s dico redimens facturam.s.suam.i.hominem.morte.i.per mortem.xp̄us dico largiens.i.dans gaudia vite.supple eterne.

Hoc te redemptor quesumus illabere propicius:clarumqz vostris sensibus lumen prebe fidelibus.

¶ Construe. O redemptor.i.saluator nos quesumus.i.rogamus.te.hoc id est propter hoc.illabere propicius:qz p ⁊.⁊ prebe.i.concede vel da nostris fidelibus mentibus clarum lumen.

Mane nobiscum domine: noctem obscuram remoue omne dilectum ablue:piam medelam tribue.

¶ Construe. O domine.i.xp̄e.mane nobiscum.⁊ o domine: remoue obscuram noctem. ⁊ o domine ablue.i.munda omne delictum.i.oē peccatū siue vicium. ⁊ supple o dñe tribue.i.cōcede vel da piam medelā.i.pium remedium contra peccata.

Quem iam venisse nouimus redire item credimus tu ceptrū tuū inclitū: tuo defēde clypeo. Gloria.

¶ Construe. Quem. s. dīm. nos nouimus. i. cognouimus. venisse. i. q̄ venit. item nos credimus. supple eum redire. sc̄z in die iudicij. tu dñe defende tuum inclytum ceptrum. id est tuum glorioſum regnum christi fidelium. tuo clypeo. id est tua cruce.

Deus creator oīm polique rector vestiēs diē decoro lumine noctem soporis gratia.

¶ Materia huius hymni est deprecatio ad deum. vt per diem ⁊ noctem simus ab illo adiuti ⁊ defensi a noxijs. Tres versus primi sibi coherent et ita cōmode legentur simul. Primus versus exordium sumit a qualitatibus diei ⁊ noctis. hoc modo. ¶ Construe. O deus creator oim rerū. q̄ p ⁊ rector poli. i. celi. vestiens. i. eromans. diem. s. artificialem decoro lumine. i. claro sole. et vestiens noctem. i. tempus nocturnum. gratia soporis. id est quiete dormitionis. ⁊ hoc in finem qui sequitur.

Artus solutos vt quies reddat laboris vsui: mēteſq; fessas alleuet luctus soluat anxios.

¶ Construe. Vt sc̄z quies. i. requies nocturna: reddat. i. restituat vsui. id est exercitio laboris. artꝰ solutos. i. membra dissoluta neruata. per motus diurnos. q̄ p ⁊. alleuet. i. recreet. mentes fessas. i. animos fatigatos p. diem. q̄ pro ⁊. et soluat. i. tollat anxios luctus. i. angustias tristicias mentis (quasi diceret) Ad hoc vestit deꝰ nocte grata soporis. vt animalia fessa p labores diurnos intrinsece ⁊ extrinsece. per requiem nocturnam reficerentur angustie quoq; omnes et tristicie in die occurrentes per eandem requiem deponerentur ac obliuiscerentur.

Grates peracto iam die ⁊ noctis exortu pręces: votis reos vt adiuues hymnum canentes soluimus.

¶ Hic pficitur sententia versuū precedētiū. Et fit gratiarū exhibitio cum oratione in hunc modū. ¶ Construe. O deus creator oim. ⁊⁊. nos canentes hymnū. hoc canticū laudis. soluimus. i. reddimus tibi votis. i. desiderijs totis grates. i. gratias. die peracto. i. ad finē productoriam. i. nūc. hoc est feliciter diem pfectum transiuimus (⁊ supple soluimus) pręces votis. s. oibus in exortu. i. in principio aduētus noctis. vt adiuues. i. auxilio deus nos reos. i. criminoſos homines. Et breuiter vt ita custodias nos nocte futura sicut fecisti de quo gratias dicimus die preterita.

Te cordis ima concinat: te vox canora cōcrepet: te di ligat castus amor te mens adoret sobria.

¶ Construe. Et ergo ima. i. intima cordis, concinant. i. laudēt te. s. deum

ꝛ canora vos.i.dulciter canẽs.cõcrepet te.i.concrepando laudet.ꝛ amor castus.i.pudicus.diligat te.ꝛ sobria mens.i.sobrie viuẽs.adoret te(quasi diceret)ita adiuues o deus nos reos ꝛ qualifactos seruos oi tẽpore.vt ex totis viribus te laudare ꝛ honorare possimus:et est modus excellentis laudis deo exhibende ordinatus.in finem qui sequitur.

Ut cum ꝓfunda clauserit diem caligo noctiũ:fides tenebras nesciat ⁊ nox fidei luceat.

¶ Construe.Ut cũ.i.qñ ꝓfunda caligo.i.densa obscuritas noctiũ. clauserit.i.finierit diẽ nostrũ extremũ.fides nostra nesciat tenebras.i.hereses seu peccata quibus obscureretur.et nox luceat fidei.Ita ꝙ noctis tempore virtus fidei in nobis semper eluceat.

Dormire mẽtem ne sinas dormire culpa nouerit:castos fides refrigeret:somni vaporem temperet.

¶ Construe.Et ob hoc.O deus ne sinas.i.non ꝑmittas mentẽ.i.cor nostrum dormire.i.sopori intendere:ꝙ tuum seruitium ꝙ hoc deficiat et negligatur.sed culpa.i.peccandi promitas seu inclinatio.nouerit dormire id est quiescere . fides refrigeret.i.frigidos faciat custos scilicet nos pudicos.sic ꝙ extinguat in nobis calores passionũ noxiariũ.ꝛ temperet.i.mitiget vaporem.i.dulcedinem ꝛ delectationem somni:ne indisposita flam⁹ ad te laudandum omni tempore.

Exuta sensu lubrico:te cordis alta somnient:ne hostis inuidi dolo pauor quietis suscitet.

¶ Hic declaratur latius versus precedens sic.Construe.Alta.i.elevationes cogitãdi. cordis scz nostri.exuta.i.denudata. a lubrico sensu.i.imũdo conceptu.somnient te.i.habeant te ꝑ materia somniãdi.ne pauor.i.metus vel fragilitas humani corporis. suscitet.i.exrge faciat ḋctos.i.pacificos.suppli in animo nostro.dolo.i.ꝑ dolum. inuidi hostis.i. diaboli qui inuidet semper paci et tranquillitati animi nostri.ꝛ laborat suggestionibus suis.nos instigare ad prauos actus.

Christum rogemus ⁊ patrem:christi patrisq; spiritũ vnum potens per omnia foue precantes trinitas.

¶ Ista est oratio ad ferãm trinitatẽ. Cõstrue. Nos rogamus xp̃m.i.filiũ dei.ꝛ patrẽ.s.in diuinis:ꝛ spiũ xp̃i patrisq;.s.hoc modo.O trinitas.s.existens vnũ.i.vna essentia.potens.per oia in celo ꝛ in terra.ꝛc.foue.i.nutri tuua ꝛ suscipe precantes.i.nos rogantes.Amen.

PRimo dierũ omĩ quo mũdus extat cõdit⁹ vel quo resurgẽs cõditor nos morte victa liberet.

¶ Materia huius hymni est cõmendatio dñici diei:commẽdat eum per

parte. De sunt partes q mundus conditus fuit tali die quo xps resurrexit: r p hanc cōmēdationē beatus Gregorius vult monere nos ad honorē dñici diei de lecto mane surgere. ¶ Dñicus vero dies merito et cū discretione oim dierū primus dicitur. qr dicit primus respectu oim creaturarū. Tertius etiā dicitur respectu resurrectionis dñi. qr xps tertia die resurrexit. Octau⁹ etiam dicit respectu octaui diei quia octaua die oēs resurgere debemus ad eternā vitam. Et ideo queram⁹ in dñico die quo xps resurrexit vel in die iudicii q dicitur sacratus. quia tunc bona bonis r mala malis redentur. ¶ Descendendo ergo ad litterā dico dñicā diem maiorem esse oībus aliis diebus. qr hic mundus fuit conditus Et xps resurrexit eodem die. ergo habet primatum super omnes alios dies: ergo maior est aliis diebus. per locum a partibus enumeratis. vel a positione antecedentis. ¶ Construe. O fratres omnes surgamus in primo die dierum omniū. i. in dominico die. ocius. i. citius q in aliis temporibus. quo scz dñico die. mundus extat conditus. i. factus. vel pio r quo die cōditor. i. creator omnium creaturarum. resurgens a morte nos liberauit ab inferno vel a potestate diaboli.

Pulsus procul torporibus surgamus omnes ocius/ et nocte queramus. pium/ sicut prophetam nouimus.

¶ Construe. Surgamus dico. a nostris torporibus. i. peccatis r vitiis. r non solummodo surgamus. sed queramus p obseruationem mandatorum. pium. i. deum in hac nocte sicut nouimus prophetam david deum quesiuisse. sicut ipse ait Media nocte surgebam ad confitendū nomini tuo. rc. Et iterum dicit idem Lauado per singulas noctes lectum meum: lacrymis meis stratum meum rigabo. Hō in omelia beati Gregorii legitur de quodam viro qui postq aliquantulum soporis corpori suo dedisset. extra mediam noctem surgebat: r vigilans orabat: qui tādiu hoc fecit. donec facta est vox de celo a domino dicēs. Peccatum tuum dimissum est tibi. surge r noli ammodo peccare.

Nostras preces vt audiat suamq; dexteram porrigat vt expiatos sordibus reddat polorum sedibus.

¶ Construe. Surgamus inquā. r framus pium. scz deum vt audiat nostras preces. i. nostras orationes (p vitandis vicijs: r p acquirēdis virtutibus) r porrigat. i. donet. suam dexteram. i. suum auxilium. supple nobis vt expiatos. i. absolutos r purgatos a vitijs vel a sordibus vitiorum reddat. i. concedat sedibus polorum. i. celorum. r angelorum. i. ponat nos in regno celorum.

Et quicq sacratissimo huius diei tempore/ horis quietis psallimus donis beatis muneret.

¶ Construe. Reddat inquā nos polorū sedib⁹. vt muneret. i. appremiat nos beatis donis. i. donis celestibus. quicq. i. quicunq; psallimus. i. cani-

nus.i.domino deo nostro.quietis horis.i.hori.noctis.in tempore sacratissimo.i.sanctissimo(quo xps resurrexit)huius dici.s.dominice.vel muneret in sacris temporibus.i.in die iudicii. Qui dies ideo dr sacratus.q: tunc bona bonis.t mala malis reddentur t dabuntur.Sed quia superiora per nos habere nequiuimus. vertit se nunc ad christum. Et monet nos q deprecemur ipsum vt quatenus omnis libido ei omnis macula removeatur a nobis.

Jam nunc paterna claritas te postulamus affatim/ ablit libido sordidans omnis actus noxius.

¶ Construe. Jam postulam⁹ te nunc:o paterna claritas.affatim.i.abūdanter vt libido.i.luxuria t mala cōcupiscentia.libido dico sordidās corpora nostra t ois actus noxius.i.nociuus. et pē opus malū ablit.i.longe sit remotum:ne aia cum corpore sordescat.

Ne feda sit vel lubrica nostri compago corporis/ per quod auerni ignibus ipsi crememur acrius.

¶ Construe. Ideo te postulamus.ne feda sit.i.sordibus plena vel lubrica.i.labilis ad luxuriam.compago nostri corporis.i.coniunctio anime et corporis(que tunc dicitur feda qñ caro preest virtuti. et ratio est pulchra qñ predominat corpori.vel deprecemur vt caro subeat menti) p quam.s. compaginem male viam crememur anima t corpore.i.cruciamur acrius id est valde acriter.ignibus.i.doloribus t cruciatibus. auerni.i.inferni. (Aueris dicitur ab a quod est sine:t ver veris quod est delectatio:quasi sine vere.i.delectatiōe. Auernus autem est locus in inferno vbi semper est ignis.in quo impij cremabūt.qui in hac vita in peccatis t vanitatib⁹ mundi delicate vixerunt.

Ob hoc redemptor quesumus vt ꝓbra nostra diluas vite perennis cōmoda nobis benigne conferas.

¶ Cōstrue. Et q timemus vt ignibus crememur/ideo ō redēptor quesumus.i.cū desiderio quesumus t rogamus:ob hoc.i.propter hoc.vt diluas nostra probra.i.peccata t mala que ꝓbant animam t corpus.benigne conferas.i.concedas nobis commoda.s.bona vtilia t perpetua.perennis vite.i.eterne glorie.

Quo carnis actu exules/ effecti ipi celibes/ vt prestola murcernui melos canamus glorie.

¶ Construe. Quo ꝓ vt.exules.nos pegrini a celesti patria.actu.i.operatione carnis(quēadmodū ipse qui est alienus a patria) ō: exul t peregrinus.i.longe remotus a patria ¶ sic t nos debem⁹ esse remoti ab actu carnis p bona opera:vt sic ceruni.i.humiles. prestolamur.i.expectemur Uñ(Prestolor excepto.prestolor querere dico) mereamur effici celibes. i.celestes t ad vitā eternā ducentes. Uel cernui.inclinati.t oculos sursū

tendentes ad dñm canamus.i. psceramus melos.i. vulck cantū ore et cor de gloue.i. ad honorē tue laudis. Bene enī canet q a pctis cessat. tē.

Presta pater piissime patrisq; compar vnice cū spiritu paraclito regnans per omne seculum.

¶ Construe. O pīssime (q mundasti nos a vitijs) pater.i. o creator et rector oim rerū: et o vnice.i. o xpe fili dei viui. vnice dico compar.i. equalis sm diuinitatē. patri omipotenti (in pugillo celū t terrā continenti) tu.s. xpe regnās (supple es) cū spō paracyto.i. cōsolatore. p oē seculū.i. ante omnia secula. presta.i. dona seu cōcede nobis ea que supra diximus. s. vt a vitijs abstinendo. in virtutibus pseuerare valeamus. Amen fiat.

Eterne rerū conditor noctē diemq; qui regis t temporū das tēpora vt alleues fastidium.

¶ Materia huius hymni est commendatio dñici diei eterne. i. sine initio et fine. Et distinguit qd distat inter eternū t ppetuū. sempiternū. t tēporale. Eternū est qđ caret principio t fine. vt deus. Perpetuū hz principium cū tēpore t habebit finē. vt mūdus. Sēpiternū est qđ hz principium sub tēpore: nec habebit finē. vt alia Temporale est qđ incipit cū tēpore: t etiā hz finē vt corpus nostrū. ¶ Construe. Eterne rex cōditor. i. factor. qui regis. i. dispones t gubernas noctē. i. pctōrē vel diabolū: t q regis dic. i. deum vel iustū. t das tēpora. i. diuersitates tēpor. i. spacior huius vite. vt alleues fastidiū. i. remoueas laborē nostrū. Eterni dei sapiētia fuit. vt hois subtenaret fastidia tempor mira delectatione variator. Nā si semp nox esset homo deficeret t periret. t etiā si semp dies esset homo nimio labore studio affectus periret t deficeret. Et ideo dñs deus misertus est nostri tñi et noctis spacium conuenienter ponendo terminū. t temporibus tempora debit conuenientia. Et nota q quēadmodū annus cōstituitur ex quattuor temporibus. s. ex vere. estate autūno. t hyeme. ita homo ex quattuor elementis. s. ex aqua/terra/aere. t igne.

Preco diei iam sonat noctis pfunde peruigil/nocturna lux viantibus/a nocte noctē segregans.

¶ Construe. Preco diei. i. iohānes baptista. vel preco diei. i. xpc iam sonat. i. nunciat diem. i. xpm: preco dico peruigil noctis profunde. i. inferni pfundi. nocturna lux. i. iohānes qui ante lucē surrexit. vt luceret holbus qui erant in tenebris huius mundi. viātibus. i. volētibus ire ad xpm. segregans noctē a nocte. i. peccatū a pctōre. q; quos vult assumit. et quos vult in suo finit errore. Preco. s. dñs noster premisit suis dilectis. diei. i. pfis. sonat. i. manifestat euangelicā p̄dicationem p̄dicatores suos Ipe vero peruigil. i. cognoscens noctis pfunde culpam. nocturna lux lucet viantibus. i. presens ecclesia que lucet in huius mundi tenebris. Et vult deus omnes homines saluos fieri non segregans aliquē etiam peccatricē agentē peni

sentiam de commissis peccatis a gratia sua.

Hoc excitatus lucifer soluit polum caligene: hoc omnis errorum chorus viam nocendo deserit.

¶ Construe. Hoc excitatus lucifer. id est quo domino predicante vel iohanne. lucifer. id est verus predicator lucem diuine gratie ferens aliis. excitatus inq̃ soluit. id est absoluit. polum caligine. i. animam fidelem ab omni nigridine vitiorum ꝛ hoc omnis chorus errorum. i. exercitus maligni diaboli. deserit. i. dimittit viam nocẽdi. i. offendendi. supple ieiu existẽte pcõr currit ad portum. i. ad dñm deum nostrum: vt ibi requiescat: ꝛ vires bone operationis resumat. ꝛ precone canente omnis deceptio diaboli vel exercitus eius vel chorus. id est conuentibus errorum. id est hereticorum. deserit viam suam. i. dimittit maledictam sententiã nocendi. id est faciendi alĩs nocumentum seu impedimentum.

Hoc nauta vires colligit pontiq̃ mitescũt freta: hoc ipsa petra ecclesie canente culpam diluit.

¶ Sicut nauta pre nimio dolore ex maris tempestate fatigatus tẽdit ad portum: vt ibi recolligat vires aliquãtulum requiescens: sic aia fatigata ex nimio labore vitiorũ ꝛ pcõrũ tendit ad portũ. i. ad xp̃m p cõfessionẽ vt ibi requescat: ꝛ vires bone operationis recolligat. ¶ Construe. Nauta. i. nauis ductor: colligit vires. i. virtutes. hoc. s. deo precone. i. xp̃o: freta. i. ebullationes vitiorũ. ponthi. i. huius mundi. mitescũt. i. mansuescũt. ꝛ hoc fcz per xp̃m. ipsa petra ecclesie. i. petrus (q̃ est fundamentum ecclesie) diluit. i. remouet canendo. i. flendo ꝛ penitendo, culpam. s. trine negationis (qr ipse ter negauit dominum.)

Surgamus ergo strennue gallus iacentes excitat: ⁊ somnolentos increpat gallus negantes arguit.

¶ Cõstrue. Et qr gallus. i. xp̃us vel predicator. excitat. i. euigilat nos ad bene agendum. surgamus. s. a peccatis. strennue. i. festinanter gallus excitat. i. admonet ad penitentiam. iacentes. i. in peccato permanẽtes. somnolentos. i. tardos in bonis operibus. increpat. i. redarguit. quia sicut ille qui dormit tardus est ad omne opus. sic anima in peccatis manens inanis efficitur. ideo arguit. id est reprehendit. negantes. id est nolentes surgere de peccatis.

Gallo canente spes redit egris salus refũditur: mucro latronis conditur fraudisq̃ culpa reuertitur.

¶ Construe. Gallo canente. i. predicatore predicãte. spes redit. i. fiducia recuperandi redditur ꝛ salus. i. vita eterna. refunditur. i. largitur p penitentiam egris. i. pcõribus. mucro latronis condit. i. insidie diaboli (q̃ vt mucro cedũt boues ꝛ cruciant alam eternaliter ꝛ sic gallo canente fides) reuertitur. i. renouatur: lapsis. i. peccatoribus.

Jesu labentes respice & nos videndo corrige: si respicis lapsi cadunt fletu culpa soluitur.

¶ Construe. Et quia gallo canente spes redit O iesu saluator mundi respice. id est miserere labentes. scilicet in peccatis & nos videndo. id est miserendo. corrige. id est castiga. si respicis. id est miseris. lapsi. id est labentes in peccatis. a peccatis per gratiam dei resurgent. peccata cadunt. id est delentur. quia pro fletu culpa. i. peccatum solvitur. id est purgatur. fletu. id est gemitu lachrymarum.

Tu lux refulge sensibus: mentisq; somnum discute: te nostra vox primum sonet & ore psallamus tibi.

¶ Construe. Et q; peccata cadunt si miseris. id est remittuntur. ideo O tu lux. i. o tu xpe qui es lux mundi illuminans nostras mentes. discute. i. remoue: somnum mentis. i. peccatum vel corporem nostrum: & hoc ad honorem tuum. scz vt nostra vox sonet. i. laudet te. i. nomen tuum: o xpe primum. id est maxime. & psallamus. ore. scz voce et corde. tibi. scilicet ad honorem & gloriam tui.

Nocte surgentes vigilamus omnes semper in psalmis meditemur atq; viribus totis domino canamus dulciter hymnos.

¶ In hoc hymno nos hortando admonet beatus Gregorius vt dum in hoc mundo laboramus. & nocti. i. peccato subditi sumus cū omni studio p̄ executiōe & ꝓseruatione bonor̄ op̄ vigilare debemus. q; si vigilia nostra soli deo intendendo fuerit ꝓuida. ad aures oipotētis dei ꝓcul dubio ꝓueniet. ¶ Materia ergo huius hymni est laudatio nois dei. & ipsi totis viribus decantare laudes intentio. Et causa figuralis est. vt nostram vitam emendando surgamus a vitiis. & ad heramus virtutib⁹. Distinguamus ergo sic. O fratres nos omnes surgentes nocte. id est de peccato. vigilem⁹. i. deuote perseueremus in laude dei. & hic semp & sine fine in psalmis. i. in bonis operibus: meditemur. i. cogitemus & ꝓseueremus vigilando. & canamus. i. dicam⁹ dño. i. saluatori nostro dulciter. i. suauiter hymnos. i. laudes. totis viribus. i. aio & corpore. vigilare enī debemus sine fine: q; nescimus q̄n dño veniet. an mane. an sero. an media nocte. Nocte enī dixit. q; de nocte venit dño. scz in nubibus. i. velamine carnis que fuit quasi nox quando incarnatus fuit in beata virgine maria. quia deitas latebat in carne: & ideo in nocte. i. in hac p̄senti vita vigilare debemus Et non tota nocte dormire: quia in nocte venit dñs. Vñ in euangelio Vigilate quia nescitis diem neq; horam: & ideo vigilemus in ꝓsperis. & etiam in aduersis non horteamur. sed iugiter indefesse laborem⁹. vñ non q̄ inceperit sed qui ꝓseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit: Inchoata enī

virtus non prodest nisi ad finem perducatur.

Ut pio regi pariter canẽtes cum suis sanctis mereamur aulam ingredi celi simul ꝙ beatã ducere vitam.

¶ Construe. Canamus hymnos vt nos canentes. i. laudes deo psoluentes pio regi xpo pariter. s. corpore ꝛ anima mereamur ingredi aulam celi. i. regnum eterne beatitudinis. et ducere. i. habere simul vitã eternam vel beatam. i. puram vel sanctam.

Prestet hoc nobis deitas beata patris ac nati pariter ꝙz sãcti spũs cuius roboat in oi gloria mũdo. Amen.

¶ Dixi ꝙ debemus canere pio regi. vt mereamur celi ianuam ingredi.

¶ Construe. Et beata deitas. i. deus vnus. s. pater ꝛ filius ꝛ spũssanctus ꝓstet. i. donet nobis oibus hoc. i. ea q̃ supra orauimus. gloria. i. laus. cuius scz deitas roboat. i. claret in oi mundo. i. vbiq. Uñ ór. Quicqd fit ꝙ ipsius fabricationem fit. s. dñi. ꝙ quẽ ꝛ in quo sunt oia. Oia eni illi soli famulantur. Celum ꝛ terram ego implebo dicit dñs.

Ecce iam noctis tenuatur vmbra: lucis aurora rutilãs chorusca: viribus totis rogitem⁹ omnes cunctipotentem.

¶ Materia hui⁹ hymni est miseratio xpi. et ꝓtinuat hymno dicto supra sic ꝙ surrexim⁹ nocte. i. de petõ canendo Hor deponit ꝛ ecce dies appropinquat. q; sicut ille q̃ gallo canẽte) in nocturnus horis iter disponit agere. sic ille qui in nocte huius mundi ad celestia ire desiderat. gallo canente. idest predicatore predicante. surgit ꝛ iter incipit ꝙ bonam operationẽ.

¶ Construe. Ecce vmbra. i. ignorantia vel obscuritas noctis. i. diaboli tã tenuat. i. annichilat aurora xps. i. filius dei pris. rutilãs. i. splendorẽ emittens chorusca. i. splendet. Nota ꝙ sicut aurora pellit noctem. sic xps deuicit diabolum. quia xps est princeps nostre humanitatis aurora. i. xpo qui quasi aureũ colorẽ hz. chorusca. i. splendet. ideo omnes rogitem⁹. i. depcemur. totis viribus. i. cũ oibus virtutibus aie ꝛ corporis. cũ cipotẽtem. q; omnia in manu sua sunt.

Ut deus noster miseratus omnem pellat languorem tribuat salutem: donet ꝙ nobis pietate patris regna polorum. Amen.

¶ Ut deus noster miserat⁹ nostri. s. quando miserẽdo nos redemit. pellat. i. remoueat omnem languorem. i. omne petñ (ꝛ pellendo peccatum) tribuat salutem. id est vitam corporis ꝛ aie (quia per dei gratiam nõ ꝓ ꝓ ꝓ ñs meritis vita datur) donet ergo nobis pietate pris. i. mia ipsius. regna celorum. i. celestem patriam.

**Jesu labentes respice & nos videndo corrige: si respi
ris lapsi cadunt fletu culpa soluitur.**

¶ Construe. Et quia gallo canente. spes redit O iesu saluator mundi re
spice. id est miserere labentes. scilicet in peccatis & nos videndo. id est mi
serendo. corrige. id est castiga. si respicis. id est miseris. lapsi. id est laben
tes in peccatis. a peccatis per gratiam dei resurgent. peccata cadunt. id
est delentur. quia pro fletu culpa. i. peccatum solu tur. id est purgatur. fle
tu. id est gemitu lachrymarum.

**Tu lux refulge sensibus: mentisq; somnum discute:
te nostra vox primum sonet & ore psallamus tibi.**

¶ Construe. Et q; peccata cadunt si miseris. id est remittuntur. ideo O
tu lux. i. o tu xpe qui es lux mundi illumi nans nostras mentes. discute. i.
remoue: somnum mentis. i. peccatum vel corporem nostrum: & hoc ad ho
norem tuum. scz vt nostra vox sonet. i. laudet te. i. nomen tuum: o xpe pri
mum. id est maxime. & psallamus. ore. scz voce et corde. tibi. scilicet ad ho
norem & gloriam tui.

**Nocte surgentes vigilamus omnes semper in
psalmis meditemur atq; viribus totis domi
no canamus dulciter hymnos.**

¶ In hoc hymno nos hortando admonet beatus Gregorius vt q̄diu in
hoc mundo laboramus. & nocti. i. peccato subditi sumus cū omni studio p
executiõe & ꝓservatione bonor̄ op̄ vigilare debemus. q: si vigilia no
stra soli deo intendendo fuerit ꝓuida. ad aures oipotētis dei ꝓculdubio
ꝓueniet. ¶ Materia ergo huius hymni est laudatio nois dei. & ipsi totis
viribus decantare laudes intentio. Et causa figuralis est. vt nostram vi
tam emendando surgamus a viris. & ad heramus virtutib⁹. Distingua
mus ergo sic. O fratres nos omnes surgentes nocte. id est de peccato. vi
gilem⁹. i. deuote perseueremus in laude dei. & hic semp & sine fine in psal
mis. i. in bonis operibus: meditemur. i. cogitemus & ꝓseueremus vigilan
do. & canamus. i. dicam⁹ dño. i. saluatori nostro dulciter. i. suauiter hym
nos. i. laudes. totis viribus. i. alo & corpore. vigilare enī debemus sine fi
ne: q: nescimus q̄n dño veniet. an mane. an sero. an media nocte. Nocte
enī dixit. q: de nocte venit dñs. scz in nubibus. i. velamine carnis que fu
it quasi nox quando incarnatus fuit in beata virgine maria. quia deitas
latebat in carne: & ideo in nocte. i. in hac ꝓsenti vita vigilare debemus
Et non tota nocte dormire: quia in nocte venit dñs. Vñ in euangelio Vi
gilate quia nescitis diem neq; horam: & ideo vigilemus in ꝓsperis. & eti
am in aduersis non deficiamus. sed iugiter indefesse laboremus. vñ non q̄
inceperit sed qui ꝓseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit: Inchoata enī

virtus non prodest nisi ad finem perducatur.

Ut pio regi pariter canẽtes cum suis sanctis mẽreamur aulam ingredi celi simul ꝛ beatã ducere vitam.

¶ Construe. Canamus hymnos vt nos canentes. i. laudes deo psoluentes pio regi xp̃o pariter. s. corpore ꝛ anima mereamur ingredi aulam celi. i. regnum eterne beatitudinis. et ducere. i. habere simul vitã eternam vel beatam. i. puram vel sanctam.

Pzestet hoc nobis deitas beata patris ac nati pariter ꝙ sãcti spũs cuius roboat in oi gloria mũdo. Amen.

¶ Dixi ꝙ debemus canere pio regi. vt mereamur celi ianuam ingredi.

¶ Construe. Et beata deitas. i. deus vnus. s. pater ꝛ filius ꝛ spũssanctus pstet. i. donet nobis oibus hoc. i. ea q̃ supra oramus. gloria. i. laus. cuius ꝙ deitas roboat. i. claret in oi mundo. i. vbiq. Vñ br. Quicqd fit ꝙ ipsius fabricationem fit. s. dñi. ꝙ quẽ ꝛ in quo sunt oia. Oia enī illi soli famulantur. Celum ꝛ terram ego implebo dicit dñs.

Ecce iam noctis tenuatur vmbra: lucis aurora rutilãs choruscat: viribus totis rogitem⁹ omnes cunctipotentem.

¶ Materia hui⁹ hymni est miseratio xp̃i. et ꝓtinuat hymno dicto supra sic ꝙ surrexim⁹ nocte. i. de petõ canendo Nox deponit ꝛ ecce dies appropinquat. qz sicut ille dꝭ gallo canẽre) in nocturnus horis iter dꝭponit agere. sic ille qui in nocte huius mundi ad celestia ire desiderat. gallo canente. idest predicatore predicante. surgit ꝛ iter incipit ꝙ bonam operationẽ.

¶ Construe. Ecce vmbra. i. ignorantia vel obscuritas noctis. i. diaboli tã tenuat. i. annichilat aurora xp̃s. i. filius dei pfis. rutilãs. i. splendorẽ emittens choruscat. i. splendet. Nota ꝙ sicut aurora pellit noctem. sic xp̃s deuicit diabolum. quia xp̃s est princeps nostre humanitatis aurora. i. xp̃o qui quasi aureũ colorẽ hz. choruscat. i. splendet. ideo omnes rogitem⁹. i. dep̃cemur. totis viribus. i. cũ oibus virtutibus aie ꝛ corporis. cũctipotẽtem. qz omnia in manu sua sunt.

Ut deus noster miseratus omnem pellat languorem tribuat salutem: donet ꝛ nobis pietate patris regna polorum. Amen.

¶ Ut deus noster miserat⁹ nostri. s. quando miserẽdo nos redemit. psallat. i. remoueat omnem languorem. i. omne periñ (ꝛ pellendo peccatum) tribuat salutem. id est vitam corporis ꝛ aie (quia per dei gratiam nõ ꝑ p̃ria merita vita datur) donet ergo nobis pietate pfis. i. mia ipsius. regna celorum. i. celestem patriam.

Expositio

Iam lucis orto sydere deum precemur supplices ut in diurnos actib⁹ nos seruet a nocentibus.

¶ Materia huius hymni est deprecatio ad dñm. vt orto sydere. i. xp̃o. q̃ dignet nos segregare a vitijs p̃cõz. ⁊ induendo virtutes repellat superbiã ⁊ nos faciat ꝯtiles. ⁊ q: vmbra noctis. i. p̃cm̃ recessit a nobis. iõ lux vera i. xp̃s habitat iã in cordib⁹ nr̃is. Vel sic. Sydere orto. i. xp̃o nato. qui resplenduit in mundo: sicut sol iusticie. ⁊ suo sanguine eripuit nos de tenebris ⁊ vmbra mortis. i. a p̃cõ: et nos supplices. i. hũiles. p̃cemur deum. i. valde oremus apud deũ. vt in diurnis actibus. i. assiduis bonis operib⁹. seruet nos a nocẽtib⁹. i. custodiat ⁊ protegat nos a p̃cis ⁊ ab oĩbus aduersis.

Linguã refrenans temperet: ne litis horror insonet visum fouendo contegat ne vanitates hauriat.

¶ Construe. Dico vt nos obseruet a nocẽtibus gratia xp̃i. Et refrenans i. ꝯpescens linguam. ⁊ tẽperet eã ne horror litis. i. cõtẽtio vel sedicio diaboli insonet. i. interius in corde sonet: ⁊ contegat visum fouẽdo (⁊ quare) ne hauriat vanitates. i. ne videamus ea q̃ non sunt videnda: ⁊ nõ solũ visus oculoz sit mundatus. sz etiã cor: vt pigri ⁊ senes gaudium vanitatis. i. in delectationibus ⁊ cõcupiscẽtijs nõ gaudeam⁹. Vñ ait dñs. Nõ michi possunt vivere q̃ non sunt mortui mũdo. Estimamus enĩ temere si deo ⁊ mũdo volumus p̃frui. Et alibi. Nõ est cõuẽtio xp̃i aduersus belial. Christus ⁊ belial non bene cõueniunt: nec in vna sede morantur. Et ait dñs in euangelio. Nemo potest duob⁹ dñis seruire. s. deo et mãmone. i. pecunie male acquisite ⁊ diuitijs. ¶ Nota q̃ inter amorẽ dei et huius mundi hec est dꝛia. q: amor huius mundi in principio dulcis esse videt. sed finẽ habz amarum. Amor dei ab amaritudine incipit. sed vltimo eius amor dulcedine plenus est: hec est salutaris mansio. scz deus. Hec enim sunt tabernacula iustoz. in q̃bus vor leticie ⁊ exultationis sonat semp. vbi beati habitabunt. s. in ip̃o. cuius decorem prophete concupiuit. cuius habitationẽ optauit. cuius desiderium flagrauit.

Sint pura cordis intima: absistat ꝛ vecordia: carnis terat superbiam cibi potusq̃ parcitas.

¶ Construe. Intima cordis sint plura. i. munda a mala cogitatiõe. ⁊ vecordia. i. stulticia (q̃ facit hoiem vecordẽ eẽ) absistat. i. absit a nobis. ꝑcul. q̃ ꝑ ⁊. parcitas. i. abstinentia cibi ⁊ potus terat. i. deprimat superbiam carnis. i. p̃cm̃ ⁊ stimulos eius: q: nisi habeamus parcitatẽ cibi et potus. sed ola supradicta in cõtrariũ nobis euenient. nec poterimus refrenare linguam nostram: nec nostra intima erunt pura sordida: ꝛ error in ea sociabitur ⁊ sic ꝑ cetera non saluabimur.

Ut cum dies abscesserit: noctemq̃ lux reduxerit: mũdi per abstinentiam: ipsi canamus gloriam.

¶ Construe. Ut cū dies abcesserit.i.xp̄s recesserit a nobis per mala opera nostra: q̄ pro ꝛ. sors.i.diuina dispensatio redurerit noctem.i.mortem. Vel fm aliquos.sol p̄ suā absentiā redurerit noctē.i.peccatū. q: dies nihil aliud est q̄ illuminatio solis p̄ aerem. vel aer a solis pcussus. noctem inquā.i.peccatū. nos p̄ abstinentiam vitioꝝ mūdi.i.presentis seculi purificati.canam⁹ gloriā.s.sempiternā ip̄i supple xp̄o.ꝛ q: nos recessit ꝛ dies venit:referamus gloriam deo.ꝛ hoc de iure.

Deo patri sit gloria eiusq̄ soli filio cum spiritu paraclyto et nunc et imperpetuum.

¶ Referamus gloriā deo.ꝛ hoc de iure.dico. q: tot ꝛ tanta cōtulit nobis q: morte sua liberauit nos.ꝛ ad vltimū nos i filios adoptauit. ¶ Cōstrue Gloria.i.laus sit deo patri.q̄ p̄ ꝛ. ꝛ soli filio ei⁹.s.iesu xp̄o. ꝛ hoc cum spū paraclyto.i.cōsolatore. Spūssanctus eni cōsolator ꝺr.i.aduocatus prim⁹ ideo q: discipuloꝝ corda ꝛ fuerant mesta de morte xp̄i.reddidit cōsolationi:ꝛ nunc.i.in presenti.ꝛ imꝑpetuū.i.sine fine. Amen.

Nunc sācte nobis spūs vnū patri cū filio digna re promptus igeri nostro ꝓfusus pectori.

¶ Materia huius hymni est deprecatio spūssancti.vt dignet in pectore nostro descendere.quam.s.deprecationē facimus in hora tertia. In hora eni tertia peccauit adam ꝓthoplaustus in paradiso. propter q̄ peccatū inde electus est. ideo facimus hanc orationem. vt sicut ab adā p̄ suggestionē diaboli seperatus est.ita p̄ eius correctionem nr̄o pectori ingeri dignetur.vt sicut inflāmauit apostolos de spū sancto in hora tertia. sic dignetur etiā ingeri ī cordibus nr̄is vel infundi vt mereamur verū deum laudare.ꝛ hoc est q̄ dicit. ¶ Construe.O tu sctē spūs.s.existens vnum i.idem essentia.patri.s.deo causa filio.i.iesu xp̄o.dignare promptus.i.paratus vel benignus,igeri.i.infunde vel immitti in nobis.supple hominibus.nūc ꝛ in p̄nti tempore: ꝛ hoc dico supple tu sctē spūs existēs profusus nostro pectori.i.vt infundas nobis spūmsanctum.vt simus repleti spiritu sctō:vt consequamur remissionē peccatoꝝ.per eū q̄ est vnus cū patre ꝛ filio in essentia vel in potestate. Unū eni ꝺr per quadā essentiā triū personaꝝ.vnū eni ꝑtinet ad substantiam ꝛ non ad p̄sonam.et hoc est q̄ dicitur.Unum patri cum filio.

Os lingua mens sensus vigor confessionem personet flammescat igne caritas accendat ardor proximos.

¶ Os ꝛ lingua ꝑtinent ad corpus.mens vero ad aiam.ꝛ sensus ad vtrū q̄ ꝑtinet.Et similiter eodē modo spūssanctus ꝑtinet ad vtrūq̄.s.patrē ꝛ filiū.q: ꝓcedit ab vtroq̄.ꝛ tñ nō sunt tres dñi, ꝙz vn⁹ est de⁹ fm Athanasiū in symbolo. ¶ Et nota q̄ in sole tria sunt.s.spera:claritas.ꝛ calor ipsius:sicut eni sphera solis naturaliter splendens est ꝛ calēs:sic summ⁹ pa-

ter naturaliter sapiēs ⁊ amans est. Et sicut sphera solis ⁊ splēdor et ca-
lor non sunt tres soles: sed vnus sol: sic summus pater et sapiētia ⁊ amor
eius nō sunt tres dī. sed vnus deus. ¶ In sphera solis ignea patrem in
telligere debemus. in splendore filiū. in calore spūm scīm. ¶ Cōstrue. Os
lingua. i. corpus. ⁊ mēs. i. aīa. sensus. i. vterq; sez tam corpus q̄ aīa. vigor
i. virtus. psonet. i. credat vel ꝓfiteatur. cōfessionē. i. trinitatē. s. patrē ⁊ fi-
liū ⁊ spūm scīm. esse vnū deū: amor dei ⁊ ꝓximi. flammescat. i. ardeat in no
bis. i. igne. i. spūsctō. ardor siue charitatis accēdat. i. illuminet spūali amo-
re. ꝓximos. i. amorem dei desiderantes.

Rector potens verax deus q̄ tēperas rerū vices
splendore mane instruis ⁊ ignibus meridiē.

¶ Materia huius hymni sumit ꝓtra qualitates aeris. ex hoc. sez q̄ ma-
ximus calor solet esse aliq̄n in meridie. Et q̄n solet nocere corpori. Unde
deū rogare debemus vt in nobis extinguat flāmas vitiorū nrōrū et tribu
at nobis suā charitatē in cordib⁹ nostris. ⁊ non solū in hora tertia deū ro
gare debemus: sed etiā in sexta hora. in qua adam eiectus est de paradiso
p̄ superbiam suā. vt inde p̄ transgressionē fuit eiectus. illuc redeamus p̄ bo
nā operationē xp̄o annuente: q̄ eadem hora in cruce positus fuit. mortem
pro nobis passus. Et hoc innuit Gregorius cū dicit. ¶ Cōstrue. O tu rec-
tor. i. o deus qui regis oia. potens. i. q̄ potes oia facere que velis: q̄ ma
nus tua. i. potentia. q̄ in ea ois potestas ⁊ fortitudo. verax deus q̄ nunq̄
mentiris: quia tuipse es veritas. ⁊ verax es in verbis ⁊ ꝓmissis tuis que
nunq̄ fallunt. qui temperas. id est moderas vices. i. vicissitudines rerum
Et tu instruis. id est decoras. mane. id est homines incipientes bona ope
ra facere splendore solis. i. lumine xp̄i. qui est verus sol iusticie. et instru-
is meridiem. i. homines qui in bonis operibus perseuerant. ignibus. id
est charitate inflammatos.

Extingue flāmas litiū auferq; calorē noxium confer sa
lutem corporum veramq; pacem cordium.

¶ Construe. Extingue. i. remoue. flāmas. i. calores ⁊ estuationes. l'tium.
i. mundanaꝝ tentationū. Vel extingue flāmas. i. mortifera in nobis ardo
res litiū. i. libidinis ⁊ cōcupiscentie. Vel litiū. i. odiorū ⁊ discordiarū. auferq;
calorē noxiū. i. remoue in nobis amorē ⁊ appetitū noxiarū rerū. q̄ tu bon⁹
calor existens ⁊ sol vite eterne: cōfer. i. dona nobis salutē corporū. q̄ pro ⁊
confer veram pacem. i. securā tranquillitatem. cordiū. i. aīarum.

Rerū deus tenax vigor immotus in te ꝓmanēs
lucis diurne tēpora successibus determinans.

¶ Materia huiꝰ hymni est. q̄ nō solū in hora sexta deprecandus ⁊ lau-
dandus est deꝰ: sed etiā in nona hora. in qua xp̄o postq̄ aīam suā patri cō-

mendauerat ſpiritū emittens migrauit de hoc mūdo. vt poſſimus tranſire de vitiis ad virtutes ⁊ bonas operationes. ¶ Conſtrue. O deus tenax (a teneo es ere. qui creando omnia teneo ſub poteſtate tua ⁊ pietate) vigor. i. virtus rerum ꝑmanens in te imotus. i. nonvariabilis. q; nunq; in ſeipo mouet. determinans. i. diuidens tpa lucis diurne. i. quotidiane. ſucceſſibus. i. quibuſlibet diſtinctionibus.

Largire clarum veſpere quo vita nuſq; decidat ſz ꝓ:e mium moꝛtis ſacre perennis inſtet gloꝛia.

¶ Conſtrue. Et q; hoc facis. largire. i. concede clarꝫ veſpe. i. finē noſtri vite et exitū. quo. i. ꝓout nꝛa vita nuſq; decidat. i. nō cadat in aliquo graui pctō. ſz perēnis gloria. ſ. illa q̄ eſt ſine peccato. ſ. ꝓmium mortis ſacre. inſtet ꝓ remiſſionem peccatorum noſtrorum.

LUcis creatoꝛ optime lucē dieꝝ ꝓfeꝛens ꝓi:moꝛdijs lucis noue mūdi parans oꝛiginem.

¶ Materia huius hymni eſt inuocatio quā fecit beat⁹ Gregoꝛi⁹ ad dñm vt ſicut precepit mane iunctū veſperi vocari die: vt ita exaudiat preces noſtras ⁊ ꝓmēdat die dñicum ꝓ opus qđ in eo factū eſt: ⁊ in eodē die fecit lucē q̄ cauſat diē. ⁊ idcirco dixit. Fiat lux. ⁊ facta eſt lux. ¶ Cōſtrue. O optime creatoꝛ lucis. i. filiū tui vel angeloꝝ. ꝓferens. i. tribuens lucē. i. filium tuū dieꝝ. i. apoſtoloꝝ tuoꝝ (q̄ dies vocantur) parans origine. ſ. q̄ diziſti. Fiat. lux. i. initium noue lucis. primoꝛdijs mundi. i. apoſtoli (q̄ lux interpꝛetantur) Ūñ ỽ. Vos eſtis lux in iſta vita. illuſtrantes oia. Vos eſtis ſol terre condientes moꝛtū temperantiam. Ipſi em̄ apoſtoli paſtores ſunt populoꝝ omnia conſeruantes.

Qui mane iunctum veſperi/diem vocari ꝓꝛecipis:te trū cahos illabitur/audi ꝓꝛeces cū fletibus.

¶ Conſtrue. Et q; tu ꝓcipis mane iunctū veſperi vocari diē. i. diem ⁊ noctē (qui eſt dies naturalis) Ūñ ỽ. Geneſis primo. Factū eſt veſpere ⁊ mane dies vnus. vel aliter. Tu q̄ ꝓecipis iunctū veſperi. vocari diē. i. dictā iunctam carni noſtre (q̄ obſcura eſt) vel veſperū vocari diem. i. xp̄m (qui eſt verus dies) terrū cahos. i. noꝛ et peccatum. ⁊ obſcuritas vitioꝝ illabitur. i. cadit in nos. ⁊ ideo audi ꝓeces noſtras cum fletibus. i. cum deſideriis lachꝛymarum.

Ne mens grauata crimine vite ſit exul munere: dū nil perenne cogitat ſeſeq; culpis illigat.

¶ Dico audi ꝓces noſtras: ⁊ quare. Ne mēs. i. aia nꝛa ſit grauata. i. ponderata crimine. i. pctō vitioꝝ. ſit exul. i. ꝓiuata munere. i. dono eterne vtī cudiſijs. vite. i. xp̄i (q̄ eſt vera vita oim hoim) dū nil penne cogitat. i. ꝓpetuū. q; ꝓ ⁊ illigat. i. illaqueat. ſeſe culpis. i. peccatis.

Celoꝝ pulset intimꝰ vitale tollat prꝫmiꝰ/ viteꝫus
omne noxiuꝫ purgeꝫus omne pessimum.

¶ Ergo ⁊ nos debemus accipere xp̃m vel eternã beatitudinẽ: ⁊ vt hoc
fiat. ¶ Construe. Mens pulse.i.inquirat intimꝰ celoꝝ.i.xp̃m vitale prꝫ-
mium.i.eternam beatitudinem:ergo vitemus oẽ noxium.i.omne pecca
tum (quantum ad corpus) ⁊ purgemus.i.emendemus omne pessimum.
i.omne peccatum (quantum ad aiam)

Andrea pie sanctoꝝ pissime obtine nostris
erratibus veniam: vt qui grauamur sarcina
peccaminum subleua tuis intercessionibus.

¶ Construe. O andrea pie.s.apostole xp̃i mitissime sc̃oꝝ.i.mitis ⁊ beni
gne sup oĩs sanctos obtine.i.impetra veniã.i.indulgentiã nostris erra-
tibus.i.delictis siue peccatis.vt ꝑ ⁊.subleua.i.sursũ leua(erigendo men
tem nostrã ad xp̃m) tuis intercessionibus.i.oratiõibus.q̃ grauamur.i.de
primimur.sarcina.i.pondere.peccaminum.i.pcõꝝ seu vitioꝝ.

O thoma christi perlustratoꝝ lateris per illa sãcta te
rogamus vulnera que mũdi cuncta diluerunt crimi
na nostros reatus terge tuis prꝫcibus.

¶ Cõstrue. O sancte thoma apostole perlustratoꝝ.i.inquisitoꝝ. lateris.i.
vulneris xp̃i.⁊ nos rogamus.i.deprecamur.te.s.thomam. per illa sãcta
vulnera. que.s.vulnera diluerunt.i.deposuerunt. cuncta crimina mundi.
i.mũdatoꝝ:terge.i.absterge vel munda.nostros reatus.i.nostras culpas
tuis precabus.i.orationibus.

¶ Jam bone pastoꝝ petre ꝛc. Require in Aurea luce.

Mathia iuste duodeno solio residens sorte nos a cũ-
ctis sordibus solue peccati: noue lucis gaudijs quo
perfruamur tuis sanctis prꝫcibus.

¶ Cõstrue. O mathia iuste apostole dñi.tu residẽs.i.sedẽs.sorte.i.ꝑ sor-
tẽ.duodeno solio.i.duodecima sede apl̃oꝝ. solue.i.absolue nos.s.homines a
cunctis sordibus.i.oĩb⁹ peccatis.quo ꝑ vt.vt ꝑfruamur tuis sc̃is precibus.
i.ꝑ tuas sanctas p̃ces.gaudijs.i.letitijs:noue lucis.i.eterne vite.

Bartholomee celi sydus aureũ:millies supra celi tu-
bat radians:erige mẽtes nostras celo turbidas egras
q̃ nostras sana conscientias.

¶ O bartholomee apostole aureũ syd⁹.i.p̃dicatoꝝ:fulgens q̃ p̃dicatioñ

celi.i.celestis regis:tu radiens.i.splendēs milities.supra iubar.i.claritatē celi.erige.i.sublena nras turbidas mēres.i.viciosas siue veratas.celo.i. ad celū.z sana.i.mūda.nras egras cōsciētias.i.infirmas p peccata.

Mathee sancte bino pollens munere sedulis Jesum interpellat questibus:vt nos in mundi gubernet turbinibus:ne post eternus sorbeat interitus.

¶ Construe.O sācte mathee.tu dico pollens.i.splendēs.bino munere.i. q: fuisti apostolus z euangelista interpella.i.depcare.iesum.i.xpm.dnm nrm.sedulis.i.deuotis ḡstibꝫ.i.orationibꝫ.vt.s.iesus gubernet.i.regat nos scz xpianos.in turbinibus.i.veracionibus.mūdi.s.huius.ne p vt nō eternus interius.i.infernus:sorbeat.i.strangulet nos.post scz mortem.

Bina celestis aule luminaria iacobe necnon iohānes theologe:poscite nobis veniam rogantibus quā venit chzistus dare miseris.

¶ Cōstrue.O iacobe apostole dei.necnō.i.insuꝫ iohānes apostole theologe.i.predicator verbi dei.vos dico bina luminaria.i.bine claritates celestis aule poscite.i.optando optinete. nobis rogantibus.i.deprecātibus veniam.i.indulgentiam petōꝫ. quā veniam xps venit de celo in mundū dare gratis.i.ex gratia.miseris peccatoribus.

Beate symon & thadee inclite cernite nostros gemitꝰ cum lachzymis quiqz per lapsuz meruimus baratrū per vos celozum mereamur aditum.

¶ Construe. O beate symon apostole. o thadee inclite.i.nobis apostole cernite.i.pspderate nros gemitus.i.lamētatiōes cū lachymis.qs p t. z scz nos q meruimꝰ baratrū.i.infernū p lapsū.i.p pcm̄. nos mereamur.i.valeamus habere.per vos.s.apostolos aditū.i.introitū celorum.

Sancte dei pzeciose pzothomartir stephane qui in virtute charitatis circunfultus vndiqz dominum pzo inimico exozasti populo.

¶ Construe.O sācte stephane p̄ciose ꝓthomartir.i.prim̄ꝰ martyr dei q. scz stephanus circūfultus vndiqz.i.oī tpe.i.in corpore z alia virtute charitatis.i.diuini amoris. tu exorasti.i.depcatus fuisti dñm iesū xpm p pplo inimico.s.hoibus te lapidātibꝫ.dicēs.Dñe ne statuas illis hoc pcm̄.

Funde pzeces pzo deuoto tibi nunc colligio: vt tua p piciatus interuentu dominus nos purgatos a pectatis iungat celi ciuibus.

¶ Cõstrue. O tu stephane funde ꝓces. i. orones deo ꝑ collegio. i. societa te vel ꝯgregatõe deuoto. i. simplici. tibi sez stephano. nũc. i. in isto tp̃e seu mundo. vt ꝑ q. dñs ihesus xp̃s ꝓpiciatus. i. nũa motus. tuo interuẽtu. i. auxilio iungat. i. iũgere velit vel associare nos. s. purgatos t immũdatos a peccatis. i. vitiis. ciuibus celi. i. spiritibus celestibus.

Et corone qua nitescis almus sacri nominis: nos que tibi famulamur fac cõsortes fieri: t exptes dire mortis in die iudicii.

¶ Construe. Et tu existens almus. i. sctus. fac nos. s. holes deuotos tibi. q̃ famulamur. i. seruimus cũ deuocõe. fieri ꝯsortes. i. ꝓticipes corone sacri nois. qua. s. corona. nitescis. i. splẽdes. t fac nos fieri exptes. i. nõ ꝓticipes dire. i. crudelis mortis. s. eterne. in die iudicii. i. in extremo iudicio.

Gloria et honor deo vsqz quo altissimo: vna patri filioqz inclito paraclito: cui laus est et potestas per ter na secula. Amen.

¶ Cõstrue. Gloria t honor sint vsqz quo. i. vndiqz. altissimo deo. vna. i. pariter. patri. s. in diuinis. q ꝑ t. t filio. i. nato inclyto parclyto. i. spũsancto cui laus est t potestas ꝑ eterna secula. i. eternaliter. Amen.

O Hyriste redemptor omnium: ex patre patris vnice: solus ante principium natus ineffabiliter.

¶ Construe. O xp̃e redẽptor. i. saluator omnium. o vnice. i. fili patris nati tui. id est procedens ex patre. i. a patre solus ineffabiliter ante principiũ id est sine principio: quia eternus.

Tu lumen tu splendor patris: tu spes perennis omnium: intende quas fundũt preces: tui p orbem famuli.

¶ Construe. Tu xp̃e es lumen mundi. t tu es splendor. i. gloria patris. t es perennis spes. s. eterna. omnium. s. xpifidelium. intende. i. exaudi preces. id est orationes quas tui famuli. id est deuoti fundũt. i. emittũt vel orant per orbem. id est per totum mundum.

Memento salutis auctor q nostri quondã corporis: ex illibata virgine nascendo formam sũpseris.

¶ Construe. O auctor. i. factor salutis memẽto. i. recordare. q ꝑ q. tu sũpseris. i. assũpseris. quõdã. i. olim: formã. i. figurã nri corporis. s. humani t hoc dico nascẽdo. i. ꝓcedendo ex illibata. i. incorrupta virgine. i. maria.

Hic presens testatur dies: currens per anni circulũ q solus a sede patris mundi salus aduenieris.

¶ Construe. hic phs dies testat. i. testimoniū phibet. dies dico currens. i. trāscurrēs g circulū. i. revolutionē anni. q̄ p q: tu solus. i. cū nullo. alio aduenerīs. aduenisti. a sede patris. in diuinis. salus mūdi. s. huius.

Hunc celū terra hunc mare: hunc oīne quod in eis est auctorē aduentus tui laudat exultans cantico.

¶ Construe. Celū. i. spūs celestes. hūc auctorē. terra supple laudat hunc mare sup. laudat hūc. oē qđ est. i. exist̄ in eis (celo t tra t mari) laudat auctorē. oē. s. exultans. i. gaudens: cantico tui aduentus. i. tue laudis.

Nos quoq; qui sancto tuo redēpti sumus sanguine: ob diem natalis tui hymnū nouū concinamus.

¶ Cōstrue. Quoq; p t. t nos qui sumus redēpti. i. liberati. tuo sancto sāguine. cōcinamus. i. simul cantamus. nouū hymnū. i. nouū canticū laudis ob diem. i. propter diem tui natalis. i. tue nativitatis.

SOmno refectis artub⁹: spreto cubili fugam⁹: nobis pater canentib⁹: adesse te deposcimus.

¶ Materia huius hymni est q̄ debemus surgere de lecto. i. petō. t dēprecari deū vt dimittat nobis petā. s. pēna preterita t futura. Faciēdo invocationē ad deū sic. ¶ Construe. O deus pater refectis artub⁹. i. sensibus nr̄is repletis somno. i. mūdana cogitatione. surgamus spreto cubili. i. ipa delectatiōe. q: postq̄ fuerint mēbra nr̄a refocillata somno t reparata virtute. debem⁹ ad dei seruitiū festinare. t hūc de⁹ aderit nobis deposcim⁹. i. deprecamur te adesse. s. pētem nobis canentib⁹. i. laudantibus.

Te lingua primum concinnat: te mentis ardor ambiat: vt actuū sequentiū tu sancte sis exordium.

¶ Construe. Et ideo non solū corde: sz etiā lingua te deprecamur. O dñe t hoc lingua nostra concinnat. i. laudet te. p̄mū. i. maxime sup oia. ardor. i. maior mentis nostre ambeat. i. desideret te (ad quid) vt tu sancte pater sis exordium. i. principium nostroz actuum sequentium. vt omnis nostra actio a te incipiat semper. t per te finiatur.

Cedant tenebre lumini: et nox diurno sydori: vt culpa quam nobis intulit: lucis labescat munere.

¶ Construe. Tenebre. i. petā cedant. i. locū dent sydori. i. xp̄o. t nox. i. for des petōr supple cedat. diurno sydori. s. xp̄o vt culpa. i. pena. quā intulit nobis. s. diabolus. labescat. i. evanescat. munere. i. gratia. lucis. i. xp̄i vel spiritussancti. facit repetitionem.

Precamur idem supplices noxias vt omnes amputes: et ore te canentium laudaris imperpetuum.

¶ Flos supplices.i.humiles.ꝑcemur idem.i.illud vt amputes.i.auferas
ocs nocias.i.pctã.vt lauderis.impetuũ. ore canentiũ.i.laudantium te.

Splendor paterne glorie de luce lucem ꝓferẽs
lux lucis ⁊ fons luminis dies diẽ illuminans.

¶ Materia huius hymni est patris ⁊ filij ⁊ spũsancti credulitas.et q̃ tan
tũ pater sit filio.⁊ filius in patre.⁊ spũsanctus ꝓcedẽs ab vtroq;. Et per
istã credulitatẽ rogamus ipm vt cõfirmet.i.concedat nobis gram.⁊ vt sit
nobis cibus ⁊ potus in celesti patria. ¶ Cõstrue. O xpe q̃ es splẽdor pa
terne glorie.i.patris tui celestis(q; xps p patrem suũ glorificat) ꝓferens
luce.i.spũsanctũ.de luce.i.de patre.vel ꝓferens.i.manifestãs.lucem.i.te
ipm eternã lucẽ venientẽ in hunc mundũ de luce paterna. O lux.i.filius
lucis.i.patris . ⁊ fons.i.origo luminis.i.spũsancti.et.i.tu es dies illumi
nans diẽ.i.illos quos ꝓdicatione apostolorũ vis illuminari.

Veruscq; sol illabere micans nitore perpeti : iubarq;
sancti spiritus infunde nostris sensibus.

¶ Construe. Et tu o xpe q̃ es verus sol.illabere.i.descẽde.micans nitore
ppeti.i.ppetuo luce xpti.⁊ infunde.i.imitte iubar.i.splẽdorẽ spũsancti
nostris sensibus.i.mentib9:vt nõ solũ vocemus te filium.sed patrem.

Votis vocemus te patrem pater perennis glorie: pa
ter potentis gratie culpam releget lubricam.

¶ Construe. Et non solũ dicimus te filiũ:sz votis vocem9.i.cognoscam9
te patrẽ perennis glorie.i.ppetue.q; infinita erit. Et q; vocem9 te vt pa
ter potentis gre.releget.i.recolligat vel mittat in exiliũ.culpã lubricam.
id est libidinem.que facit hoiem cito labi de bono ad malum.

Informet actus strennuos:dentem retundet inuidi
casus fecundet asperos:donet gerendi gratiam.

¶ Construe. Dixi vt innocemus.vt pater informet.i.cõponat.act9 stren
nuos.i.honestos.i.bonas operationes.⁊ retundet.i.frangit dentẽ.i.for
titudinẽ mundi.i.diaboli. Et quẽadmodum aliquis mordet escã.ita dia
bolus mordet ⁊ seducit xpianos instigando eos ad mala opera et fecun
det.i.faciat prosperos.casus nostros asperos.scz castigando nos sepissi
me faciant fecundare:xpo donet nobis gratiam gerendi. id est patiendi
eosdem casus asperos.

Mentem gubernet ⁊ regat casto fideli corpore:fides
calore ferueat fraudis venena nesciat.

¶ Construe. Modo cõuertit se ad fideles(quasi diceret)merito filius dei
infundit nobis iubar sancti spũs.quia ille multũ vtilis est nobis:vt guber
net.i.regat ⁊ disponat mentem.i.aiam nostrã. eam castam cõseruando et

in fide catholica.fideli corpore.s.sancte ecclesie.vt fides nostra ferueat.l. ardeat i calore.s.charitati vel amore spūssancti.t nesciat.i.ignoret: vene na.i.hereses.fraudis.i.maligni spūs.

Chzistusqz nobis sit cibus: potusqz noster sit fides: le ti bibamus sobziam: ebzietatem spiritus.

¶ Ut mens sit nescia fraudis.xp̄s sit nobis cibus.i.p̄dicatio dei. q̄ satiat nos.in charitate t in dilectōe ꝓximi.vt cibus satiet corp̄.t hac ita come stione.i.p̄dicatiōe.hēamus potū.i.fidē. ¶ Construe.Fides est charitas p̄dicatiōis.qz ꝓ t.t xp̄s sit ab̄ celestis.t fides scz catholica sit noster po tus.leti.i.alacres vel hilares Bibam? sobriā ebrietatē.s.infusionē spūs sancti.vt nos seruet a petō. Ebrietas enī spūs est sobria.i.modesta t tem perata.q: holes inflāmat amore dei.t reseruat a petō.q: sicut ille q̄ ebri us est vino.oīa tradit obliuioni.nec recordat quicq̄. sic q̄ plenus est spū sancto vel gratia spūssancti oīa mundana obliuiscitur.

Letus dies hic transiat: pudoz sit vt diluculum fides velut meridies: crepusculum mens nesciat.

¶ Construe.Hic dies.i.p̄s vita.letus transeat.i.exterminetur.q: letus dies.scz xp̄s veniet ad nos.t pudor.i.castitas seu verecundia sit. vt dilu culum.i.aurora luceat.fides sit velut meridies.i.ferueat amore spūssācti q: meridies feruet.t mens crepusculū nesciat.i.peccatuz ignoret. Quia crepusculum est inter diem t noctem.

Amoz cursus pzouehit: auroza totus pzodeat: in pa tre totus filius: a totus in verbo pater.

¶ Construe.Amor.i.pater prouehit cursus.i.ducit filiū suū ad ista infe riora.aurora prodeat.i.manifester totus.s.in substantia deitatis. q: filius in substātia deitatis totus est in patre.t pater totus est in verbo.id est in filio.quia totus est vnus deus.

Hymense celi cōditoz: qui mixta ne cōfūderet: aque fluenta diuidens: celū dedisti limitem.

¶ Materia huius hymni est.vt holes diuidāt se a malis opib̄.t adhe reant bonis.q: quēadmodū xp̄s aquas ab aqs in scōa feria separauit p̄ tē in terra relinquēdo.t ptē in celo attrahendo ꝓpter nimietatē aque.et hoc ideo.q: terra cōfusa erat.t vt calor solis dissiparet res mundanas ita intendit diuidere mentes nostras a malis operib̄. ¶ Sed q̄ritur cur pa trē attulit ad celū. Dicit q̄ ꝓpter elementū ignis.q: nisi auctor nature in terposuisset aliqd elementū.terra nō ita leuiter posset inhabitari. Et si q̄ rat qualiter aque manent sup ignē. Dr fm Aug. (q̄ fortitudo ignis aquā coagulat t coartat. Et querit si celū mobile est rotūdū quō aque manēt sruq̄ dic,fm Ambrosiū.q: multa corpora exterius sūt rotūda: q̄ interius

sunt quadrata. ꝛ sic forte ꝑt ek celli. Celestes nāq; nature igne sūt. vñ sps
si purus ether. q; rogus. i. ignis nisi vnda supio; inferio; tēperaret: totā
terrā intenderet ꝛ ruptā in puluerē dilliparet. ¶ Cōstrue. O xp̄e imēse
i. sine mēsura. cōdito; celi. q; es diuidens fluenta aque. i. aquaꝝ cursus. ne
mixta. i. cōfusa cōfūderet. i. destrueret sup faciē terre. i. cōfusionē faceret
celū vedisti limitē. i. terminum inter aquas superiores ꝛ inferiores.

Firmans locum celestibus: simulq; terre riuulis: vt
vnda flammas temperet: terre solum ne dilipent.

¶ Cōstrue. Tu es firmās locū. s. inter aquas celestes ꝛ inter aquas ter
restres. celestibus. i. angelis. aquis et simul riuulis terre. i. fluminib⁹ vel
petōnibus. vt vnda. i. aqua temperet. i. moderet flāmas. i. ignē firmamē
ti. ne flāme dilipent solum terre. i. soliditatē terre.

Infunde nunc pijssime: donum perēnis gratie: frau
dis noue ne casibus: nos error atrahat vetus.

¶ Construe. O pijssime pater infunde nūc. i. in p̄senti vita. donū gennis
gñe. i. spūssancti. ne error vetus. s. ydolatrie. vel originale peccatum. attra
hat. i. conterat nos casibus. noue fraudis. i. hereseos dyaboli. Donum dici
tur originale. quia primum erat peccatum.

Lucem fides iueniat: sic luminis iubar ferat her vas
na cuncta terreat: hanc falsa nulla compzimat.

¶ Construe. Fides nostra inueniat lucē. s. tuā. o tu xp̄e. ꝛ iueniēdo ferat
iubar. i. splendorē spūssci. luminis. i. xp̄i. ꝛ ferendo iubar tribuat se nobis
hec. s. fides. terreat cuncta vana. i. cunctam prauitatem hereticam. nulla
falsa compzimat. i. hepzimat. hanc. s. fidem.

Consors paterni luminis: lux ipe lucis ex dies:
nocte canendo rūpimus: assiste postulātibus.

¶ Materia huius hymni est surrectio nōctis. q; sicut nos surgendo rū
pimus noctez. ita dñs noster Jesus xp̄us surgendo rūpit mortem. i. vicit
peccatum. vel sicut dies aduenies noctis vmbras effugit. sic etiā adue
niente vero lumine. s. xp̄o. vitioz. i. peccatoz tenebras cōpulit. et sic totū
mundum illuminauit. ¶ Construe. O xp̄e consors. i. equalis vel cōscius
eius nature. q; est pater: q; vnum est lumen patris ꝛ filij ꝛ spūssancti. pa
terni luminis. O tu xp̄e tu es lux. i. filius lucis. i. dei patris ꝛ dies vez
omnium. luminum. rumpimus noctem. i. delemus peccatum. canendo. i.
psallendo vel laudando te. ꝛ ideo assiste. i. subueni postulantibus. i. petē
tibus. s. te cum precibus.

Auser tenebras mentium: fuga cateruas demonum
expelle somnolentiam: ne pigritantes obruat.

¶ Construe. O domine iesu xp̃e auser.i.remoue. tenebras.i.ignorantias mentium.scilicet nostrarum.fuga cateruas demonũ. id est acies malignorum spiritum. expelle.i.reisce somnolentiam.i.anime pigritiam. ne illa somnolentia.i.peccatorum dormitio. obruet.i.precipitet. pigritantes id est in peccatis permanentes

Sic xp̃e nobis oibus indulgeas credentibus: & prosit exorantibus:quod precinnentes psallimus.

¶ Construe. Sic.i.taliter.o xp̃e indulgeas.i.miseraris oibus credentibus nobis. vt qõ precinnẽtes.i.laudantes psallimus.i.laudamus.s.ore & corde.qz vt prosit exorantibus.i.pficiat nobis deprecantibus.

Ales diei nũcius:lucẽ propinquã precipit nos excitator mentium:iam xp̃s ad vitã vocat.

¶ Materia huius hymni est exhortatio xp̃i ad nos. vt surgamus a vitijs & adhereamus virtutibus & p̃mittit exemplũ de gallo. Sicut enĩ galli cãtus nos excitat vel vocat lucente die.sic xp̃us excitat mentes nras & vocat nos p̃ scripturas sacras. prenũcians q̃ est venturus iudicare sup̃ iustos & iniustos. Vñ bene dicitur. Surgite & vigilate.qz nescitis diem neq̃ horam.&c. ¶ Construe. Ales.i.gallus nuncius diei.precipit.i.predicit lucẽ .i.diem nobis propinquã.xp̃s excitator mentiũ.s.nostrarũ vocat nos iam ad vitam.i.nunc vocat nos ad se.

Auferte clamat lectulos egros sopore desides/castiq̃ recti ac sobrij vigilate iam sum proximus.

¶ Construe. Christus.clamat.i.vocat.& p̃cipit nobis.auferte.i.relinqte lectulos.o desides.o pigri. supple relinquite lectulos egros.i.carnalitates.sopore.i.peccato.& vigilate. casti.i.nõ petulantes.recti.i.non tortuosi.sobrij et non ebrij. Et merito hec facere debetis.qz.s.ego xp̃s.iam primus sum vobis.i.propinquus. Vel ſm aliam literam.O casti.s.anima & corpore.& o recti verbo & opere.& o sobrij.id est temperati cibo & potu.vigilate.quia iam sum proximus.

Iesum sciamus vocibus:flentes precantes sobrie:intenta supplicatio:dormire cor mundum vetat.

¶ Construe. Et qz xp̃s est primus. O fratres sciamus.i.cognoscamus iesum.i.flentes.i.tristantes.& precantes.illum sobrie.i.sine omni fedita te.qz intenta supplicatio.i.assidua deprecatio.vetat cor mundum.dormire.i.permanere in peccato.

Tu xp̃e somnũ discute:tu rumpe noctis vincula:tu solue peccatum vetus nouumq̃ lumen ingere.

¶ Construe. O tu xp̃e discute.i.dissipa vel divide.somnum.i.peccatum

seu diaboli.ne nos decipiat.t tu rumpe.i.dirime. vincula noctis.i.laqueos diaboli vel penas infernii(que dicuntur nox) vt nos non decipiant. O homo tu solue peccatum vetus.i.originale.t ingere.i.immitte.nouum lumen.i.spiritumsanctum(qui merito dr nouū lumen. q: efficiendo veteranobis.nos renouat nouis)

TElluris ingens cõditor:mũdi solũ q eruẽs pulsis cõfusis molestijs:terrã dedisti immobilẽ.

¶ Materia huius hymni est deprecatio quã facim⁹ ad deũ.q: sicut deus pater fecit celum t terrã.t diuisit superiora ab inferioribus.ita sua pietate nostra peccata dimittit. Et sicut dedit terram imobilẽ: vt daret fructum gratũ:ita facit membra nostra acceptabilia ad fructificandũ et seruiendũ sibi. ¶ Construe. O ingens.i.magnus cõditor telluris.i.factor totius orbis.q eruens.i.diuidẽs.solum mũdi.terrã ab aquis.scz ab inferioribus et superioribus.atq ꝑ t.dedisti terrã immobilem.i.terram stabilem.t hoc pulsis molestijs.i.elementis(que valde molestia erant dum intermiscẽtur confusis.i.simul mixtis.

Vt germen aptum proferens fuluis decora floribus fecũda fructu sisteret:pastumq gratũ redderet.

¶ Construe. Supple terra ꝓferens.i.ꝓducẽs germen aptũ.i.fructũ cõgruũ holb⁹.t vt sisteret.i.permaneret fecunda.i..fructuosa fructu.s.acceptabili.supple illa terra.decora.i.speciosa est.fuluis floribꝰ.i.rubeis t albis floribus.q ꝑ t.gratũ pastũ.i.cibũ seu nutrimentũ acceptabile.redderet.i.concederet.tam holbus q pecudibus. Et ergo ois homo tenet summa diligentia ad laudandum deum.

Mentis peruste vulnera:munda vigoris gratia:vt facta fletu diluat:motusq prauos atterat.

¶ Construe. O xpe munda.i.purga vulnera.i.peccata.peruste mẽtis id est hominis maculati seu viciati.t hoc dico gratia vigoris.i.mediãte gratia spũsancti.vt diluat.i.emũdet facta.i.malefacta et peccata commissa.fletu.i.cordis gemitu.t atterat.i.evertat t refrenet.prauos motꝰ.id ẽ malas inclinationes ab omni actu illicito.

Iussis tuis obtemperet:nullis malis approximet bonis repleri gaudeat:t mortis actum nesciat.

¶ Construe. Supple vnusquisq petõr.optẽperet.i.aptet se et obediat. iussis tuis.i.mandatis vel preceptis tuis t (supple aliquis homo) nullis malis.id est non vltis.s.operibus malis. approximet.i.accedat.sed gaudeat.id est letetur repleri.i.adimpleri bonis scilicet operibus.t nesciat. id est non cognoscat actum mortis.id est mortale peccatum.a quo vnusquisq abstinere tenetur.

Rerũ creator optime: rectorq; noster aspice nos
a quiete noxia: mersos sopore libera.

¶ Materia huius hymni est invocatio auxilij diuini. vt deꝰ dignet criminibus nostris ignoscere. vt sicut surgimus de lecto ⁊ rũpimꝰ noctem: sic xp̃s rũpat peccata nr̃a. ⁊c. ¶ Construe. O optime creator oim rerum ⁊ o rector noster aspice nos ⁊ libera a quiete noxia. i. mala (quia que carni delectant mala sunt sancte anime) ⁊ supple libera nos miseros. sopore. id est peccato. quia peccando miseri sumus.

Te sancte xp̃e poscimꝰ: ignosce tu criminibus: ad cõ
fitendum surgimus: noxasq; noctis rumpimus.

¶ Construe. Ideo poscimus. i. deprecamur te sancte xp̃e. ignosce. i. parce criminibus. i. oibus peccis nostris (⁊ ergo quia peccauimus) surgimus scz. de virtute in virtutem. ⁊ ad confitendũ supple tibi pcã rumpimꝰ moras. i. impedimenta noctis. i. diaboli.

Mentes manusq; tollimus: prophetã sicut nouimus
nobis gerendũ precipit: paulusq; gestis censuit.

¶ Construe. Nos tollimus. i. subleuamus mentes. i. cogitationes. ⁊ manus. i. operatiões. sicut nouimus ꝓphetam. s. dauid. p̃cipit. i. iubet nobis gerendum. i. faciendum ⁊ surgendum noctibus dicens. Media nocte. ⁊c. Paulus censuit. i. in scripturis suis indicauit dicẽs (Hora est iam nos de somno surgere) gestis. i. factis suis (quia Paulus de nocte laborabat ⁊ in die predicabat. ⁊c.) ¶ Et nota q; Paulus plus laborabat ceteris apostolis. qui in nocte cophinos faciebat vnde victualia habuit. ⁊ quod superat pauperibus erogabat.

Vides malũ qõ gessimus: occulta nostra pandimus:
preces gementes fũdimus: dimitte qõ peccauimus.

¶ Construe. Et q; es creator omnium rerum. Vides malum quod gessimus. i. fecimus: qr vides. ideo pandimus occulta nostra. i. manifestamus peccata. scz ꝑ confessionem. gementes. i. suspirantes fundimus tibi p̃ces id est orationes. ⁊ iõ dimitte id est dona nobis veniam. de hoc quod peccauimus. id est commisimus.

Nox & tenebre & nubila: cõfusa mũdi & turbida
hic in trat albescit polus xp̃s venit discedite.

¶ Materia huius hymni est exclamatio quam facimus cõtra diabolum ⁊ imploratio auxilij dei. vt diuersitas peccatorꝝ ⁊ eorũdẽ enormitas a nobis recedant. Et nota q; nox multis modis accipitur Aliqñ ꝑ ira. aliqñ ꝑ tempore. aliqñ ꝑ obscuritate. aliqñ ꝑ diabolo. Et nota q; ideo nominata. s. nox tenebre ⁊ nubila posuit ad terrendũ. qr tenebrarũ terrores vo-

luit p illa exprimere. ꝛ ideo. ¶ Construe. O nox. i. o dyabole. o tenebre id est peccata. ꝛ nubila. id est discordia hereticoꝝ. ꝛ turbida mundi. i. turbationes ꝛ seditiones. cōfusa. i. ꝓmixta. discedite. i. recedite. q: sicut nox dicꝫ ꝛ sicut columba accipite rem fugit. sic penit iusticiam. ꝛ dyabolus xp̄m fugit. Recedite inquā ꝛ operamini. q: lux. i. xp̄s intrat scz menteꝫ fidelium polus. i. corpus albescit. i. nitescit. scz bonis operibus. ꝛ sic bene et sancte viuendo xp̄s intrat corda nostra.

Caligo terre scinditur percussa solis radio: rebusq; iā calor redit vultu nitenti syderis.

¶ Construe. Caligo terre. i. obscuritas nostra vel secretū hereticoꝝ scinditur. i. diuidit. ꝛ hoc dico. ꝓcussa radio solis. i. diuino verbo. ꝛ calor. i. vigor spūscti. qui. s. recessit ꝓpter presentiam tenebraꝝ. iā redit. i. reuersus est rebus. i. corporibus ꝛ animabus nostris. vultu nitenti syderis. i. splendore spiritussancti. qui est verus sol.

Te xp̄e solū nouimus te mēte pura ꝛ simplici: flendo et canendo quesumus intende nostris sensibus.

¶ Construe. O xp̄e nos nouimus te solū. s. redēptorē ꝛ illuminatorē ergo te ꝛ nō aliū. pura mente. ꝛ simplici. i. sine hypocrysi. ꝟsumus flendo scz peccata nostra. ꝛ canendo. i. laudando te. de beneficijs tuis. intende. i. p̄be. assensum nostris sensibus. i. intentionibus.

Sunt multa fuscis illita: que luce purgentur tua: tu lux eoy syderis: vultu sereno illumina.

¶ Cōstrue. Multa. i. multe virtutes sūt illita nobis. i. iuncta vel vncta fuscis. i. nigris coloub⁹ (Fuscus color ꝺr̄ fallius color ꝙ mixtos ceter alios colores obfuscat nos) que supple mala purgent tua luce. i. tuo splēdore (bene dico) tua luce: quia tu xp̄e es lux. eoy syderis. i. orientalis. s. pris ꝛ ideo nos illumina. sereno vultu. i. claritate spiritussancti.

Celi deus sanctissime: qui lucidum centrū poli candore pingis igneo: auge decoro lumine.

¶ Materia huius hymni est laus quā cōsona voce. s. corde et opere tenemur deo persoluere. q: ad vtilitatē nr̄am cūcta ꝓduxit. s. celū ꝛ terram. et multa alia. Nam primo fecit celū ꝛ terrā. postea mare. deinde solem ꝛ lunam. ꝛc. Rogamus ergo vt ad beatū sue remunerationis cōe (dimittēdo peccata) nos ad sui amoris gr̄am faciat peruenire. ¶ Construe. O sanctissime deus celi. qui pingis. i. decoras lucidum poli centrū. i. spaciū vel punctū poli. seu zodiaci p quē signa decurrūt. ¶ Item zodiacū aīal interpretatur. centrum vero est medietas sphere. sed hic posuit centrum pro toto celo. igneo candore. i. splendore. augens decoro lumine. scilicet picturis planetarum ꝛ diuersarum stellarum.

Quarto die qui flammeam solis rotam constituens lune ministrans ordinem: vagos recursus syderum.

¶ Construe. Supple tu q̄ es cōstituens totā solis flammeā. i. ardentem quarto die. ¶ Notandū q̄ q quattuor dies mundus sine sole pmansit. q: prima die facta est angelica creatura. Scōa die factū est celū ⁊ aer Tertia die facta est terra et aqua. Quarta die factus est sol et luna. ¶ Quinta autē die facti sunt pisces ⁊ aues. Sexta vero die facta sunt animalia ⁊ homines Et tu supple es ministrans. i. tribuens ordinē lune ⁊ vagos syderum recursus. i. varios cursus. q: stelle non semper currunt eodem cursu. vel ꝺ: quantum ad planetas. nam planetarum vagus est cursus. q: alius ē cursus solis. alius lune. alius syderum. ⁊c.

Ut noctibus vel lumini diuisionis terminum: primordijs ⁊ mensium signum daret notissimum.

¶ Construe. Et quare fecit deus predicta. Ut luna daret terminum diuisionis. i. separationis seu diuisionis. noctibus vel lumini. i. diei. vt daret notissimū. i. certissimū signū primordijs. i. principijs mensiū. q: mensis habet triginta dies. parum plus vel minus. ⁊c.

Illumina cor hominum: absterge sordes mentium: resolue culpis vinculum: euerte moles criminum.

¶ Construe. Et quia tu fecisti hec omnia. Illumina cor hominum. ⁊ absterge. id est munda sordes. i. prauas cogitationes. mentium. scz nostrarū. et resolue vinculum culpis. id est peccati. ⁊ euerte moles criminum id est magnitudines peccatorum.

Nox atra rerum cōtegit terre colores olim: nos confitentes poscimus: te iuste iudex cordium.

¶ Materia huius hymni est rogare deū vt ipse caliginē mētis ⁊ corporis a nobis expellat. Rogamus etiā in hoc hymno clementiā dei oportētis. vt nos defendat ⁊ protegat ab antiquo hoste. s. dyabolo. ⁊ expellat intrinsecā obscuritatē mētis ⁊ corporis. ⁊ vt dignet nobis sui luminis claritatem cōcedere. reseruādo nos mūdos ab oib⁹ pctis. ¶ Construe. Atra nox. i. dyabolus vel pctīm. cogitet. i. obtenebriat colores. i. illuminationes olim rerū terre. Nā ob hoc nō necesse est nec etiā vtile. ibi morari vbi scimus q̄ noctis obscuritas ola cōtegit. colores herbaꝝ ⁊ ceteraꝝ rer. i. suis profundis tenebris obducit ⁊ sepelit. Sed cū hoc q̄ nunc lucē syderis habeamus in mente: ⁊ hoc in medijs noctib⁹. i. cū mūdus sedet in tenebris ⁊ plus crescūt incendia carnis. tunc surgam⁹ cōfitentes deū. s. iudicē cordiū nostroꝝ. Rogamus ergo iudicē vt auferat a nobis caliginē pcōꝝ. et det nobis sue gr̄e dulcedinem. ⁊ ideo nos tibi confitentes pcā nr̄a. poscimus te. i. rogamus ea que sunt vite. i. misericordiam.

Tu auferas piacula: sordesq; mentis abluas: donesq; xpe gratiam: vt arceat̃ur crimina.

¶ Construe. O iuste iudex cordiū. i. alax nr̃ax. auferas. i. deleas piacula. i. grauia pcā. ⁊ abluas. i. purges sordes. i. suggestiones diabolicas q̃ pungunt nos. q; pro ⁊. o xpe dones. i. tribuas gr̃am spūssancti (ad q̃d) vt crimina. i. pcā arceamur. i. expellantur a nobis.

Mens ecce torpet impia: quã culpa mordet noxia: obscura gestit tollere: ⁊ te redemptor querere.

¶ Construe. Dico q; expellantur crimina. ⁊ quare. Qz ecce impia mens. i. aia peccatrix. torpet. i. pigrescit. quã. s. menẽ. culpa noxia. i. mala mordet. i. pungit. ⁊ mẽ gestit. i. cupit tollere. i. depellere a se. obscura. i. pcā ⁊ gestit. i. cupit querere te. s. xp̃m. o redemptor. i. saluator.

Repelle tu caliginẽ intrinsecus q̃ maxime: vt in beato gaudeat se collocari lumine.

¶ Construe. Et q; mens gestit te querere. Tu repelle. i. remoue intrinsecus. i. ex anima. caliginem. i. cecitatem peccatorum. q̃ maxime. id est p̃cipue. vt ipa mens gaudeat se collocari. in beato lumine. i. in eterna beatitudine. i. regno celorum.

LUx ecce surgit aurea pallẽs fatiscat cecitas q̃ nosmetipsos in ꝓceps diu erroꝛe traxit deuio.

¶ Iste hymnus continetur in superiori hymno. sed inẽtio versus est. ne scz oculi pecent. Hic ponitur anapestus ꝓ spondeo. ⁊ spondens scdo loco ponitur ꝓ iambo. Qor vigz medo terit. colores terre: sed medo discedit (quia ecce) lux aurea. i. euangelica predicatio. surgit in corda nostra. et ideo eis cecitas pallens. i. diabolus fatiscat. i. euanescat. que cecitas traxit. i. duxit nosmetipsos in preceps. i. in ruinam vel precipitiuz. diu. id est multum deuio erroꝛe.

Hec lux serenũ conferat purosq; nos ꝓstet: sibi nihil loquamur subdolum voluamus obscurum nihil.

¶ Dixit q; lux surrexit. ideo. ¶ Construe. Hec lux cõferat. i. donet nobis serenũ. i. virtutẽ spũssci. ⁊ protest nos puros. i. mundos ab oi pcõ. sibi. id est ad honorẽ suũ. ⁊ hoc sic. loquamur nihil subdolum. id est deceptoriũ. ⁊ nihil voluamus obscurum. i. nullum. cogitemus peccatum.

Sic tota decurrat dies: nec lingua mendax: nec manus oculi nec pereãt lubrici: nec nora corpus inquinet.

¶ Construe. Tota dies. i. totum tempus vite nostre. decurrat sic. scz nõ loquendo subdolum. nec lingua mendax sit. id est non dicat falsum. nec

manus peccent.id est non faciant aliquid mali. nec oculi lubrici peccent scilicet videndo illicita. nec nocua. id est culpa corruptionis. inquinet vel polluat corpus.scz nostrum.

Speculator astat desuper:qui nos diebus omnibus:
actusqz nostros prospicit luce sua in vesperum.

¶Construe. Et nolite peccare.q3 Speculator.i. dns astat.i.prspicit nos desuper.i.de celo.omnibus diebus.i.quotidie.qz p t. t prospicit.i.a longe vidit nostros actus.i.nostra opera.a luce prima.id ē a nativitate.t vsqz in vesperum.i.finem vite nostre.

Magne deus potentie:q ex aquis ortū gen9 par
tim remittis gurgiti:partim leuas in aera.

¶In hoc hymno cōtinetur opus qđ deus fecit in quinto die.q: ēlc creauit pisces t aues ex aqua.2 ipor que ex aqua fecit misit partē gurgiti. i.mari.s.pisces.t partē leuauit in aera.s.aues.creauit quoqz cete grādia benedixitqz eis dicens.Crescite t multiplicamini t replete aquas maris auesqz multiplicentur sup terrā.t sic pisces t aues orti sunt ex aqua.sz q: aues non comedunt.ol tpe sicut pisces.qđ ideo fit.q: aues p coitū gene9 rantur sicut t nos.qđ non est in piscib9. vel q: aues sūt calidioris nature ꝫ pisces. Intendit etiā autor rogare deū:vt nos q sumus abluti t munda ti in sacro baptismate ab originali crimine.sic seruet nos vt nesciam9 lap9 sus criminum. t vt diabolus non deptimat nos per criminalia peccata.

¶Construe.O deus magne potentie.i.potestatis.q remittis gen9.i.pi9 scis t aues.genus dico ortū ex aquis baptismatis.partim gurgiti.i.mari scz inferno.vt pisces.i.malos hoies. leuas.i.subleuas. partim in aere.i. in regnū celorū. vt aues.i.bonos hoies (quasi diceret) sicut in aere aues collocasti.ita in celo hoies sanctos posuisti.

Dimersa lymphis imprimēs:subuecta celo irrogās
vt stirpe vna prodita:diuersa capiant loca.

¶Construe.O tu deus.imprimēs.i.submergēs dimersa.i.deorsū mersa vt pisces.i.malos hoies:lymphis.i.aqs infernalib9. t irrogās.i.subleuās subuecta.i.sursū vecta vt aues.i.bonos hoies collo.i.capite. prdita.i.ori ta vna stirpe.i.vno baptismate renati. rapiāt.i.accipiant. diuersa loca.i. distinctās māsiōes.s.aerē t aquā.i.vitā eternā vl dānationē eternā. Vel diuersa loca.i.varia hitacula in celo.q: mansiones multe sūt in regno ce lorū iuxta distinctos gradus beatorū.q: qlibet sctōr hoim specialem hz lo cū vel gradū leticie in celo iuxta opera sua q fecit in hoc mundo.

Largire cunctis seruulis:quos mūdat vnda sangui
nis nescire lapsus criminū/nec ferre mortis tedium.

¶Construe, Et tu qui omnia fecisti.Largire.id ē tribue.cūctis seruulis.

id est oibus famulis tuis.nescire.i.non sentire.lapsus criminum.i.casus peccatoꝝ.que dimissa sūt in baptismo.quos seruulos vnda.i.effusio.sanguinis tui. mundat.i.lauat a pctis. nec ꝙ ꝛ non.et largire seruulos tuos non ferre.i.non pati.tedium mortis.id est penam diaboli.

Ut culpa nullum deprimat:nullum leuet iactantia/
elisa mens ne concidat:elata mens corruat.

¶ Cōstrue. Ad hoc largire Ut culpa.i.graue pcm̄ nō deprimat.i.nō aggrauet vel arguat.vllū.s.xp̄ianū.ꝛ iactantia.i.supbia de bonis.nō leuet.i.nō extollat vllū.ꝛ mens.i.aia elisa.i.lesa a pcm̄.nō ꝙcidat.i.nō incidat in desperationē.nec ꝙ ꝛ non:mens elevata.i.inflata ꝙ supbiam. coruat. id est cadat supple in eternam damnationem.

Tu trinitatis vnitas:orbē potenter q̄ regis:at
tende laudū cātica que excubātes psallimus.

¶ In hoc hymno hortamur de somno surgere.ꝛ medelā vitioꝝ diligenter querere. Intendit etiam in hoc hymno ipam trinitatē laudare ꝛ invocare.ꝙ quā mundus regitur:vt impleat nos suo lumine:vt q̄quid peccauimus fraude demonum.ipse iesus xp̄us abstergat celitus.i.de celo.

¶ Construe.O vnitas.i.o sancte spūs q̄ ꝙcedens a patre ꝛ filio.trinitatis scz gsenaꝝ.qui regis.i.gubernas.potenter.i.potentia tua.orbē.i.mūdum.atte nde cantica laudū.i.hymnoꝝ. que.sup.cantica. nos excubātes id est vigilantes psallimus.i.cantamus.

Iam lectulo consurgimus:noctis quieto tempore vt
flagitemus vulnerum/a te medelam omnium.

¶ Construe. Nos cōsurgimus iā lectulo.i.ex desidia(lectꝰ enī ō: ab electis ꝛ mollibꝰ herbis q̄bꝰ anticq̄ replebāt)q̄eto tpe noctis (et ad q̄d)vt flagitemus.i.rogemus ad te medelā olim vulnerū.i.petōꝝ.

Quo fraude quicquid demonū:in noctibꝰ delinquimus:abstergat illud celitus:tue potestas glorie.

¶ Construe. ℟vo ꝙ vt.ꝛ vt potestas glorie tue.i.tue laudis.abstergat.i.abluat vel purgat.celitus.i.divinitꝰ. illud supple pcm̄. q̄quid.s.vitiorum.delinquimus.i.cōmittimus:fraude.i.deceptione. demonū.i.diabolorum.in noctibus.id est in tenebris vitiorum.

Nec corpus astit sordidum/nec torpor instet cordium
nec criminis contagio tepescat ardor spiritus.

¶ Construe. Nec corpus nostrum astit.i.non fit sordidū.i.pollutum. nec torpor.i.pigritia vel malitia: cordiū.s.nostroꝝ.instet nobis. ꝛ contagio.i. macula criminis:nō astit.ꝛ ardor.i.amor seu gratia spūs.scz sancti non tepescat.i.non deficiat in nobis.

Ob hoc redemptor quesumus:reple nos tuo lumine per quod dierum circulis nullis ruamus actibus.

¶ Construe. Ut amor spūs nō deficiat in nobis. Ob hoc. i. ppter hoc. O redemptor quesumus. i. rogamus te. reple nos peccatores. tuo lumine. i. splendore. per quod lumen non ruamus. i. cadamus. nullis actib⁹. i. peccatis. circulis. i. revolutionibus dierum.

Aeterna celi gloria beata spes mortalium: celsi totantis vnice casteq; proles virginis.

¶ Materia huius hymni est invocatio ad xp̄m filiū virginis. vt dignetur nobis suā misericordiā tribuere dexterā porrigere vt mereamur corroborationem fidei ⁊ charitatis obtinere. ¶ Construe. O xp̄e tu existēs eterna gloria. s. angelor̄ beator̄ hoim. vel quia pater tuus celestis per te glorificatur. ⁊ o beata spes mortaliū. i. xp̄ianor̄ hoim: ⁊ o vnice celsi tonātis. i. celestis patris ſm diuinitatem. q; p ⁊ proles. i. fili. caste virginis. scz marie supple ſm humilitatem.

Da dexteram surgētibus exurgat ⁊ mens sobria: flagransq; in laudem dei grates rependat debitas.

¶ Cōstrue. O tu xp̄e. da dexterā. i. auxiliū tuū nobis surgētibus. s. a vitiis. et ita mens nostra. i. aia nostra. sobria. i. abstinens exurgat. s. ad laudē tuā. q; p ⁊ (supple mens) flagrans. i. ardens. in laudē. i. honorē dei omnipotentis. rependat. i. psolvat. debitas grates. i. gratiarum actiōes. in hymnis ⁊ canticis deo omnipotenti.

Natus refulget lucifer: sparsamq; lucem nunciat: cadit caligo noctium: lux sancta nos illuminet.

¶ Construe. Lucifer. i. stella matutina. nat⁹. i. xp̄s. refulget. i. splendet mūdo. q; p ⁊. ⁊ nūciat. s. mūdo sparsam lucē. i. natā. vere nūciat. q; caligo noctiū. i. obscuritas diaboli. cadit. s. in mūdo. ⁊ iō lux scta. s. xp̄us sua sanctificatione. nos illuminet. i. corda nostra illustret luminet spūs sancti.

Manensq; nostris sensibus nocte repellat seculi: omnisq; fine dirupta seruet pectora.

¶ Cōstrue. Ut ipa lux manēs nr̄is sensibus. i. in nobis habētib⁹ dnaq; sē sus corporeos. ⁊ repellat a nobis nocte. i. diaboli. seculi. i. mūdi. ⁊ illa lux seruet pectora nr̄a purgata. s. a vitiis. oi fine diei. i. oi tpe vite nostre.

Quesita iam primum fides radicet nostris sensib⁹: secunda spes cum gaudeat qua maior exstat charitas.

¶ Cōstrue. Fides nr̄as ānta a nobis. s. in baptismo iā primū. i. cito. iō dicit primū. q; fides est prima inter ōes virtutes. vt ibi fides spes ⁊ chari-

tas.radicet.i.ponat radices.sensibus nostris.id est in mente nostra.et se-
cunda spes.scilicet a fide.per quam.scilicet speramus vitam.cõgaudeat
et charitas.id est talis virtus.extat maior.i.virtuosior.Juxta illud Ma-
ior autem horum est charitas.

Plasmator hois deus qui cuncta solus ordinãs
humũ iubes producere reptantes et fere genus.

¶ In hoc hymno cognoscat illud qõ fecit deus in sexta die. Nam crea-
tis olbus reptilibus:piscibus:et auibus:et aliis bestiis quinta die. Sexta
die formauit deus hominem ad ymaginẽ suã. et precepit olbus aialibus.
diceno Crescite et multiplicamini et replete terram. Et dixit hoi. Dñami-
ni piscibus maris.volatilibus celi.et vniuersis que viuunt supra terram.
Posuitq; eũ in paradyso deliciarum.vt operaret et custodiret illũ Inten
dit itaq; auctor rogare deũ vt sicut deus fecit holem supioẽ cunctis aianti
bus.sic dignetur nos custodire vt nõ efficiamur inferiores brutis aianti-
bus propter peccata nostra. Cur ergo hoies creauit quos futuros presci
ebat.malos.ideo q; preuidit quid mali essent facturi. sic etiã preuidebat
quid boni essent facturi. Vel vi Quis nouit sensũ dñi.aut quis fuit cõsili
arius eius. Ad Rom.xi. ¶ Cõstrue.O deus plasmator.i.creator hois.s.
ade qui solus ordinans cuncta.i.disponens omnia.iubes.i.,pmittis pro-
ducere humũ.i.ecclesiam.s.bonos et malos homines et genus reptantis.
id est serpentis.ferre.i.bestie.

Qui magna rerum corpora dictu iubẽtis viuida/ vt
seruiãt per ordinem subdens dedisti homini.

¶ Construe.O tu deꝰ q̃ fecisti dictu iubẽtis.i.verbo filij tui. magna cor-
pora.i.iumẽta.pecora.bestias.oĩm.s.rerũ diuersarũ.viuida.i.aiata.et sub
dens.i.supponens illa aialia.dedisti homini: vt seruiãt.s.p ordinẽ.s.vnũ
quodq; aial seruiat homini.in illo ad quod ordinatũ est a natura.vt oues
lepores.porcos ad comedendum.ꝛc.

Repelle a seruis tuis quicquid per immũdiciam aut
moribus se suggerit aut actibus se interserit.

¶ Construe.O deus repelle.i.remoue a tuis seruis.q̃dq̃ suggerit.i.in-
fert se p immundiciã.i.p aliquã superfluitatẽ vel per sordidã comestionẽ
aut moribus.s.malis.qui scz ex cõsuetudine peccandi se abstinere nõ pñt
a peccatis aut interserit.i.miscet se actibus.s.puersis.

Da gaudiorum premia/da gratiarũ munera/dissol-
ue litis vincula astringe pacis federa.

¶ Cõstrue. O deus.da premia.i.remunerationẽ gaudior.s.eternor.da
munera gratiar.i.dona spũsseti.dissolue vincula litis.i.pcã odij.et astrin
ge.i.coniunge.federa pacis.i.concordia salutis.

SUmme deus clementie/mũdiq; factor machi ne/vnus potentialiter/trinusq; personaliter.

¶ Materia huius hymni est cognitionem habere trinitatis in vnitate.ꝛ vnitatis in trinitate. Intendit auctor rogare deũ.vt cingat lumbos nros cingulo castitatis.ꝛ durat.i.inflãmet vel repleat corda nostra.igne spũs sãcti.vt casto corpore ꝛ mũdo corde seruire deo possumus. ¶ Cõstrue. O deus sũme clementie.i.alte pietatis.factor.i.creator mundi.i.vniuersi.q; p ꝛ machine sanctor supple qui es potentialiter vnus.i.in potentia fm diuinitatem.ꝛ trinus personaliter.s.in personis.

Nostros pius cũ canticis/fletus benigne suscipe/quo corde puro sordibus/te perfruamur largius.

¶ Construe. Et tu pius(p pie) suscipe benigne nostros fletus.i.lachrymas cũ cãticis.i.cũ hymnis vel laudibus.quo p vt.pfruamur te largi9.i.amplius.ꝛ hoc corde puro.i.mundo.sordibus.i.a vitijs.

Lumbos iecurq; morbidum/adure igne congruo:ac cincti vt sint perpetim/luxu remoto pessimo.

¶ Construe. O deus adure.i.accende igne congruo.i.spũsancto. iũ9os nostros.ꝛ iecur ꝛ epar(Et nota q; hec tria.s.iecur cerebrum et lumbi cogunt hominem peccare)vt sint accincti.i.vt lumbi sint casti contra libidinem perpetim.i.semper.pessimo luxu remoto.i.deposita luxuria.q; multos proghdolor ducit ad gehennam.

Ut quiq; horas noctium/nunc concinendo rũpimus donis beatis patrie ditemur omnes affatim.

¶ Construe.Ut quiq;.id est quicunq; concinendo.i.psallendo.rumpim9 id est per vigiliam diuidimus horas noctium.quia tunc bonum ꝛ quietũ est orare.vt ditemur.i.diuites efficiamur.affatim.id est abundanter. beatis donis patrie.i.beatitudine patrie celestis Ad quem xp̃us indignetur nos perducere. Amen.

AUrora iam spargit polum:terris dies illabit lucis resultat speculum:discedat oẽ lubricũ.

¶ Ite hymnus cõtinuatur superiori.q; nos rumpimus horas noctiu;. vt nos omes ditemur.ꝛ diuites efficiamur in xp̃o.Et ecce aurora.i.xp̃s iam spargit polum.i.illuminat corda hoim. Hortatur etiã nos vt sic nos viuamus in hoc seculo.vt illũ verbum lete audire meremur.s. Venite benedicti patris mei.ꝛc. Nã finito mundi termino.pcõres ppetuis tradentur tenebris.Fideles vero ꝛ iustos non in noctẽ sed in lucẽ ponet.Et hoc est qõ precamur. ¶ Cõstrue. Aurora.i.xp̃s illabit.i.mergit terris.ꝛ aurora.i.xp̃s spargit polũ.i.illuminat mentes vel ecclesiam.ꝛ speculũ.i.pulchu9

tudo vel aspectus: lucis. id est claritatis. resultat. i. gaudet. et ideo omne lubricum. i. peccatum. discedat. scilicet a nobis.

Fantasma noctis decidat: mētis reatus subruat: q̄c
quid tenebris horridum: nox attulit culpe cadat.

¶ Cōstrue. Fantasma. i. fantasia vel illusio noctis. i. dyaboli. decidat. i. recedat a nobis: et reatus. i. culpa mentis. subruat. i. cadat a nobis. et q̄quid horridū. i. deforme. nox. i. dyabolus vel nocturna cogitatio attulit nobis tenebris. s. obscuritatis. cadat. i. recedat a nobis.

Ut mane illud vltimum quod p̄stulamur cernui: i
lucem nobis effluat dum hec canore concrepat.

¶ Construe. Ut mane illud vltimū. s. iudicium futurum. vel aduentū xp̄i in iudiciū. quod prestolamur. id est expectamus. speramus cernui. id est perspicui. effluat. i. eueniat nobis in lucem. dum hec. i. nox cōcrepat. i. resonat canore. id est cantu seu laudet.

Ex more docti mystico: seruemus hoc ieiunium:
denō dierū circulo: ducto quater notissimo.

¶ Materia huius hymni est commēdatio ieiunii. et hortamur ieiunare et deo seruire. et hoc tempore ieiunii sine offensibus et bonis operibus plusq̄ in aliis diebus. vt inde habeamus vitam eternam. ¶ Construe. O ffes seruemus hoc ieiunium. in quo modo sumus. s. caste et honeste nos docti. i. instrueri. ex mystico more. i. figurata consuetudine. et hoc denō circulo. i. numero denario. dierum quadraginta. notissimo. i. manifestissimo ducto. i. multiplicato. quater. i. per quattuor.

Lex et prophete primitus: hoc pertulerūt post modū
xp̄s sacrauit olim: rex factor atq̄ temporum.

¶ Construe. Lex data per moysen et pphete. s. helyas et alii pertulerunt hoc ieiunium. primitus. i. primo. et xp̄s rex omnium hominum. atq̄ p̄. factor. i. creator temporum sacrauit. i. sanctificauit illud postmodum. i. post moysen et prophetas. quia ieiunauit q̄ quadraginta dies donans nobis exemplum. vt etiam ieiunemus.

Utamur ergo partius verbis cibis et potib⁹: somno
iocis et artus: p̄stemus in custodia.

¶ Construe. Et q: pphete et postea xp̄s cōsecrauerit hoc ieiunium Utamur partius. i. temperantius. verbis inutilibus. cibis et potibus. i. a superfluitate comestiōis et ab ebrietate'. q: mediante crapula nos labimur in peccatis. et venter mero estuans de facili spumescit in libidinem. et nō solum illis vtamur parci⁹. sed etiam somno nimio. et iocis illicitis. et prestemus. i. perseueremus. in custodia anime nostre.

Uitemus ante pessima: quecq; subzuũt mẽtes vagas nullumq; demus callido hosti locum tyrannidis.

¶ Construe.(Dico q relictis vitiis prestemus in custodia virtutum.et) Uitemus.i.abiciamus a nobis.ante.id est prius. pessima.id est peccata vel prava opera:quecq; subruũt.i.opprimunt.mentes vagas.i.ad malum pronas.q; p t nullum p non t vllum.t non demus callido hosti.i.dyabolo.vllum locum.i.aliquã occasionem tyrannidis.in nobis.

Dicamus omnes cernui:clamamus atq; singuli ploremus ante iudicem/flectamus iram vindicem.

¶ Construe.Postq; abiecimus a nobis peccata p contritionẽ immediate.oẽs nos cernui.i.humiles.dicamus.s.nostra prava opera p confessionem.atq; p t.t nos singuli.i.oẽs nos simul.vel singuli.i.separatim (qlibet pro se) clamemus.i.vociferemus.ea ploremus.i.defleamus.ante iudicem.i.dñm iuste iudicãtem. vt p fletum flectamus.i.mitigemus. iram vindicem.i.iuste vindicantem.si non emendemus.

Nostris malis offendimus:tuam deus clementiam: effunde nobis desuper:remissor indulgentiam.

¶ Construe. Et quis nos peccatores offendim⁹.i.te nobis iratũ vel irasci fecimus.tantũ o deus qui es misericordia plenus.deus dico remissor.i.dator.effunde.id est emitte nobis.s.peccatoribus.desuper.i.de celo indulgentiam.i.peccatorum veniam.

Memento quod sumus tui licet caduci plasmatis ne des honorem nominis:tui precamur alteri.

¶ Construe.O deus memẽto.i.memor esto q nos sum⁹ tui.s.p creationẽ.quia sumus alieni p peccati perpetrationem. t iz sumus caduci.i.crebro cadentis plasmatis.i.nature vel fragilis materie.tũ supple nos precamur.ne p vt t non. vt non des alteri q nobis honorẽ.i.laudes tui nois supple glorioſi.Qz ad hoc nos ex bonitate tua deus plasmasti.

Lara malũ qõ gessimus/ auge bonum qõ possimus/ placere quo tandem tibi possimus hic t perpetim.

¶ Construe.Et quia nos precamur vt nos pre ceteris te honorem⁹.ideo o deus lara.i.olue malum.i.pctũ.quod.scz nos gessimus.i.fecimus.et auge.i.multiplica bonum quod nos poscimus.id est petimus.quo pro vt. vt possumus.i.valeamus placere tandem.i.in fine.tibi.scz a te.hic.i.in p̃senti.t perpetim.i.in futuro.

Presta beata trinitas/cõcede simplex vnitas/ vt fructuosa sint tuis ieiuniorum munera. Amen.

¶ Construe, Quibus solutis a peccatis.o beata trinitas supple.p̃sona-

rum.⁊ o simplex vnitas.i.deus q̄ es vnus per essentiam.presta.i.prebe ⁊ concede.i.largire.vt munera.i.dona que proueniunt. non de nostris meritis.sed ex tua gratia.ieuniorum.i.abstinenciarum. sine cuius suppie famulis fructuosa.i.fructu plena.Amen.

Qui xpiste q̄ lux es ⁊ dies/noctis tenebras detegis lucisq; lumē credentis/lumen beatū predicans.

¶ Materia huius hymni est q̄ deprecari debem⁹ deū:vt det nobis quietam noctē:⁊ vt defēdat nos a pfido hoste. Oculi sic somnū capiant:q̄ cor semper ad deum vigilet. Ideo. ¶ Construe.O xp̄e qui es lux angelor ⁊ illuminator oim sanctor. Unde ipse dixit. Ego sum lux mundi.i.xp̄s qui illuminat omnem diem:⁊ parat omnē lucē.Cum autem mirabile sit.q̄ sicut pater est lux:⁊ filius sit lux.ita ⁊ spūssanctus sit lux. non tamē tres luces:sed pater filius ⁊ spūssanctus vna ⁊ inseparabilis est lux sicut in hac dictione lux sūt tres littere ⁊ vnus sonus. cui ad significationē ipsius sensus aliq̄d addi vel minui nō potest.sic quoq; tres p̄sone sūt: vna aūt deitas est naturaliter:cui addi vel minui nō potest.nō enī de⁹ tres luces est. q̄ si essent diuerse essentie vna lux nō esset.q̄ q̄d corporaliter diuidi nō potest i illa substātia q̄ diuisionē nō patit nō potest dici. Detegis.i.aperis tenebras.i.versutias.noctis.i.dyaboli.⁊ credentis lumē lucis.i.p̄sis suppie tu p̄dicans.i.promittens apostolis beatū lumen.i.spūsanctū.

Precamur sancte domine defende nos in hac nocte/sit nobis in te requies/quietam noctem tribue.

¶ Construe.O sancte domine p̄camur.i.rogamus. defende nos a vitiis ⁊ ab insidiatoribus nr̄is.i.demonib⁹ (qui tanq̄ leones rugientes circūeūt querentes quē deuorent)in hac nocte.i.in presenti vita.⁊ requies sit nobis in te.i.vt tecum requiescamus in celesti patria: et tribue.id est concede quietam noctem.i.tranquillam.

Ne grauis sōnus irruat/nec hostis nos surripiat nec caro illi consentiens/nos tibi reos statuat.

¶ Construe. Ne grauis somn⁹.i.ne graue peccatum vel dilectio peccati.irruat.i.opprimat nos: nec hostis.i.dyabolus surripiat nos.i.fraudulēter decipiat:nec caro nostra consentiens illi.scz dyabolo in peccatis: statuat nos reos.id est culpabiles ⁊ peccatores tibi.

Oculi somnum capiant/ cor ad te semper vigilet/dextera tua protegat famulos qui te diligunt.

¶ Quāuis dico q̄ grauis somnus non irruat tñ non dico q̄ oculi somnū non capiant.imo aliquantulū capiāt. ¶ Construe.Oculi capiant somnū scz moderate. ⁊ cor.i.mens nr̄a vigilet semp ad te.⁊ dextera tua.i.miseri cordia tua.protegat famulos tuos qui te diligunt.

Defensor noster aspice/ insidiãtes reprime/ guberna tuos famulos quos sanguine mercatus es.

¶ Construe. O defensor noster aspice nos. & reprime insidiãtes. i. demões q̃ semp insidiant nobis. & nos id petimus vt deus eos reprimat & restrin gat ne tñ nocere valeant q̃tum volũt. ¶ Nota q̃ maligni spũs tres hñt habitatiões. s. in inferno. in terra et in aere. Illi q̃ in terra manẽt in duas partes diuidũtur: & vocãtur lerue & lerues. lerue in nocte ledũt & lerues i die. guberna tuos famulos quos mercat⁹ es. i. redemisti sãguine tuo.

Memento nostri domine/ in graui isto corpore/ qui es defensor anime/ adesto nobis domine.

¶ Et q̃ redẽpti sumus sanguine x̃pi. ideo debemus voluntati eius satisfacere. & p̃ceptis suis p̃ salute nra nosmetipsos onerare & iugiter applicare. vñ. Dauid. p̃ceptum dñi lucidum illuminas oculos. ¶ Cõstrue. O dñe memẽto nri. in isto graui corpore. s. corruptibili. o dñe adesto nobis. scz ad defensionem nostram. qui es defensor anime.

Summi largitor pzemij/ spes q̃ es vnica mundi pzeces intẽde seruoz/ ad te deuote clamantũ.

¶ Iste hymnus seruit p̃ tpe quadragesimali: in quo auctor rogat deũ. vt dignet suos deuotos famulos exaudire: cõscientias nras mũdare. ieiniũ quoq; nrm acceptare. vt eo mediãte digne capiamus paschalia sacramẽta. ¶ Construe. O largitor. i. dator summi p̃mij. i. eterne beatitudinis. q̃ es vnica spes mundi. i. in quẽ solus mũdus dz sperare. ipe enim est solus dñs a quo omne bonũ descendens. & alij sancti pro nobis intercedere possunt apud dñm: vt optinere possumus rogata nra. sed largire nobis principaliter non possunt. Etiã sua incarnatione & passione mecnõ & morte precipue redempti sumus. nõ passionibus alicuz sctõz. quare merito dr Unica spes mundi. intende. i. attende & suscipe p̃ces seruoz. s. tuoz clamantum deuote. i. humiliter ad te. i. ad tuam mtam.

Nostra te cõscientia graue se offendisse mõstrat: quã emundes supplicamus ab omnibus piaculis.

¶ Hic amore patientis & inferni detegit primo vulnus. i. defectũ suum & exinde opem medicantis implorat. ¶ Construe. Nostra conscientia. i. ratio discretiua. monstrat. i. indicat et fatetur se offendisse. i. ad iracundiam prouocasse & cõmouisse. te graue. i. grauiter. quam conscientiam. nos supplicamus. o x̃pe: emunda. id est purga. ab omnibus piaculis. id est mendis & maculis peccatorum.

Si tenuis quis tribuit/ indulge quia potẽs es/ de rogamus mundo/ certe debes ex promisso.

Ds nrãs rogãs mũdo fr̃ D. illo⁹ p̃ranũ Dñe

¶ Disputat bono modo cū deo. ¶ Cōstrue. Quia si renuis.i.negas vel recusas p̄ces nr̄as exaudire & ꝓscientiam nr̄am purgare a criminib⁹. da tribuet(quasi diceret)nullus quia tu solus peccata dimittis.ergo indulge id est peccata dimitte.adhibe medelam & condescēde nobis ad subueniendūq; tu potens es.i.tu solus ex oī potētia tua habes. Tibi em̄ ꝓpr̄ium est misereri et parcere. quare q; magis est.si nos rogamus mūdo corde.id est puro contrito & cōfesso corde.tu debes.i.teneris certe.i.veraciter ex promisso.i.ex promissione.Dixisti em̄ ad Petrū.q; dimitteret peccata nō solū speciēs ꝫ septuagesiessepties. Et alibi dr̄ In quacūq; hora ingemuerit peccator iniquitatum eius non recordabor. Et sic.q; ꝓmisisti o deus quasi ex debito obligaris.

Ergo acceptā hoc nostrum qui sacrasti ieiuniuꝫ/quo mystice paschalia capiamus sacramenta.

¶ Concludit cū oratione. Ergo q; tu potes es & teneris.pio modo ex promisso.tu q̄ sacrasti ieiuniū.psonaliter ieiumādo.accepta.i.suscipe vel grata habe.hoc nostrū ieiuniū.qđ facimus.quo mediante vt capiam⁹.i.accipiamus paschalia sacramēta.s.cōicationē corporis & sanguinis tui. mystice.i.sacramentaliter.digne cum effectu.

Sūma nobis hoc conferat in deitate trinitas/in qua gloriatur vnus per secula deus. Amen.

¶ Construe.Sūma trinitas personarū in deitate.ꝓferat nobis.i.tribuat vel ꝓferre dignet. hoc qđ statim rogatū est.in qua trinitate.vnus de⁹ p essentiā gloriatur.i.letatur,& regnat p cuncta secula.i.eternaliter.

Audi benigne conditor nr̄as p̄reces cū fletib⁹/in hoc sacro ieiunio fusas quadragenario.

¶ Materia huius hymni est cōmendatio ieiunij & hortat nos ieiunare.& deo seruire. & in hoc tp̄e ieiunij in oībus plusq; in alijs tpibus insistere debem⁹.vt in die iudicij vitā habeam⁹ eternā. ¶ Cōstrue.O benigne conditor.i.creator olim rex. audi preces nr̄as cū fletibus.i.cū ploratibus preces dico fusas.i.effusas in hoc sacro quadragenario ieiunio.i.i numero quadraginta dierum.in quibus ieiunare debemus.

Scrutator alme cordium:infirma tu scis virium ad te reuersis exibe/remissionis gratiam.

¶ Construe.Et q; fundimus p̄ces.o alme scrutator.i.inquisitor cordis nr̄i.benedico scrutator.q; tu scis.i.cognoscis infirma virili. ideo exhibe.i.dona.reuersus ad te.i.penitentibus.remissionis gratiam.

Multum quidē peccauimus sed parce confitentibus ad laudem tui nois:confer medelam languidis.

¶ Construe. Nos peccauimus quidem multum. sed parce confitentibus peccata sua. ⁊ confer languidis. i. peccatoribus. medelam. i. remissionem ad laudem tui nominis.

Sic corpus extra conteri dona per abstinentiam: ieiunet vt mens sobria a labe prorsus criminum.

¶ Construe. Et conferendo medicinam dona corpus conteri. i. castigari extra ꝙ abstinentiam. ⁊ dona vt sobria mens ieiunet. prorsus. i. omnino. a labe criminum. i. peccatorum.

Ecce tempus idoneum: medicina peccaminum quibus deū offendim⁹: corde verbo operibus.

¶ In hoc hymno hortamur vt ab oi pctō abstineamus. ⁊ rogem⁹ deū cū lachrymis ⁊ ꝓcib⁹: vt ipe remittat nobis pctā nra: ⁊ nos mūdet ab oi vitio in tpe hⁱ ieunij: qz xp̄s pius est ⁊ misericors. ¶ Construe. O ffes. ecce tp̄s idoneū. i. cōgruū ad pctā remittendū. qđ tp̄s est medicina peccaminū. i. pctōꝝ ꝗbus. s. pctis offendimus deū corde. i. vana cogitatiōe verbis. i. iniquis. turpiloquijs. operib⁹. i. prauis actibus.

Qui pius ⁊ ꝓpicius nobis pepercit hactenꝰ: ne nos cum nostris perderet tantis iniquitatibus.

¶ Construe. Dico ꝙ verbo ⁊ opere deū offēdim⁹. Qui. s. de⁹ existēs pius et propicius. i. misericors pepcit nobis hactenus. i. hucusqz. ne ꝑm mala opera nra. nos pariter cum nris tantis iniq̄tatibus ꝑderet. i. cōdemnaret Sz ita pepercit nobis: vt mediante paterno auxilio. ad xp̄m veniamus. ⁊ ammodo in bonis operibus perseueremus.

Hūc igitur ieiunijs cum precibus ⁊ lachrymis/multisqz bonis alijs placemus deuotissime.

¶ Construe. Et qz pepercit nobis misericorditer. ergo. placemus. id est placatum nobis faciamus: hunc. s. deum. ieiunijs. i. cum abstinentia cibi ⁊ potus. ⁊ cum precibus. i. cum orationibus assiduis Quia ipe ait ꝙsentite ⁊ accipietis. Iterum Amen amen dico vobis. quicquid orātes petitis credite ⁊ fiet vobis.

Ut nos a cunctis sordibus/purgans ornet virtutib⁹: angelicis ⁊ cetibus: nos iungat in celestibus.

¶ Construe. Dirit ꝙ placemus eū deuotissime. Ut ipe purgās nos a cūctis sordib⁹. i. pctis. ornet nos ⁊rtutibus. ⁊ faciat nos ꝑseuerare in eis ⁊ ꝙ iungat nos angelicis cetibus in celestibus. i. in regno celorum.

Sit benedictus genitor: eiusqz vnigenitus/cum spiritu paraclito/in sempiterna secula. Amen.

¶ Construe. Genitor. id est deus pater sit benedict⁹. et eius vnigenitus id est xp̄s (qui est filius dei) cum spiritu paracito. id est consolatore in sē-
puerna secula. Amen.

Clarum decus ieiunij: mōstratur orbi celitus
qō xp̄s auctor olim: cibis dicauit abstinens.

¶ In hoc hymno hortatur ⁊ admonet nos autor ieiuniorum. humilitatē ⁊ in-
de auctoritatē habere ⁊ a xp̄o efficaciā. ⁊ vt antiqui patres (moyses ⁊ he-
lyas) consecuti sunt vitā eternā. ita ⁊ nos cōsequamur. ¶ Construe. Cla-
rū decus. i. cōmēdabile ieiunij. monstrat. i. datur orbi. i. mundo. celitus. i.
de celo. qō ieiunij xp̄o supple existens. auctor. i. creator olim. s. rerū dica-
uit. i. sanctificauit. abstinens cibus. i. a cibis.

Hoc moyses charus deo: legisq; lator factus est: hoc
helyam per aera: curru leuauit igneo.

¶ Construe. Moyses factus est charus. i. dilectus deo. hoc sup. ieiunio.
i. p hoc ieiunium. q̄ p ⁊: moyses factus est legislator. i. dator legis diuine
hoc. i. p hoc ieiunium. ⁊ hoc scz ieiunium leuauit. i. vexit helyam. s. ꝑphē-
tam. igneo curru. i. quadriga ignea: p aera. i. p aerem. ¶ Quia cum helyas
transgressus esset iordanem cum discipulo suo. Helyseo. fugiens pscu-
tionem Iezabel. raptus est helyas in curru igneo in paradisum terrestrē
pallio suo dimisso. Helyseus autem pallio leuato reuersus est ad iorda-
nem: ⁊ percutiens aquam cum pallio: cessit aqua iordanis ⁊ transiuit pro-
pheta sicco pede.

Hinc daniel mysteria: victor leonū viderat: hoc ami-
cus intimus sponsi iohannes claruit.

¶ Construe. Daniel propheta existens victor leonū. i. leones non nocue-
runt eū. viderat p spūsctū mysteria. i. secreta (q̄ nemo ali⁹ scire potuit)
hinc. i. p hoc ieiunium. iohannes baptista claruit. i. factus est. intim⁹ ami-
cus sponsi. i. xp̄i p hoc scz ieiunium.

Hec nos sequi dona de⁹: ⁊ exempla parsimonie: tu
robur auge mentiū: dans spiritale gaudium.

¶ Construe. Et quia isti facti sunt sancti per hoc ieiunium. O deus do-
na. id est concede nobis christianis. vt possimus sequi. id est imitari. hec.
scilicet ieiunia. per exempla parsimonie. i. abstinentie cibi ⁊ potus. ⁊ tu au-
ge robur. id est fortitudinem mentium. i. cordium. dans. i. donans spirita-
le gaudium. id est letitiam spiritus.

Pzesta pater per filium: pzesta per almum spiritum:
cum his per omne triplici vnus deus cognomine.

¶ Construe. O pater prsta. i. dona nobis hec que supra peniuim⁹ p fi-

ūi cui vnigenitū: t pcēta g almū spūm. tu dico exist̄s vnus de⁹ in esse tia. cū his. i. cū filio t spūlācto. triplici cognoie. id est sub tribus distinctis noibus. g eum. i. eternaliter vel imperpetuum.

Iesu quadragenarie: dicator abstinētie: qui ob salutē mentium: hoc sanxeras ieiunium.

¶ Iste hymnus est de recōmendatione ieiunij. Dirigatur oratio ad iesum xpm dei omnipotentis tanq̄ ad causam efficientem ieiunij t instituētem primitus ad finē. vt in littera. Primi tres versus condependent vt patebit. Primus versus sic. ¶ Construe. O iesu dicator. id est sanctificator et confirmator. quadragenarie abstinentie. id est quadragesimalis ieiunij. (Quadragenarius quinquagenarius. totum numerum collectum dicit. sed quadragesimus. quinquagesimus dicunt dumtaxat vltimum ex numero) qui sanxeras. id est instituueras t sanctificaueras. dū adhuc in terris cōuersabaris quadraginta dies continuo ieiunans nobis in exemplū hoc ieiunium quod seruandum singulis annis ecclesia deposit ordinauit. ob salutem. id est propter redemptionem t vtilitatem mētium. i. animarum nostrarum. Prout sequitur.

Quo paradyso redderes: seruata parsimonia: quos inde gastrimargie: illecebra depulit.

¶ Cōstrue. Quo. i. vt tu redderes. i. restitueres paradyso celesti. t hoc dico parsimonia obseruata. id est abstinētia voluntaria cibi t pot⁹ custodita t obseruata. supple illos homines. quos illecebra. i. illicita actio vel peccatū gastrimargie. i. gastritatē mergentis. i. gulositatio t inordinate sumptionis cibi t potus. vnde cadimus in incōtinentiā. cū cōtrario. Sine cerere t bacho friget venus. depulit. i. expulit inde. i. a paradyso. huc. i. in hunc mundum. i. vallem lachrymarum t miserie.

Adesto nunc ecclesie: adesto penitentie: quę pro suis excessibus: orat profusis fletibus.

¶ Hic pficitur sententia primoꝝ versuū. sic. O iesu adesto nunc ecclesie. sez me militanti cōtra hostes suos. adesto penitentie. vt te adiuuāte pficiatur. q̄ penitentia supple ecclesia. orat. g suis excessibus. i. pctis. t hoc dico fletibus. i. lachrymis. profusis. i. effusis.

Tu retroacta crimina: tua remitte gratia: et a futuris adhibe: custodiam mitissime.

¶ Alia petitio in hunc modum. ¶ Cōstrue. O iesu tu remitte. i. dimitte. crimina. i. peccata nostra. retroacta. i. prius facta. tua gratia. i. g tuam benignitatem. t o mitissime iesu adhibe custodiā. i. concede nobis gratiam cauendi a futuris criminibus. t ne reciduemus in prius cōmisse confessa. t iam remissa in finem sequentem.

Ut expiati annuis:ieiuniorum victimis:tendamus ad paschalia:digne colenda gaudia.

¶ Cōstrue. Ut nos expiati.i.mūdati a peccatis nris.annuis victimis.i. sacrificiis singulis annis. fieri solitis in commendationem actionis xpi. ieiuniorum.tendamus.id est procedamus & perueniamus melius dispositi ad gaudia paschalia.i.paschales solemnitates.colenda.i.agenda & exercenda.digne.i.debite laudabiliter & decenter. Ille est etiā vna causa institutionis ieiunii inter alias & plures: vt p ipsum fiamus ydonei ad celebrandum pascha.& ad capiendum paschalia sacramēta.sicut tetigit hymnus precedens in quarto versu.

Vexilla regis prodeūt:fulget crucis mysteriū quo carne carnis conditor:suspēsus ē patibulo.

¶ Materia huius hymni est (teste ambrosio) quia passio dñi venit. Dicit ergo q vexilla regis.i.christi iam prodeūt. Vexilla xpi sunt baptismus eucharistie & alia ecclesie sacramenta. ¶ Cōstrue. Vexilla.i.figilla regis.i.xpi.prodeunt.i.apparent.mysteriū.i.sacrificium crucis fulget.i.claret quia expugnauit diabolum.quo.i.mysterio conditor.i.creator. carnis sc̄z humane est suspensus carne sc̄z ppria.patibulo.i.cruce.

Confixa clauis viscera:tendens manus vestigia:redemptionis gratia hic immolata est hostia.

¶ Construe. Ego dixi q xpus suspensus est patibulo.i.cruce.ideo xpus est hostia immolata. Vel sic(sc̄z in ara crucis) gra redēptiōis.i.saluatio generis humani.tendēs.i.extendēs manus sc̄z suas in cruce.& tendēs vestigia sanguinis ipsius. Et q hoc notat q sanguis fluxerat p totum eius corpus.tendēs dico viscera innumerabilia.q: intantū fuit extēsus xps i cruce q oia mēbra eius poterāt numerari. cōfixa.i.pforata clauis. fuit enim claui posita in manibus & pedib9 suis.& lācea i latere suo.& inde exiuit sāguis & aqua.exinde dico manauit sanguis redēptiōis nre. & aqua baptismatis.ex qbus nos regeneramur in fonte & in sacro baptismate.

Quo vulnerat9 insuper:mucrone diro lācee:vt nos lauaret crimine:manauit vnda sanguine.

¶ Construe. Ecce mysteriū crucis fulget p totū mundum. quia per crucē habeamus altare.per corpus xpi hostiam.per sanguinē vinum. & per sudorem aquā.ex quibus sacrificium facimus singulariter.quia ex immolatione crucis sibi fit altare.& ideo per crucem habeamus altare in quo sacrificamus.quo.i.in quo patibulo xps fuit vulneratus. insup.i.super vulnerationē clauor.mucrone.i.acumine. diro lancee.i.crudelis cuspidis.et hoc vt xpus lauaret nos a crimine.i.a peccatis.vnda.i.aqua manauit.i. effluxit sanguine.i.cum sanguine.

Impleta sunt que cōcinit:dauid fidelis carmine:di
cendo nationibus:regnauit a ligno deus.

¶ Et eo tpe ppetrata sū que scripta sunt de xpo p prophetas. Unde tpe
sumens acetū in cruce cū spongia dixit.¶ Cōsummatū est. ¶ Cōstrue. Im
pleta sunt impleta.i.cōpleta in xpo que dauid ppheta.existens fidelis conci
nit.i.ppheтauit.carmine.i.psalterio.dicēdo.i. ppheтando nationib⁹.i.o
bus gētibus deus regnauit a ligno.s.crucis. id est post passionē t mortem
suam amarissimā.resurrexit regnaturus eternaliter.

Arbor decora t fulgida:ornata regis purpura:electa
digno stipite:tam sancta membra tangere.

¶ Et qr pependit in cruce:possumus pferre vocē admirationis.¶ Cōs
true.O t decora t fulgida arbor.ornata.i.fulcita.purpura.i.sanguine re
gis.i.xpi.arbor dico electa.tangere.i.portare tam sancta mēbra. scz xpi
digno stipite.i.sancta cruce.

Beata cuius brachijs:secli pependit fidium:statera fa
cta corpore:predamq tulit tartaris.

¶ Construe. Uere beata fuit arbor vel crux.in cuius brachijs.i.comib⁹.
preciū secli.i.mundi.pependit.arbor dico facta statera.i.trutina.corporis
scz xpi.q p t.t tulit.i.abstulit.predam.i.spoliū.tartari.i.inferni. vel tar
taris.i.ex infernis.id est ma xpo descendit ad infernā:liberās alias sanctos
¶ Jam oratio dirigitur ad crucem hyperdulia.

O crux ave spes vnica hoc passiōis tempore:auge pi
is iustitiam:reisq dona veniam.

¶ Construe. Et quia statera es facta. O crux ave.i.salue.tu vnica spes
nostra auge.i.multiplica pijs iusticiā.i.pietatē.hoc tpe passionis.t dona
reis.i.peccatoribus.veniam.i.remissionem.

Te summa deus trinitas:collaudat ois spūs:quos
per crucis mysterium:saluas rege per secula.

¶ Construe.Et quia deus nos redemit suo sanguine.ideo O summa tri
nitas.i.deus omnipotens.ois spūs collaudat te.t quos scz homes.saluas
per mysteriū crucis.i.passionem.rege p secula.Amen.

O Autor dei memēto te fontē et lauacri rorem
subisse sanctum te chrismate innouatum.

¶ Autor primus hymni Prudentius.t solet cāari ab ecclesia in quadra
gesima. In quo hymno alloquit quēlibet christicolā.vt se memor beneficij
dei cū cōsilio.vt cū iturus ad quietē nocturnā signet se sancta cruce
Cuius rationē subdit.t deinde exclamationē facit orta sequicie somnio

ateq; versutias dyaboli. apostrophando ad eundem. vt patet in processu.
¶ Construe. O cultor dei-o christicola.memẽto.i.recordare. te fuisse.s. intrasse sanctũ rorem fontis ꝛ lauacri.i.mundatũ esse spirituali latione in baptismo.ꝛ p hoc purgatũ ab originali peccato. Et o cultor dei memento.te innouatũ.i.regeneratũ chrismati.i.oleo sãcto.ac p hoc ꝓtectũ ꝛ armatum cõtra impugnatiões dyaboli. Ecce duo magna beneficia collata hoi xpicole a deo. Primũ q; baptisatus sit cõtra pecti originale. Secundo q; sit chrismate vnctus cõtra impugnatiões diaboli. Cui rei etiã aliud cõsiliũ subiungit circa quietã nocturnã in versu sequenti.

Fac cum vocante somno castum petis cubile: frontẽ locumq; cordis crucis figura signet.

¶ Construe. O cultor dei-fac cũ pro qñ petis.i.accidis. castum cubile.s. mundũ ꝛ tutũ locum nocturne quietis.somno vocante.i.sopore id erigẽte ꝛ incitante.q; figura.i.signũ sancte crucis signet frõtem locumq; cordis id est pectus tuũ propter mysteriũ passionis dñice.quod q signum representatur.ꝛ effectum operatur sequentem.

Crux pellit omne crimen fugiunt crucem tenebre: ta li dicata signo mens fluctuare nescit.

¶ Construe. Crux.i.signũ crucis vel passio dñi.pellit.s.remouet vel fugat oẽ crimẽ.i.pectũ seu malũ.ꝛ tenebre.i.pericula tenebrarũ siue miserie nocturne.fugiũt crucẽ. nox enĩ est amica predonibus.i.diabolus nocturno tẽpore holem inuadẽtibus.ꝛ contra illos facit signũ crucis nõ solũ ꝓ se ꝛ ad corpus.sed etiã ꝓ ala ad alam. q; mens.i.ala.dicata.i.signata vel cõsignata.tali signo.s.scꝛ cruce.nescit fluctuare.i.dubitare de fide.ꝛ errare a cõscientia intentiõis virtuose ꝓpter pigritiã ꝛ ponẽda siue apparitiones vanas somniorũ (cõtra q̃ exclamat versus sequẽs) vel ꝓpter suggestiones diaboli de q̃bus sunt versus alii vtinde sequentes.

Procul o procul vagantium portenta somniorũ: procul esto paruicaci prestigiator astu.

¶ Exclamat contra somnia ꝛ cõtra inuentorẽ siue presentatorẽ somniorũ ponẽda.i.sina somniorũ vagantũ.i.apparitionũ vagarũ in somnis. sint ꝓcul.i.longe vel remote.o ꝓcul.resumit causa maioris vehementie. ꝛ o ẽ prestigiator.i.decepto: et illusor sensuũ humanorũ diabole.paruicaci astu. i.pseuerẽte violenta ꝛ importuna siue ꝓterua ac improba calliditate decipiendi.esto.i.sis procul.i.lõge. ¶ Est prestigiũ est species magice artis qua ludificant ꝛ decipiunt oculi hoim.vt sc̃ appareat q̃ non est.

O tortuose serpens qui mille p meandros: fraudesq; fierosas agitas quietas corda.

¶ Apostrophat ad eundẽ prestigiatorem diabolũ obtestando vt recedat a nobis. Et legatur duo versus simul hoc modo. ¶ Construe. O tortuose

serpens.i.malicioſe demon.q̄ agitas.i.turbas ꝛ commoues.quieta corda id eſt pacificas mentes per nulle meandros.i.per varios modos decipiendi. Meander ꝑ flexoſitate anni ponitur. hic metaphorice ſtat ꝑ obliquis in directis circuitionibus diaboli ad decipiendum. q̄ pio ꝛ flexoſas fraudes ꝛ intricatas deceptiones. Flexoſum dicitur q̄ plures flexuras. id eſt curuaturas ꝛ inuolutiones habet. vt ſerpens cum ſe inuoluit. Hic autem metaphorice ponitur. qui enim defraudare intendit: recta via nō precedit: ſed oblique ꝛ flexuoſe.

Diſcede xp̄s hic eſt: hic xp̄s eſt liqueſce: ſignum quod ipſe noſti: damnat tuam cateruam.

¶ Conſtrue. ¶ O tortuoſe ſerpens diſcede.i.fuge recede. quia chriſtus eſt hic.i.adeſt nobis. ꝛ liqueſce.i.euaneſce (metaphora eſt. ſicut enim cera dicitur liqueſcere a calore ſolis) quia chriſtus eſt hic ad defenſionem noſtrā (Reſumitur illa clauſula. chriſtus eſt hic. ad exprimendum vehementiam indignationis contra diabolum. ꝛ ad incutiendum illi maiorem terrorem) immo ſignum ſcilicet crucis. quod tuipſe noſti. id eſt nouiſti. damnat. id eſt deſtruit. tuam cateruam.i.ſocietatem.

Corpus licet fateſcens iaceat reclíue paululum: xp̄m tamen ſub ipſo meditabitur ſopore.

¶ Reſpondet ad id q̄ diabolus obiſcere poſſet de corpore ꝛ imbecillitate corporis dormientis. ne ſibi in illa re cōfidere debeat diabolus credens ſuq̄ illā liberius inuadere poſſe hoīem quieſcentē. ¶ Conſtrue. ¶ Quia licet.i.quāuis corpus fateſcens.i.fatigatū ex laboribꝰ diurnis. iaceat paululum.i.modicum reclíue.i.baſſum ꝑ requie capienda. tamen nihilominus meditabitur xp̄m.i.cogitabit de xp̄o ſub ipſo ſopore.i.tempore ſomni ꝛ dormitionis ſue. Iuxta illud. Media nocte ſurgebam ad cōfitendum tibi. ¶ Etiam poteſt ſic intelligi quamuis nūc fragiliter declinet homo a mandatis dei. ſtatim tamen diuina gratia cooperante in cognitionem dei ꝛ emendationem vite debet reſpicere ꝛ reuerti.

Gloria eterno patri: ⁊ xp̄o vero regi: paraclytoq̄ ſancto: et nunc ⁊ imperpetuum. Amen.

¶ Dicitur laus trinitati. Expoſitio patet.

PAnge lingua gloriosi p̄lium certaminis: et ſuper crucis tropheum dic triūphum nobilē: qualiter redemptor orbis immolatus vicerit.

¶ Iſte hymnus cōtinuatur ſuperiori. Dixerat enī q̄ dño poſitus fuit in cruce. ꝛ latus eiꝰ perfoſſum. ꝛ ſic deprecamur eum. q̄ ſicut mortuus eſt id eſt ſicut corpus aſſumptum ex virgine. in cruce dimiſit. ꝛ ad inferna de

scendit.⁊ eū diabolo pugnauit.⁊ eū superauit:sic faciat nos vincere cūcta in nobis aduersantia.scz diabolū ⁊ mūdū eū cōcupiscētijs suis.⁊ domestī eū inimicū.scz carnē nostrā.de qua ceūū sic ḡ.Quāto famosior tāto periculosior. ¶ Cōstrue.O lingua pange.i.manifesta.prelīū certaminis gloriosi.i.victoriam. quam victoriam xp̄us obtinuit ī carnem quādo vicit mortē sua morte. Unde(O mors ero mors tua ⁊c.)⁊ super tropheū.i.de victoria sancte crucis.dic triūphum nobilem.de inimicis fugatis.qualiter redemptor.i.liberator totius mundi. immolatus est in ara crucis.vicerit.scz diabolum. ¶ Et nota q̄ ante passionem xp̄i duas manus.i.potestates.scz in corpore ⁊ in anima hoīs habuit. quia quosdam in corpore ⁊ anima.⁊ quosdam tantum in anima post mortem temporalem trahebat ad se. Sed modo post passionem iesu xp̄i.vnam tantum habet de duabus potestatibus ⁊ amisit vnam.

De parentis p̄thoplasti fraude facta cōdolēs: quādo pomi noxialis morsu morte corruit: ipse lignum tunc notauit:damna ligni vt solueret.

¶ In hoc loco apostrophat se autor. Si aliquis forte dīceret.quare fuit xp̄s immolatus. Respondetur sic. Quia condoluit de decepti5e primi parentis.scilicet Ade. ¶ Construe.Christus condolens fraude facta fraudulenti parentis nostri Ade.p̄thoplasti.id est primi formati.quādo corruit.primus parens.morte.i.in mortem.⁊ hoc morsu pomi.scz vetiti.noxialis.i.nociui.ipse christus tunc notauit. id est p̄ordinando signauit.lignuz sue crucis.vt solueret.i.recuperaret. damna ligni.scilicet que venerant per lignum.i.pomum vetitum.

Hoc opus nostre salutis ordo depoposcerat:multiformis p̄ditoris ars vt artem falleret:⁊ medelam ferret inde vnde hostis leserat.

¶ Bene dico q̄ xp̄s tunc notauit ligni vt solueret damna ligni. q̄ nullo alio modo poterimus recuperari.ideo. ¶ Construe.Ordo salutis nostre depoposcerat hoc opus (vt deus carnem sumeret ⁊ patibulum crucis subiret per lignū:vt damna ligni solueret)vt ars.i.deus qui est artifex omnium rerū.falleret.i.destrueret.artē multiformis p̄ditoris.i.diaboli. vt illa res ferret medelam.i.salutē olim gentili.inde.i.ex illa re.scz a ligno.vnde.i.de quo ligno.hostis.scz antiquus.leserat.i.nocuerat.

Quādo venit ergo sacri plenitudo temporis:missus est ab arce patris natus orbis cōditor:atq̄ ventre virginali caro factus p̄odiit.

¶ Construe. Ergo.quando.i.postq̄ plenitudo temporis.i.quando vltima etas. venit.id est quando deus sacrificauit filiū, conditor orbis.i.xp̄s

natus missus est ab arce patrie.in mundū. atq; factus caro. vel carnalis. prodijt.id est exiuit.de ventre virginali.¶ Et nota q; sicut flos sine macula pulcher t olens ac suauis nascitur.ita xp̄us sine semine et sine crimine de vtero virginis marie prodijt.

Vagit infans inter arta positus p̄sepia: membra pannis inuoluta virgo mater alligat: pedes manusq; crura stricta cingit fascia.

¶ Cōstrue. Infans.i.xp̄s positus inter arta.i.angusta presepia. vagit.i. plangit(t est vagire ꝓpriū puerorū)virgo.s.maria mater sua.alligat membra sua inuoluta pānis t fascia.i.vitella.cingit pedes manus t crura.

Gloria t honor deo sit q; quo altissimo: vna patri filio q; inclito paracyto: cui laus est et potestas per eterna secula. Amen.

¶ Construe. Gloria t honor sit q; deo altissimo.vna.i.equaliter patri t filio. et inclito paracyto.i.gloriosо spūisancto.i.tribus ꝑsonis. cui.s. vni deo soli est laus t potestas.q eterna secula. Amen.

Lustra sex qui iam pacta tempus implens corporis: sponte natus ad hoc passioni deditus agnus in cruce lauatur immolandus stipite.

¶ Iste hymnus cōtinuatur sic. xp̄s erat triginta annorū cū esset passioni deditus. Et est lustrū spaciū q;nq; annorū. t dr a lustrando.eo q; Romani lustrabant q spaciū q;nq; annorū in capite totā romā.t nos similiter q;nq; etates debemus lustrare totā romā.i.ecclesiā vincentem inimicos. Et possunt legi ablatiui casus(Lustris sex iam pactis)melius tñ in accusatiuis casibus.vt sic.¶ Construe.Lustrus.q est implens tempus.i.etatē corporis.sex humani.q sex lustra iam pacta.natus.se volente.i.sua sponte natus.ad hoc vt pateret agnus.i.xp̄s deditus passioni.leuat in cruce a iudeis immolādus.i.sacrificandus.stipite.i.in ligno.

Hic aceto fel arūdo sputa clauis lancea: mite corpus perforatus sanguis vnda profluit: terra ponthus astra mundus quo lauantur flumine.

¶ Cōstrue. Hic.i.in cruce.dederūt ei fel mixtū cū aceto. arūdo.i.calamꝰ tradit ei in signū derisionis ꝓ cepro.t preter hec.sputa adhibita sunt ei. mite.i.suaue corpus.pforat cū clauis t lācea.t inde sanguis t vnda.profluit.i.exiuit de corpore eius.quo flumine.i.p qua effusione sāguinis.terra.i.humiles.pōthus.i.fluctuātes vitio.astra.i.iusti.t mūdus.i.mūdani lauant.i.purgant. Per aquā debemus intelligere baptismum.q sanguis

nem christi. Et dicit ꝺđ̃ q̃ angeli boni purgati sũt de labe qui habuerunt de illis q̃ ceciderũt. vt Lucifer ⁊ cõplices eius. Ideo dicit astra.

CRux fidelis inter oẽs arbor vna nobilis: nulla sylua talem profert fronde flore germine: dulce lignum dulces clauos dulce pondus sustinet.

¶ Et quia redemit nos in cruce omnes debemus clamare. O crux fidelis arbor inter omnes es vna. i. sola nobilis. quia nulla sylua profert talẽ arborem. fronde. id est protectiõe. flore. id ẽ decore germine. i. radice. Uel flore. i. christo (qui vocatus est flos a prophetis. quia sicut flos procedit sine feditate vel aliqua putredine. ita christus ex vtero virginis processit sine aliquo peccato) Dulce lignum fuit illud quod sustinet dulces clauos christi. dulce pondus. id est christum.

Flecte ramos arbor alta tensa laxa viscera: et rigor lenteſcat ille quem dedit natiuitas: vt superni membra regis miti tendas stipite.

¶ Construe. Et precium mundi pependit in te. Ideo O arbor alta. flecte. id est humilia ramos. i. brachia crucis. ⁊ laxa. id est relaxa viscera xp̃i. tensa. id est extẽsa in te. ⁊ ille rigor. i. duricia lenteſcat. id est moleſcat. quem rigorem natiuitas. i. natura dedit tibi vt tendas stipite. i. in cruce. miti. i. humili. membra superni regis.

Sola digna tu fuisti ferre seculi precium: atq; portum preparare nauta mũdo naufrago: quem sacer cruor perunxit fusus: igni corpore.

¶ Construe. Tu sola fuisti digna. s. ferre precii secli. i. sustinere illuz qui fuit appreciatus triginta argenteis. atq; preparare portum. quasi nauta. mũdo naufrago periclitato. i. olbus periclitantibus. quẽ mundum facer cruor. i. sanct⁹ sanguis punxit. i. mũdauit. ille dico fusus de corpore agni.

Gloria ⁊ honor deo vsq; quo altissimo. vt supra.

CHorus nouę hierusalẽ: nouã melli dulcedinẽ: pinat colẽs cũ sobriis: paschale festũ gaudiis.

¶ Metrum est iambicum. autor Ambrosius. Materia hymni est militari ad laudem festi paschalis: cũ militauerimus contra diabolum. Dicit ergo chorus ꝛc. ¶ Nota q̃ hierusalem primo vocabatur Jebus. secõ Jebusalem. tertio Salem. quarto Hierusalem. Per quam significatur multiplex hominis status. Jebus enĩ interpretatur conculcamen. et hoc est quando aliquis in adolescentia intonsus efficitur. Jebusalem interpreta

tur pax conculcationis. t hoc est quando aliquis habitat et delectatur in predictis. Salem interpretatur pax. t hoc est quãdo aliquis est reuersus a vitijs. Hierusalem autem interpretatur visio pacis. et hoc est quando aliquis fruit celesti gaudio. Unde hoc nomẽ hierusalẽ quattuor modis accipitur quo ad ifam. Hierusalẽ est illa ciuitas palestine. Analogice hierusalem interpretat ecclesia triũphans. sez chorus celestis patrie. vt hic.

¶ Construe. Chorus noue hierusalẽ. i. noue aie. sez cuiuslibet holo bene innouati t purgati a vitijs. promat nouã dulcedinẽ melli. i. dulce melos.

¶ Melli dr a mel. qr sicut mel fit ex diuersis generibus rerũ. ita t meluz est qđ fit ex diuersis notulis nouũ. Unde dr. Cantate dño canticũ nouuz. Mel enĩ dr a miscendo. Unde phibet in lege. q nemo in sacrificio poneret mel: sed semp sal. Mel enĩ fit ex diuersis generibus reruz. Homo enĩ non debet esse diuersus: sed vniformis in bono. Unde vinũ t siceram nõ bibet. Et sumitur vinũ hic in mala significatione. quia vinum in se est bonum: sed ab vrentibus vino nociuum est tam in corpore q in aia. Sycera fit ex diuersis generib9 rerum: que simul mixta vnũ corrumpit aliud. Ut de seruisia. aut granã corrumpit aquam: aut aqua granũ. Ille ergo bibit syceram qui facit aliquid qđ videtur esse de genere bonorũ: cum non sit. Ergo sobrie iuste t pie viuam9 in hoc seculo. iuste quo ad proximum. pie quo ad deum. sobrie quo ad nosmetipsos.

Quo xps inuictus leo: diacone surgens obruto: dum voce viua personet: a morte sanctos excitat.

¶ Cõstrue. Quo sez festo paschali. xps inuictus leo (teste physiologo) sicut leo rugitu suo resuscitat catulum post triduum. ita pater in diuinis suũ filium. quare dictus est leo. surgens. i. resurgens. obruto diacone. diabolo lapso. dum viua voce personet. vt gentilia viperarum quis docuit vos fulgere a ventura ira. Uel generaliter potest legi de angelis qui viua voce resuscitabunt mortuos ad iudicium. t sic excitat functos. i. defunctos a morte. i. a peccato mortali (fm primam lecturam) vel a morte. scilicet quam omnis homo habebit.

Quam deuorarat impiob9: predã refudit tartarus captiuata: libera: iesum sequuntur agmina.

¶ Cõstrue. Ipe sez deus refudit. i. retro fudit predã. i. rapinã. quã tartarus. i. infernus imbrob9. i. insatiabilis. deuorat. i. deglutinerat. captiuata agmina. i. aie sctõz detente libera. i. liberata sequunt te. sez xpm.

Ipsum canendo supplices regem precemur milites: vt in suo clarissimo: nos ordinet palatio.

¶ Construe. Nos supplices milites. id est humiles precemur ipsum regem. id est rogamus xpm. vt ordinet nos. id est disponat nos. in suo clarissimo palatio. id est in celo inter sanctos. Unde euangelista. In domo patris mei multe mansiones sunt tz.

Per secla mente nescia: patri supremo gloria: honor: qz sit cum filio: ⁊ spiritus paraclyto. Amen.

¶ Construe. Gloria sit patri supremo. i. excelso p secla. i. p secula (per syncopam) gloria dico. nescia mente. i. incōprehensibilis mente humana. qa deus incōprehēsibilis est. ⁊ honor sit ei. scz patri in diuinis cum filio. scili cet iesu xpo. ⁊ spiritui paraclyto. i. sancto. Amen.

Iesu saluator seculi: verbū patris altissimi: lux lucis inuisibilis: custos tuorum peruigil.

¶ Materia huius hymni est oratio ad iesum. vt corpora nostra laboribus diuinis fatigata nocturna quete velit recreare: ⁊ ab hoste diabolo nos defendere et liberare. ac ne ita caro dormiat p mens in sopore grauiosum incidat. ¶ Primi duo versus legentur simul. Et ponit plura attributa iesu laudatiua ⁊ benevolentie captiua. ¶ Construe. O iesu xpe saluator. i. redēptor seculi. i. mundi. verbū. i. filius altissimi patris. scz dei (Et ista generatio difficulter capi pōt. qz dicit Ysaias. Generationē eius quis enarrabit Lux inuisibilis lucis. scz productiua. hoc est caritatis gloue cecestis (que videri non pōt carnalibus oculis: sed diuinis ⁊ glorificatis tantū) dei lux id est filius incensibilis lucis. scz dei patris (qui similiter videri non pōt ab oculis carnalibus. Juxta illud. Non videbit me homo et viuet) peruigil custos. i. diligens obseruator ⁊ tutor. tuorum. scz fidelium.

Tu fabricator olim: discretor atqz temporum: fessa laboze corpora: noctis quiete recrea.

¶ Cōstrue. Tu fabricator. i. creator olim. s. rerū. atqz discretor. i. distinctor ⁊ dispositor tempor. p motū celi (quē tu solus gubernas) tu recrea. i. refoue et refocilla. corpora. s. nostra. fessa. i. fatigata. labore. scz diuino. quiete noctis. i. p domicilionem nocturnam. vt scz spūs depressi in nobis vigilantibus p labores: reparentur ⁊ restaurent p somnum.

Te deprecamur supplices: vt nos ab hoste liberes: ne valeat seducere: tuo redemptos sanguine.

¶ Construe. Ista est principalis deprecatio in hoc hymno. Nos supplices. i. deuoti. deprecamur. i. rogamus te (Et sic illa prepositio de auget aliquando. et quandoqz diminuit. vt apud Ouidium. Depe precor motum: motum quoqz deprecor idem. i. minime precor. immo vt motus non veniat precor. (vt liberes nos ab hoste. i. diabolo. ne. i. vt non ipe valeat. i. possit aut sufficiat. seducere. i. de fraudare et illaqare redēptos. s. nos. tuo sāgue. effuso p nobis tpe passiōis tue. Et iā i fine q scdm ordinat dicta ꝑdicatio.

Ut dum graui in corpore: breui manemus tempore: sic caro nostra dormiat: vt mens soporem nesciat.

Liber hic Dñi ihesu xpi scdm matthiū grauis et sanctissimus

¶ Construe. Ut dum.i. dū diu donec manemus.i. perseueremus breui tē-
pore quo hic viuim⁹. Tēpus enī vite nostre breue dr cōparatiue ad vitā
celestem. q; mille anni non sunt momētum respectu vite celestis. vt dicit
psalmista. Mīa mille anni ante oculos tuos tanq; dies hesterna que pre-
terijt. t vix pōt homo hodie centū attingere. q; in potentatibus.i. in bene
cōplexionatis octoginta anni sunt t amplius eoz vita est labor t dolor. in
graui corpore. qđ mole carnis subiectū multis passionib⁹ t miseriis gra-
uatū reddit t impotēs ad resistendū hosti diabolo t torpidū ad seruiendū
deo. Et hoc tangit Yrist⁹ primo methaphisice. dicens q; humana natura
multipliciter est ancilla. vel corpore graui grauato mole criminū. Et er-
go ne succūbamus qualitercūq; vel in miseriis vel in criminib⁹ caro no-
stra.i. sensualitas. dormiat.i. quiescat viuat t gerat se. sic vt q; mens.i. ra
tio nra siue spūs. nesciat sopore.i. pigritiā inordinatā somni ex qua reddi
tur ipsa imbecillis ad operādū bona t leuandū se a sordibus peccōz. quia
immo quīgū custos iesus xp̄s sic carnē nram dormire permittat. vt alia nihi
lominus agilis t vigilans permaneat ad sibi seruiendum. et hosti maligno
fortiter perfugam peccatorum resistendum.

**Aurora lucis rutilat: celū laudib⁹ intonat: mū
dus exultās iubilat: gemēs infernus vlulat.**

¶ Materia presentis hymni est laudare omnipotentē deū t extirpare vitia
t adherere bonis opibus t virtutibus. Et nota q; sctā ecclesia ideo auro
ra dr. q; sicut aurora expellit tenebras. ita ecclesia sctā extirpat singula vi
tia t petā. ¶ Construe. Aurora lucis rutilat.i. splendet. scz quando auro
ra pullulat t incipit diescere. celum.i. celestis creatura intonat.i. resonat
laudibus. mundus exultans.i. gaudens. iubilat.i. letatur seu glorificatur
quia homines credentes in deū cantabant laudes deo. infernus gemēs
id est diabolus lugens. vlulat.i. plangit t lamentat. quia dolet de amissio
ne eorum quos tenebat mortuos. scz Adam Abraham Ysaac. t alios san
ctos quos deus traxit ad requiem eternam.

**Cum rex ille fortissimus: mortis confractis viribus:
pēdē conculcans tartara: soluit a pena miseros.**

¶ Construe. Dico q; celum tunc intonat laudibus. Cum.i. qñ rex ille for-
tissimus. scz dñs Jesus xp̄s. supple fuit conculcans pede.i. pietate sua. tar
tara.i. inferna. soluit.i. liberauit. miseros. scz homines. a pena. scz diaboli
confractis viribus mortis.i. inferni seu diaboli.

**Ille qui clausus lapide: custoditur sub milite: trium
phans pompa nobili: victor surgit de funere.**

¶ Construe. Vere ille rex. confractis viribus mortis.i. diaboli. soluit a pe
na. miseros homines. q; Ille q; clausus est lapide.i. monumēto. custoditur.i.
vigilat. sub milite.i. sub militibus (per figuram synecdochen) triūphans

id est vincens. pompa nobili. i. victoria (quia tunc animas extraxit ab inferis) et surgit. id est erigit. de funere. i. de morte.

Solutis iam gemitibus: et inferni doloribus: qui surrexit dñs: resplendens clamat angelus.

¶ Construe. Xps erat victor. solutis. i. fractis iā gemitibus. et inferni doloribus. i. angustijs. angelus resplendens. i. valde nitēs. clamat. i. dicit scilicet mulieribus (ite dicite discipulis ꝛc.) qui surrexit dñs. a morte.

Tristes erant apostoli: de nece sui domini: quem pena mortis crudeli: serui damnarent impij.

¶ Construe. Ita dixerūt angeli mulieribus. Et apostoli erāt tristes de nece. i. de morte dñi sui. quē scz dñm. impij serui. scz iudei damnarant. i. damnauerunt. crudeli pena mortis scz crucis.

Sermone blando angelus: prędixit mulieribus: in galilea dominus: videndus est quantotius.

¶ Construe. Quia tristes erant de nece domini. Angelus prędixit mulieribus blando. id est suaui sermone. dominus videndus est (a vobis) in galilea quātotius. id est subito.

Ille dum pergunt concite: apostolis hoc dicere: vidē tes eum viuere: osculantur pedes dñi.

¶ Construe. Ille scilicet mulieres. dum pro quando pergūt concite. id est sollicite. dicere. id est manifestare hoc. scz apostolis. vidēres. id est respicientes eum. scz xpm viuere. id est vitam habere. et osculantur pedes domini. i. locum vbi posuerunt eum.

Quo agnito discipuli: in galileam propere: pergunt videre faciem desideratam domini.

¶ Construe. Quo agnito. i. quo cognito vel audito. scz q surrexit dño discipuli. i. apostoli. pgunt. i. viam peragunt. ꝓpere. i. festināter in galilēā. videre faciem dñi desideratam. i. concupitam ab eis.

Claro paschali gaudio: sol mundo nitet radio: cum christum iam apostoli: visu cernunt corporeo.

¶ Construe. Sol nitet. i. splendet. radio suo mūdo in paschali gaudio claro. cum. i. qñ apostoli cernunt iam xpm visu corporeo.

Ostensa sibi vulnera: in xpi carne fulgida: resurrexit se dominum: voce fatentur publica.

¶ Dicimus q quāuis tunc apparuit discipulis. tamen quidam eorū scz thomas non credidit. Unde dño ostendit ei vulnera et dix. Noli esse incredulus sed fidelis. ¶ Nota q quattuor de causis cycatrices vulnerū ostē

dit dñs.s.vt esset signū victorie.vt vincens de resurrectōe nō dubitarēt q̄ credidēt illū catholicū corpus accepisse. vt esset ad patrē intercessio.

¶ Lostrue.Ostēsa sibi vulnera.i.ostēsis vulneribꝰ sibi.i.apīs in fulgida xp̄i carne.illi apostoli fatent.i.p̄dicant.voce publica dñm resurrexisse.

Rex xp̄e clementissime cor̄da nostra posside: vt tibi laudes debitas:reddamus omni tempore.

¶ Lonstrue. O xp̄e rex clementissime.tu posside.i.guberna nostra cor̄da.i.mentes simul cum corporibus . vt reddamus.i.persoluamus ad honorem tuum omni tempore.laudes tibi debitas.

Sermone blando angelus prędixit mulieribus in galilea dñs: videndus est ꝯtotius.

¶ Lonstrue. Angelus domini prędixit mulieribus.s.tremulis blādo sermone.i.benigno alloquio. hoc q̄ xp̄s dñs crucifixus est videndus corporaliter.Ꝯtotius.i.subito.in galilea.

Ille dum pergunt concite apostolis hoc dicere:vidēs tes eum viuere:osculantur pedes dñi.

¶ Lonstrue.Dum pro q̄ñ.ille mulieres pergunt concite.i.sollicite dicere hoc apostolis.mulieres videntes.i.inspicientes eum.s.dominum viuere .i.q̄ viueret osculantur pedes domini.s.xp̄i.

Quo agnito discipuli:in galileam p̄ropere : pergunt videre faciem desideratam dñi.

¶ Lōstrue.Quo.s.facto.agnito.i.cognito discipuli.s.xp̄i. pergunt.i.vadunt propere.i.festinanter.in galileam.ad illud villagium videre faciem domini desideratam.i.optatam.

Claro paschali gaudio:sol mūdo nitet radio: cū xp̄m iam apostoli:visu cernunt corporeo.

¶ Lonstrue. Sol nitet.id est splendet mundo claro radio. paschali gaudio.i.in paschali gaudio. cum ꝑ q̄ñ apostoli.i. xp̄i cernunt.i.vident xp̄m. scz.crucifixum.corporeo visu.i.corporali visu.

Ostensa sibi vulnera:in xp̄i carne fulgida:resurrexisse dominum/voce fatentur publica.

¶ Lonstrue. Ostensa vulnera.i.vulneribus ostensis.sibi.i.apostolis.fulgida carne.i.gloriosa carne xp̄i.q̄.s.apostoli fatētur.i.confirmant.publica .i.alta voce.dñm resurrexisse.i.q̄ dñs resurrexit a mortuis.

Rex xp̄e clementissime:tu cor̄da nostra posside:vt tibi laudes debitas reddamus omni tempore.

¶ Construe. O xpe rex clementissime.i.mitissime.posside.i.gubernans nostra corda.i.nostras cogitationes. vt nos reddamus.i.persoluamus tibi scilicet xpo debitas laudes.

Que suus autor olim &c. Gloria tibi dñe. &c.

AD cenā agni puidi: et stolis albis cādidi post trāsitū maris rubri: xpo canamus principi.

¶ Materia huius hymni est inuocatio ad cenā agni paschalis.i.xpi.qui tollit petā mūdi.similiter ad cōmunionem corporis ⁊ sanguinis eius.de quo supra. Qui manducat aut bibit indigne reus erit.ꝛc.qui vero digne viuet ineternū. Ideo vero prouidi ad cenā agni.i.ad accipiēdū corpus et sanguinē xpi.vel ad vitimū p̄ceptū xpi.q: sicut post cenā nullū restat pāsch.ita post nouū testamentū nullū restat preceptū. ¶ Cōstrue. Ad cenā agni prouidi.s.paschalis.⁊ cādidi albis stolis.i.virtutibus.canam⁹ principi.s.xpo.i.laudemus eū de resurrectiōe. post trāsitū maris.i.baptismū vel post gloriam resurrectionis.

Cuius corpus sanctissimum: in ara crucis corridum: cruore eius roseo: gustando viuimus deo.

¶ Cōstrue. Sanctissimū corp⁹.s.xpi.cor dū.i.crematū.q: passum in ara crucis.gustando.i.suscipiendo cū roseo cruore viuimus deo.ꝛc.

Protecti paschę vespere: a deuastante angelo: erepti de durissimo: pharaonis imperio.

¶ Cōstrue. Dico q viuimus deo. protecti.i.defensi vel seruati. vespere paschę.i.vltima etate.ab angelo deuastāte.i.percutiēti primo genita egypti.erepti.i.liberati.de durissimo imperio pharonis.i.dyabolo.

Jam pascha nostrum xps est: qui immolatus agnus est sinceritatis azima: caro eius oblata est.

¶ Construe. Christus est iā nostrū pascha.i.transitus de vitijs ad virtutes.q: xps est agnus.i.patiens immolatus pro nobis: vel sic: q: xps immolatus p nobis est agnus sinceritatis.i.puritatis. caro ei⁹ oblata.i.sacrificata est azima.i.sine fermento vel sine amaritudine. Azima dicitur ab a quod est sine.⁊ zima quod est fermētum vel amarum. Inde azima. quasi sine amaritudine.

O vere digna hostia: per quam fracta sūt tartara: redempta plebs captiuata: reddit ad vite premia.

¶ Construe. O vere digna hostia.i.sacra.p quā hostia tartara sunt fracta.⁊ p quam plebs captiuata.i.aie sanctorum sunt redempte.⁊ p quam premia vitę eterne.sunt redita in vita eterna.

Cum surgit xps tumulo: victoz redit de baratro: tyrannũ trudens vinculo: ⁊ reserans paradisum.

¶ Construe. cũ.i. qñ xps surrexit tumulo.i. de sepulchro victor reddit de baratro.i. de fouea inferni. trudẽs. i. claudens. tyrannũ. i. diabolũ. cũ vinculo. i. cũ potestate sua. ⁊ reserãs paradisũ. fidelibus tuis. q; tua mia hoc fecisti. rẽ. ℟. Quesumus autor oim. rẽ.

O Terne rex altissime: redemptoz ⁊ fideliũ: quo moꝛs soluta deperit datur triumphus gratie.

¶ Construe. O eterne rex altissime. ⁊ redemptor fideliuz. quo. i. ꝙ quem moꝛs soluta deperit. i. destructa extitit (perit inquã moꝛs eterna. i. descẽsus ad inferna. q; sancti illuc modo non descẽdũt. vt ante xpi passionem) triumphus. i. victoria gratie. datur tam glorificatis in anima ⁊ corpore. et glorificandis in resurrectione.

Scandens tribunal dextere: patris potestas omiñ collata est iesu celitus: que non erat humanitus.

¶ Cõstrue. Tu es scandens. i. ascendens tribunal. i. sedẽ dextere patris id est equalitatẽ patris. potestas oim rerũ est collata. i. attributa. s. xpo. ⁊ hoc celitus. i. diuinitus. Possimus dicere ꝙ solus est ad dexteram pris. ceteri ordinis sctoꝝ ad sinistrã. respectu claritatis filij. q̃ potestas non erat eiñ collata humanitus. i. ꝙdiu vel qñ erat in mundo.

Ut trina rerum machina: celestiũ terrestriũ: et inferꝛnozum condita: flectant genua subdita.

¶ Construe. vt trina rerũ machina. s. celestiũ terrestriũ ⁊ infernoꝝ cõdita ad te. flectãt genu tã subdita. i. flectentes genua celestes terreni ⁊ infernales. sunt subdita. i. humiliata tibi. i. ad honorem tui.

Tremunt videntes angeli: versa vice moꝛtaliuꝫ: cui pat caro purgat caro: regnat deus dei caro.

¶ Construe. Angeli videntes (humanã formã) tremũt. i. mirant. s. q; videbant humanã naturã. i. ꝙ xpm (ad dexterã patris collatã ⁊ exaltatã) ⁊ hoc vice versa moꝛtaliũ (q; tenebãt et mirabant. Nota ꝙ ante natiuitatẽ xpi angeli ab hoibus se adoꝛari patiebant. ꝛ non postea. sicut legim⁹ de sctõ iohẽ. q̃ cũ vellet angelũ adoꝛare. inquit angelus ad iohẽm. Noli me adoꝛare seruus tuus eiñ sũ ⁊ fratrũ tuoꝝ) caro. s. A de culpat. s. nos. i. ꝙ adam in culpam cadimus. caro xpi purgat nos. i. ꝙ xpm de vitio purgati surgimus. caro dei. i. deus regnat. q; xps deus ⁊ homo est.

Tu esto nostrum gaudiũ: manens alypho ꝓditum mũdi qui regis fabꝛicam: mũdana vincens gaudia.

¶ Construe. O xpe tu eho nostrū gaudiū manens predium. i. nobis paratum honoraum vel sublimatū. olympho. i. in celo. tu qui regis. i. gubernas fabricam mundi. vincens mundana gaudia.

Hinc te precantes quesumus ignosce culpis omnib⁹ & corda sursum subleua ad te superna gratia.

¶ Quasi dicat. despexisti gaudia mundi. Et hinc nos precātes quesum⁹. i. deprecamur te ignosce culpis oibus. i. dimitte nobis pcā nra. & subleua. i. sursū leua. ad te. supna gratia. i. p summa misericordia.

Ut cum rubente ceperis clarere nube iudicis penas repellas debitas: reddas coronas perditas.

¶ Construe. Nos quesumus te. vt cū. i. qñ nubes iudicis. xpi ceperit clarere repēte (Vel fm aliā litterā) Ut cū. i. qñ ceperis clarere. i. fulgere. nube iudicis. i. xpi. rubente. i. clarescente deo ipso audiente a nobis repellas penas debitas. p Adam. & reddas. i. tribuas (p gram coronas pditas per culpā & inuentā & collatā fm meritū p gram. qi non necessitate cogente sed voluntate. i. gratis. a morte liberauit & saluauit.

Gloria tibi dñe/ qui scandis super sydera: cū patre et sancto spiritu in sempiterna secula. Amen.

¶ Construe. O dñe iesu xpe q̄ scādis sup oēs celos. gloria. i. laus & honor sit tibi cū patre & scō spū. in sempiterna secula. Amen. i. sine defectu.

Iesu nostra redemptio: amor & desiderium deus creator oim/ homo in fine temporum.

¶ O iesu amor et desiderium nostrū. i. amor desiderabilis. de⁹ creator oim q̄ es in fine tēpor. fact⁹ homo. vnde de⁹ & homo. & hoc cū vitia etate.

Que te vicit clementia/ vt ferres nostra crimina crudelem mortem patiens/ vt nos a morte tolleres.

¶ Construe. Que. i. quāta clemētia. i. pietas vicit. i. cōpulit te. vt ferres. i. portares vel deleres nra crimina. s. pcā tanē patiēs crudelē mortē crucis. p pcis nris. & quare. vt tolleres. i. liberares nos a morte. i. dyabolo.

Inferni claustra penetrās: tuos captiuos redimens victor triumpho nobili: ad dexterā patris residens.

¶ Constue. Tu penetrans. i. frangens claustra inferni. redimēs sanguine tuo captiuos (q̄ tenebantur iuste in inferno) residens ad dexterā pris manens victor triumpho nobili. i. mirabili victoria.

Ipsa te cogat pietas: vt mala nostra superes: parcendo & voti compotes: nos tuo vultu saties.

¶ Construe. Ipsa pietas (si cogit te vt subires mortē crucis) cogat. i. vincat te. vt superes nra mala. i. dimittas nobis debita nra. & saties nos compotes nostri voti. i. desiderij. tuo vultu. i. tua presentia.

Tu esto nostrum gaudium qui es futuris pzemium sit nostra in te glozia per cuncta pzeclecula. Amen.

¶ Construe. Et tu qui es futurus nostrum premium. esto nostrum gaudium. i. in presenti et in futuro. et nostra gloria. i. laus sit in te semper. i. in omni tempore. et per cuncta secula. Amen.

TU chziste nostrum gaudium manens olympho pzeditum: mundi regis qui fabzicam mūdana vincens gaudia.

¶ Construe. O tu xp̄e existens nostrū gaudiū. tu manens p̄ditū. i. ornatum olympho. i. in celo. tu qui regis. i. gubernas fabricam mundi. tu vincens. i. exuperans mundana. i. huius mundi vana.

Hinc te pzecantes quesumus: ignosce culpis oīnib⁹: et cozda sursum subleua: ad te superna gratia.

¶ Construe. Hinc nos precantes. s. rogantes quesumus. i. petimus te. s. xp̄m. ignosce. indulgentiaz tribue. omnibus culpis. i. peccatis. & subleua sursum. nostra corda. i. nostras cogitationes & desideria. ad te. s. xp̄m. superna gratia. i. summa misericordia.

Ut cum rubente ceperis: clarere nube iudicis. penas repellas debitas: reddas cozonas debitas.

¶ Construe. Nos quesumus te. cum ꝑ quando. tu xp̄e ceperis. i. incepetis. clarere. i. fulgere. & hoc rubente nube iudicis. i. xpo clarescente. tunc repellas. s. a nobis penas debitas. s. per Adam nostra peccata. & tu reddas coronas debitas. s. per gratiam.

Tu esto nostrum ꝛc. Glozia tibi dñe ꝛc.

IAm xp̄s astra ascenderat: regressus vnde venerat: pmisso patris mnnera: sctm̄ datur⁹ spm̄.

¶ Materia huius hymni est eadem que in premisso. quia spiritus. i. consolator vel aduocatus dicitur. quia consolatur nos cum sumus in peccatis. trahendo nos ad celestem patriam. ipse spūssanctus cū splendore ferventi apparuit discipulis suis. quia sermo igneus futurus erat. ideo in ignea lingua eis apparuit quia fecit eos ardentes in dilectione dei & proximi. et perito sermone affluentes. ¶ Construe. Et hoc est q̄ xp̄s ascendendo iam fm humanitatem astra. i. celos. & xp̄s regressus. i. reuersus. vnde

¶ Construe. O xpe tu esto nostrū gaudiū manens preditum. i. nobis paratum honoratum vel sublimatū. olympho. i. in celo. tu qui regis. i. gubernas fabricam mundi. vincens mundana gaudia.

Hinc te precantes quesumus ignosce culpis omnib⁹ & corda sursum subleua ad te superna gratia.

¶ Quasi dicat. desperisti gaudia mundi. Et hinc nos precātes quesum⁹ .i. deprecamur te ignosce culpis oibus. i. dimitte nobis petā nra. ⁊ subleua. i. surſū leua. ad te. supna gratia. i. p summa misericordia.

Ut cum rubente ceperis clarere nube iudicis penas repellas debitas: reddas coronas perditas.

¶ Construe. Nos quesumus te. vt cū. i. qñ nubes iudicis. xpi ceperit clarere repete (Vel fm aliā litterā) Et cū. i. qñ ceperis clarere. i. fulgere. nube iudicis. i. xpi. rubente. i. clarescente deo ipso audiente a nobis repellas penas debitas. p Adam. ⁊ reddas. i. tribuas (p gram coronas pditas per culpā ⁊ inuentā ⁊ collatā fm meritū p gram. qz non necessitate cogente sed voluntate. i. gratis. a morte liberauit ⁊ saluauit.

Gloria tibi dñe/ qui scandis super syderа: cū patre et sancto spiritu in sempiterna secula. Amen.

¶ Construe. O dñe iesu xpe q̄ scādis sup oēs celos. gloria. i. laus ⁊ honor sit tibi cū patre ⁊ scō spū. in sempiterna secula. Amen. i. sine defectu.

Iesu nostra redemptio: amor & desiderium deus creator oim/ homo in fine temporum.

¶ O iesu amor et desiderium nostrū. i. amor desiderabilis. de⁹ creator oim q̄ es in fine tēpor. fact⁹ homo. vnde de⁹ ⁊ homo. ⁊ hoc cū vltia etate.

Que te vicit clementia/ vt ferres nostra crimina crudelem mortem patiens/ vt nos a morte tolleres.

¶ Construe. Que. i. quāta clemētia. i. pietas vicit. i. cōpulit te. vt ferres. i. portares vel deleres nra crimina. s. petā tanꝫ patiēs crudelē mortē crucis p pctis nris. ⁊ quare. vt tolleres. i. liberares nos a morte. i. dyabolo.

Inferni claustra penetrās: tuos captiuos redimens victor triumpho nobili: ad dexterā patris residens.

¶ Construe. Tu penetrans. i. frangens claustra inferni. redimēs sanguine tuo captiuos (q̄ tenebantur iuste in inferno) residens ad dexterā pris manens victor triumpho nobili. i. mirabili victoria.

Ipsa te cogat pietas: vt mala nostra superes: parcendo & voti compotes: nos tuo vultu satics.

¶ Construe. Ipsa pietas (q̃ cogit te vt subires mortẽ crucis) cogat. i. vincat te. vt superes nr̃a mala. i. dimittas nobis debita nr̃a. ꝛ saties nos compotes nostri voti. i. desiderij. tuo vultu. i. tua presentia.

Tu esto nostrum gaudium qui es futuris ꝓmium sit nostra in te gloria per cuncta ꝓsecula. Amen.

¶ Construe. Et tu qui es futurus nostrum premium. esto nostrum gaudium. i. in presenti et in futuro. et nostra gloria. i. laus sit in te semper. i. in omni tempore. et per cuncta secula. Amen.

Tu christe nostrum gaudium manens olympho ꝓditum: mundi regis qui fabricam mũdana vincens gaudia.

¶ Construe. O tu xp̃e existens nostrũ gaudiũ. tu manens p̃ditũ. i. ornatum olympho. i. in celo. tu qui regis. i. gubernas fabricam mundi. tu vincens. i. exuperans mundana. i. huius mundi vana.

Hinc te ꝓcantes quesumus: ignosce culpis oñib9: et corda sursum subleua: ad te superna gratia.

¶ Construe. Hinc nos precantes. s. rogantes quesumus. i. petimus te. s. xp̃m. ignosce. indulgentiaz tribue. omnibus culpis. i. peccatis. ꝛ subleua sursum. nostra corda. i. nostras cogitationes ꝛ desideria. ad te. s. xp̃m. superna gratia. i. summa misericordia.

Vt cum rubente ceperis: clarere nube iudicis. penas repellas debitas: reddas coronas debitas.

¶ Construe. Nos quesumus te. cum ꝑ quando. tu xp̃e ceperis. i. incepperis. clarere. i. fulgere. ꝛ hoc rubente nube iudicis. i. xp̃o clarescente. tunc repellas. s. a nobis penas debitas. s. per Adam nostra peccata. ꝛ tu reddas coronas debitas. s. per gratiam.

Tu esto nostrum ꝛc. Gloria tibi dñe ꝛc.

Iam xp̃s astra ascenderat: regressus vnde venerat: ꝓmisso patris munera: sctũ datur9 spũs.

¶ Materia huius hymni est eadem que in premisso. quia spiritus. i. consolator vel aduocatus dicitur. quia consolatur nos cum sumus in peccatis. trahendo nos ad celestem patriam. ipse spũssanctus cũ splendore ferventi apparuit discipulis suis. quia sermo igneus futurus erat. ideo in ignea lingua eis apparuit quia fecit eos ardentes in dilectione dei ꝛ proximi. et perito sermone affluentes. ¶ Construe. Et hoc est ꝙ xp̃s ascendebat iam ſm humanitatem astra. i. celos. ꝛ xp̃s regressus. i. reuersus. vnde

venerat.daturus apostolis munera promissa patris spiritū sanctum.

Solennis vigebat dies: quo mystico septemplici: orbis volutus septies: signat beata tempora.

¶ Construe. Solennis dies vigebat septies septem. i. quadraginta nouē vno addito. et sunt quinquaginta. Per septem intelligimus temporalia q̄ que septem totum tempus vite nostre voluitur. in quo debemus liberari a peccatis. vt perueniamus ad illam beatitudinem que intelligitur per vnum et quadraginta dies. in quib⁹ ieiunare debemus. vt q̄enire possimus ad diē sabbati. id est ad requiem. quo die mystico. id est figurato septemplici. id est per figuram septemplicem orbis. i. septimana. volut⁹ septies. id est per quadraginta et nouem dies. signat beata tempora. scilicet futura. id est eternam requiem.

Dum hora cunctis tertia: repente mundus intonat: orantibus apostolis: deum venisse nunciat.

¶ Construe. Et quia xp̄s ascenderat. dum hora tertia videbatur esse cūctis. i. omnibus apostolis. mundus intonat. repente. id est subito. et ille sonus vel mundus nunciat deum venisse. orantib⁹ apostolis. i. simul in vnū locum congregatis. et orantibus et expectantibus promissionē dñi sui. scilicet xp̄i: cum ipse de illa promissione eius ante ascentionem locutus fuisset dicens. Vado et venio ad vos. et mittam vobis paraclytum. id est consolatorem. qui docebit vos omnem veritatem Et ita facti profectiores in omni scientia erant. quia diuersa genera linguarum loquebantur et predicabant magnalia dei.

De patris ergo lumine decorus ignis almus est: qui fida xp̄i pectora calore verbi compleat

¶ Construe. Et q̄niquidez pater misit sp̄m. Ergo ignis. i. sp̄us decorus. i. pulcher. est almus de lumine patris. qui sp̄us cōpleat. i. vt haberent scientiam loquēdi pectora apostolorum vel hoim. fida. i. fidelia xp̄i. et hoc est calore. i. ardore sp̄usancti. verbi. i. filij.

Impleta gaudent viscera afflato sancto spiritu: voces diuersas intonat: fantur dei magnalia.

¶ Construe. Viscera apostolorum impleta. i. satiata gaudēt. q̄ fecit eos loquentes. et etiā ardentes in amore. et afflato. i. aspirato. sp̄usancto intonante: diuersas voces. i. generationes olim linguarū. et fantur. i. predicant magnalia dei. i. mirabilia dei omnipotentis.

Ex omni gente cogniti: grecis latinis barbaris cunctisq̄ admirantibus linguis loquuntur omnibus.

¶ Construe. Ex omni gente. i. ex olbus gentibus. cogniti sunt apostoli. s. a grecis. latinis. barbaris. cunctisq̄ admirantibus apostolis. loquuntur

linguis omnibus. Que sunt quinquaginta. vel paulo plures.

Judea tunc incredula: vesana tozuo spiritu: ructare multi crapulam: alumnos xpi concrepat.

¶ Hec loquebantur vt omnes admirabantur sic loquentes. t credunt in eis deum esse. ¶ Construe. Sed iudea incredula. id est plebs iudeorum. id est infidelis t pfida. t illa vesana. id est insana. tozuo spiritu. id est superbo. concrepat alumnos. id est discipulos christi. ructare. crapulam multi. id est conterminat loqui.

Sed signis z virtutibus: occurrit z docet petrus: falsos prophetas: perfidos iohelis testimonio.

¶ Estimabant iudei q pro nimio potu multi. id est per ebrietatem apostoli taliter loquebantur. ¶ Construe. Sed petrus occurrit signis. id est miraculis t virtutibus docet. i. probat perfidos iudeos. pbauit loqui falsa testimonio. Johelis. prophete. ¶ Probabat enim. Johel sic. Effundam de spiritu meo super omnem carnem. et prophetabunt filij vestri et filie vestre.

Sit laus cū patri filio sctō simul paraclyto nobisqz mittat filius: charisma sancti spiritus. Amen.

¶ Construe. Laus sit filio simul t sancto paraclyto. i. spiritui sācto. t mittat nobis omnibus fidelibus charisma. i. donum sancti spiritus.

¶ In die sancto penthecostes.

Veni creator spiritus mētes tuozū visita: imple supna gratia que tu creasti pectora.

¶ Materia huius hymni est inuocatio spūssancti. quē pater t filius pro miserat quando dixit. Johelī. Effundam de spiritu meo sup oēm carnem Filius pmisit quando dixit. Si assumptus fuero in celum: mittam vobis paraclytum. Et apostolis orantibus in hora tertia mundus intonuit t subito venit spūssanctus. Et apostoli inflammati t repleti spūsācto. diuersis loquebantur linguis magnalia dei. ¶ Intentio autoris est rogare deum vt purget pectora nostra superno splendore. t illuminet gratia spiritussancti. et expellat a nobis visibiles t inuisibiles hostes. vt habeamus vitam manentem cū ipso. ¶ Construe. O creator. et o sācte spiritus dei. veni t visita mentes tuorum fidelium. t veni & do imple pectora. superna gratia que tu creasti. i. fecisti.

Qui paraclytus diceris: donū dei altissimi: fons vivus ignis charitas: et spiritalis vnctio.

¶ Construe. Qui paraclytus. id est consolator. diceris donum dei altissimi. et diceris fons vivus. de quo non cōmunicat alienus. vel fons aque salientis in terrā. et diceris ignis. quia corda hoim ad dilectionē dei et proximi accendis. et vitia. id ē petā. consumis. et diceris charitas. quia facis diligere deum et proximum. et diceris spiritalis unctio. quia de spiritali unctione. id est de spiritu sancto ungis corda hominum. vt humilientur in susceptione sacri baptismatis.

Tu septiformis munere dextre dei tu digitus tu ristе promisso patris: sermone ditans guttura.

¶ Construe. Tu septiformis munere. i. per septē dona gratiarū. (Sunt enim septem dona spūssancti. scz Spiritus sapientie et intellectus. Spiritus consilij et fortitudo. Spiritus scientie et pietatis et amoris.) tu es digitus. i. potentia. dextre dei (quia sicut modi digitorum sunt varij. ita varia sunt dona spiritussancti) et tu es ditans. i. faciens diuites. guttura. i. pectora rite. iuste. sermone. i. amore solito. promisso patris. ꝛc. Sic. tu es promissum patris ditans guttura sermone.

Accende lumen sensibus: infūde amorem cordibus: infirma nostri corporis: virtute firmans perpetim.

¶ Construe. Et tu qui operaris omnia. Accende lumen sensibus. s. mentibus nostris. et infūde cordibus nostris amorem. id est dilectionē dei. tu firmans. id est corroborans. infirma. i. debilia. nostri corporis. perpetim. i. perenniter. vel perpeti virtute. i. mirabiliter cū virtute perpetua. et semper nos firmans. i. protegens.

Hostem repellas longius: pacēq; dones protinus: ductore sic te previo: vitemus omne noxium.

¶ Construe. Repellas. i. remoueas a nobis longius. i. procul. hostem. s. nostrum. q; pro et dones pacem protinus. i. cito. vt sic vitemus oīe noxium. id est peccatum. te previo ductore.

Per te sciamus da patrem noscamus atq; filium: te utriusq; spiritū: credamus omni tempore. Amen.

¶ Construe. O sancte spiritus. da vt per te sciamus patrem. atq; vt noscamus filium. et credamus te spiritum. s. sanctum. utriusq. s. patris et filij. i. procedentem. omni tempore. Amen.

Adesto sācta trinitas: par splendor una deitas qui extas rerum omnium: sine fine principium.

¶ Construe. O sancta trinitas adesto. id est prope fis. tu es par splendor et una deitas. qui deus existis. i. permanes. principij oīm rerum. i. creaturarū sine fine. Quia non est finis neq; principium in deitate.

Te celozum militia: laudat adozat predicat: triplex: q3 mundi machina benedicit per secula.

¶ Cõstrue. Militia celorum. i. angeli siue spiritus celestes. laudat te. sup. deum in trinitate. adorat. s. te predicat. s. te. q3 pro ꝛ. triplex machina mundi. s. celestis terrestris & infernalis. benedicit. id est benedicendo laudat. suppie te per secula. id est eternaliter.

Assumus ⁊ nos cernui: te adozãtes famuli: vota pre: cesq3 supplicum: hymnis iunge celestium.

¶ Construe. Et nos cernui. i. devoti famuli. i. servitores. assumus. i. presentes sumus. nos adorantes. i. precantes te. s. deum. ꝛ iunge vota. i. desideria. q3 pro ꝛ. ꝛ preces. i. orationes. supplicuꝫ. i. devotoꝝ hoim. hymnis. i. laudabilis. celestium. s. spiritum.

Unum te lumen credimus: quod ⁊ ter idem colimus alpha ⁊ o quem dicimus: te laudet oẽs spiritus.

¶ Construe. Nos credimus. i. scimus te. s. deũ. vnũ lumẽ. qs̃ lumẽ ꝛ colimus. i. honoramus idẽ. s. lumen. ter. i. tripliciter. s. in patre ꝛ filio ꝛ spũsctõ ꝛ vnũ deũ in trinus. quẽ deũ dicimus. i. noiamus alpha. i. puncipiũ. ꝛ o. i. finem. oẽs spũs. i. oẽs homo. laudet te. s. deũ honorando.

Laus patri sit in genito: laus et vnigenito: laus sit cum sancto spiritu: trino deo ⁊ simplici.

¶ Cõstrue. Laus sit deo ingenito. i. nõ generato. s. patri. ꝛ laus sit ei deo vnigenito. i. filio. laus sit cum sancto spiritu. trino deo. s. in personis. ꝛ simplici. s. deo in vnitate substantie.

O Pater sancte mitis atq3 pie: o iesu christe fili venerande paraclytus q3 spiritus venerãde alme deus eterne.

¶ Construe. O sancte pater facis sanctos credentes in te. Tu mitis. i. benignus per effectum. quia facis nos mites ꝛ pios atq3 pro ꝛ. quia o pie iesu xp̃e. tu fili. s. patris venerande. i. honorande (quia de iure debem⁹ te venerari et laudare. q3 pro ꝛ. et paraclytus spiritus. o venerande deus. o alme deus. ꝛ o eterne deus.

Trinitas sancta vnitasq3 firma deitas vera bonitas immensa: angelozum salus ozphanozum spesq3 cunctozum.

¶ Construe. O trinitas. i. o deus in trinis personis. q3 pro ꝛ. o vnitas firma. s. in essentia. ꝛ o deitas vera. q: tuos semper veraces facis: quia ves

ritas.t o immensa bonitas.i.incomprehensibilis.tu lux.i.splendor angelorum.salus orphanorum.id est peccatorum indulgentiam petentium. q̄ pro t.spes.id est confidentia cunctorum.s.hominum.

Seruiūt tibi cūcta q̄ creasti:te tuę cūcte laudāt creature:nos quoq; tibi psallim⁹ deuote:tu nos exaudi.

¶ Construe.O sancta trinitas.cuncta.id est omnia que tu creasti.seruiunt tibi.s.trinitati.cuncte creature tue laudant te.s.deum in trinitate.q̄ pro t.et nos deuoti.id est supplices psallim⁹ tibi.s.deo.t exaudi nos.supplices psalleres laudem tuam.

Gloria tibi omnipotens deus trinus et vnus magnus et excelsus decet hymn⁹ laus honor et decus nūc et in euum.

O Lux beata trinitas et principalis vnitas.iam sol recedit igneus:infunde lumen cordibus.

¶ Materia huius hymni sumitur circa qualitatem temporis die recedente t nocte aduenientē. Inuocat trinum deum in personis.t trinitatē in vnitate.vt infundat in cordibus nostris lumen spiritussancti.vt laudare mereamur deum tam in prosperis q̄ in aduersis.t ita concedat nobis trāsire diem t noctem sine peccato. ¶ Construe.O beata trinitas.i.o deus qui es lux holm vel mundi seu angelorum.t vnitas principalis.i.que habet principatum sup omne q̄d est.iam sol igneus.i.xp̄s recedit.s.a nobis Et ideo infunde lumen.i.dona spiritumsanctum.cordibus.i.sensibus nostris.vt.s.illud habere mereamur.

Te mane laudum carmine:te deprecamur vesperi:te nostra simplex gloria per cuncta laudet secula.

¶ Construe.O xp̄e infunde spūsanctū te deprecemur.t vt adiuuas nos laudum carmine(t laudamus)te mane.i.semper(quia omni tempore debemus laudare deum:sm prophetam)te deprecamur.i.rogemus.vesperi.id est in fine mundi.et nostra supplex.i.humilis.gloria laudet te.s.xp̄m per cuncta secula.i.per omne tempus.

VRbs beata hierusalem dicta pacis visio que construitur in celis vivis ex lapidibus et angelis coronata vt sponsa comite.

¶ In hac ōmemoratiōe celestis hierusalem autor laudat deum.qui hoc tempore sacro infudit iugiter suā benedictionē.qua propter rogat deum vt in hoc sancto suo templo omnes promereamur acquirere eterna bona t illa cū suis sanctis possidere. ¶ Construe.Beata vibs hierusalē:est ci-

nitas celestis constituta de alabus scōr. qui sunt viui lapides. ⁊ interpretatur visio pacis. que hierusalem constituitur in celis. ex viuis lapidib⁹. id est sanctis alabus. illa deo coronata. s. in angelis. vt sponsata comite. i. sicut mulier ornata viro. i. sponso. ita ecclesia xpō.

Noua veniēs e celo nuptiali thalamo: ꝓparata vt sponsata copuletur domino et platee ⁊ muri eius ex auro purissimo.

¶ Construe. Noua sponsa. i. ecclesia. veniens e celo. i. xpō. ꝓparata nuptiali thalamo. i. virginali. vel lauacro baptismatis. vt ꝑ sicut. sponsata copuletur. i. coniugatur dño. platee. i. minus gfecti. et muri. i. predicatore illius sponsi. sunt ex auro purissimo. i. ex splendore sanctorum. qui splendidi efficiuntur sicut aurum purissimum.

Constiōibus ꝓssuris expoliti lapides suisq; aptantur locis per manus artificis: disponuntur permansuri sacris edificijs.

¶ Construe. Lapides. i. sancti martyres. expoliti. i. aptati ad edificandū constionibus. i. percussionibus. et afflicti ꝓssuris. i. tribulatiōibus sicut lapides in muro sunt edificati. ita anime sanctorum sunt ordinate in paradiso. q̄s pro ⁊ disponuntur. aptantur. ordinantur. suis locis. per manus artificis. i. per manus filij dei. permansuri. s. lapides diu sacris edificijs. id est celestibus edificijs.

Porte nitent margaritis additis patentibus: et virtute meritorum illuc introducitur: omnis qui ꝑ xpi nomine in hoc mundo ꝓmitur.

¶ Construe. Porte. i. templi. nitent. i. resplendēt margaritis. i. virtutib⁹ additis luminibus. patentibus. i. apertis sacris ēplis. ⁊ hic. i. in templo. eis xpianus q̄ ꝑ xpi nole ꝓmitur. i. cruciatur. introducitur illuc. i. celestem hierusalem. virtute meritorum. i. bonorum suorum.

Angularis fundamētum lapis xpus missus est: qui compage parietis in vtroq; nectitur: quem sancta syon suscepit in quo credens permanet.

¶ Christus dicitur lapis angularis q̄ a iudeis fuit reprobatus. ¶ Construe. Christus. s. fundamentū tot⁹ ecclesie. missus est a patre. factus est lapis angularis. qui lapis nectitur. i. coniungitur compage. id est continuo ceiōe parietis in vtroq;. id est in duobus populis (iudaico et gentili.) quē christum syon suscepit (Syon interpretatur ecclesia vel speculator in quo scilicet christo vel ecclesia credens. s. christianus qui credit. permanet firmiter in fide sancte ecclesie.

Omnis illa deo sacra et dilecta ciuitas plena modulis & laude et canore iubilo: trinum deum vnicumq; cum fauore predicat.

¶ Construe. Omnis illa ciuitas. i. ecclesia militãs deo. i. ad dei honorem. est sacra. i. sacrata ⁊ dilecta. i. amata a deo. ⁊ plena modulis. i. cantilenis angelor. in laude dei. ⁊ canore. i. cantu. vel canore iubilo. i. dulci. exultatiõe. Jubilus est gaudium illud quod est interius in hole qđ oino nõ potest referri. nec etiam oino tacetur pre animi exultatione. ⁊ sancta ecclesia predicat trinum deum. s. in personis vnicũq; id est vnum in substãtia. vel vnuz quoq; cum fauore. i. prece. oratione predicat.

Hoc in templo summe deus exoratus aduent clemẽti bonitate precum vota suscipe largam benedictionem hic in funde iugiter.

¶ Construe. O summe deus exoratus. s. a nobis deprecatus. aduenti per gratiam in hoc in hoc templo. i. ista ecclesia. ⁊ suscipe vota precũ. i. precantũ. vel orationũ (Istud interãsitiue legit. ⁊ est figura endiadis. q̃ fit qñ duo nola substãtiua simul ponũtur. vnũ illor adiectiuat. ⁊ alterũ remanet substantiuũ. ꝛc.) clementi bonitate. i. moderata tua prece vel voce. infunde. i. mitte. iugiter. i. perenniter vel assidue. benedictionẽ largã. i. latam.

Hic promereantur omnes petita acquirere & adepta possidere cum sanctis perenniter paradisum introire translati in requiem. Amen.

¶ Construe. Hic scilicet in sacra ecclesia. vel in isto loco. omnes. s. fideles homines. promereantur. i. bene mereantur. acquirere petita. s. iusta ⁊ sancta adepta. i. illa petita obtenta ⁊ habita. possidere perenniter. i. perpetue. cum sanctis. i. cum bonis et deo dilectis. ⁊ supple dum sumus translati in requiem. i. dum sumus mortui. supple mereamur introire paradisuz id est regnum celorum.

Quod chorus vatum venerandus olim spiritu sancto cecinit repletus in dei factum genitrice constat esse maria.

¶ In hoc hymno agit autor de natiuitate xpi. qualiter completũ est maria qđ prophete predixerũt qz maria cõcepit et peperit filiũ. Symeõ gaudiuo fuscepit cũ in templo Dicimus ergo q̃ prophete senserũ de xpi adventũ ⁊ natiuitate. vñ Esayas. In medio duum animalium cognoscetis. i. inter bouẽ ⁊ asinũ. Iterũ. Egredietur virga de radice iesse. Et Habacuch similiter idem dixit. In medio duũ. ꝛc. ⁊ multi alij prophete annũciauerunt et

prophetauerũt de xpo. hoc totũ cõpletũ est in maria. qz xps cõceptus. natus/baptizatus/crucifixus. in templo presentatus. t a iusto symeone t ab anna vidua susceptus est. Unde a personis filio dño obuiantibus. istud festum in quo iste hymnus cãtatur. hypapanti dñi. dicitur. i. obuiatio domini. ¶ Construe. Illud constat esse factum. i. impletum in Maria genitrice dei. i. matre xpi. quod venerandus chorus. i. honorabilis congregatio vatum. i. prophetarum. repletus. i. plenus spiritusancto. cecinit id est prophetauit. olim. id est dudum.

Et deũ celi dñmqz terre virgo concepit peperitqz virgo atqz post partũ meruit manere inuiolata.

¶ Construe. Et vere constat esse factuz qđ ꝓphete cecinerũt. Qz beata virgo concepit dñm. i. xpm deũ celi t terre. t virgo. s. maria peperit filium quem gessit. i. portauit. atqz pio et. meruit. s. maria inuiolata mare. i. manst incorrupta post partum.

Quẽ senex iustus symeõ in vlnis in domo sũpsit dñi gauisus hoc qđ optauit videre ꝓpio lumine xpm.

¶ Construe. Quẽ. s. xpm symeon iustus t senex. i. annosus sacerdos sumpsit. i. suscepit in vlnis. i. in brachijs suis. in domo. i. templo diu. t. s. symeon est gauisus. i. letatus videre. i. aspicere xpm. suo ꝓpio lumine. i. oculis. hoc quod optauit. i. desiderauit. q multa tempora.

Tu libẽs votis petim⁹ pzecãtũ regis eterni genitrix fauero claraqz celsi renitẽs olymphi regna petisti.

¶ Construe. O tu genitrix. s. mater regis eterni. i. xpi (q caret principio t fine. te petimus fauero. i. concede. votis precãtum. i. precibus famulorũz libens. i. libenter. t tu renitens. i. resplendens. petisti. pio accepisti. regna clara. celsi olymphi. i. celi altitudinem.

Sit deo nostro decus et potestas: sit laus perpes honor et perennis qui post summa residet in arce trin⁹ et vnus. Amen.

¶ Construe. Deus t potestas sit deo nro. perpes laus. i. perpetua gloria et perennis honor sit deo nostro. qui. s. deus residet in summa arce poli. i. altitudine celi. trinus in personis. t vnus in substantia.

Quem terra ponthus ethera colũt adorant predicant trinam regentem machinam claustrũ marie baiulat.

¶ Autor in presenti hymno vult ostendere hoc qđ ꝓphete de xpo nostro clauerũt. in virgine maria esse cõpletum. Claustrum marie baiulat xpm.

Expositio

¶ Nota q deus fecit hoiem de limo terre. t posuit eū in paradiso voluptatis et venit illi de ligno (qđ erat in medio paradisi) ne comederet. sed dyabolo suadente eue. t eua postea ade. ambo comederūt. dyabolo placētes mortaliter peccauerint. t post petitū tante transgressionis de paradiso terrestri a dño eiecisse nudos esse cognouerunt. Videns ergo deus q aliter nō posset redimere genus humanū nisi p feminā. vnde t in vterū virginis descēdit humanū corpus assumēs. t ita sumus redēpti t a petō liberati p feminā. vnde t nos grates reddere tenemur. Dicendum est etiaz supra q maria est stella maris et mater dei. t quē celi t terra capere nō poterant. suo gremio contulit. ¶ Cōstrue. Claustrū. i. venter marie. s. virginis. baiulat. i. portat illū dei rugentē. i. gubernantē. trinā machinā mūdi. s. celi terrā t mare. vel trinā machinā ale. s. concupiscibilitatem. rationabilitatē. sensualitatē. quē. s. deū. terra. i. boni homines. pontus. i. mali homines. ethera. i. celestes creature colunt. i. honorant. adorant. id est commendant. predicant. i. denunciant.

Cui luna sol t omnia: deseruiunt per tempora perfusa celi gratia gestant puelle viscera.

¶ Construe. Dico q celū t terra t ola laudant t odorant illuz quem celi capere nō poterant t vere. Quia viscera puelle. s. virginis marie. p fusa. i. repleta gratia celi. i. de rore celesti gestane. i. portāe. s. xpm deū. cui xpo luna. i. variatio lune. sol in cursu suo. t omnia cuncta. deseruiunt. i. famulātur per tempora. i. temporaliter.

Beata mater munere cuius supernus artifex mundū pugillo continens: ventris sub archa clausus est.

¶ Cōstrue. Et q maria portauit. xpm. possumus dicere q est beata maria munere. i. dono. filii. sub cuius. s. virginis. archa veneris. i. veteri supernus artifex. i. supremus creator. continens mundū. s. vniuersū. pugillo sub sua potestate. clausus est. i. portatus.

Beata celi nūcio fecunda sancto spiritu desideratus gentibus: cuius per aluum fusus est.

¶ Cōstrue. Et q supernus artifex clausus est sub archa virginis marie possumus eam bene dicere. q dei genetrix sit beata. s. certā. nūcio celi. i. angelica salutatione a trinitate missa. t est fecunda. i. impregnata sancta spū q cuius. s. marie. aluū. i. vterū. fusus est. i. natus. supple ille qui fuit desideratus. a cunctis gentibus. i. populis.

O Gloriosa domina: excelsa super sydera: qui te creauit prouide: lactasti sacro vbere.

¶ Materia huius hymni est. vt beata virgo maria peperit saluatorē nostrū. Et q deus contulit ei tantā gratiā q saluatorē ipm pareret. ꝛc. Fa-

est autor apostrophā.i.conuersationē. ꝛ quis deꝰ cōtulit ei tantā gr̄am q̄ ipsa peperit saluatorē nostrū. cōuertit sermonē suū ad ipsam ostendendo eā esse gloriosā. ¶ Cōstrue. O gloriosa dña.i.sponsa dñi nr̄i.excelsa.i.elevata.super sydera.i.sup oēs celos. ꝛ lactasti sacro vber̄e.i.sacro pectore illum qui te creauit prouide.i.sua eterna prouidentia.

Quod eua tristis abstulit tu reddis almo germine: intrent vt astra flebiles celi fenestra facta es.

¶ Construe. Tu reddis.i.restituis.almo germine.i.p fr̄em filiū tuū.supple illud quod tristis eua.i.dolorosa.abstulit.s.a nobis.s.paradisum.ꝛ es facta fenestra celi.i.xp̄i.vt flebiles.sc̄z homines deflentes peccata sua.intrent astra.id est celos.

Tu regis alti ianua: ꝛ porta lucis fulgida: vitam da tam p virginem gentes redempte plaudite.

¶ Construe. Et verequi tu es ianua.i.ostiū.alti regis.i.xp̄i ꝛ es facta fulgida porta.i.splendida ianua.lucis.i.christi (qui est vera lux. que illuminat omnē hoiem venientem in hunc mundum) et o gentes redempte.id est liberate q̄ domino iesu xp̄o.plaudite.id est gaudete. vitam datam esse per virginem.sc licet mariam.

Ale maris stella dei mater alma atq̄ semper virgo: felix celi porta.

¶ Materia huius hymni est de salutatione bt̄ē marie virginis. facta ab angelo sic dicente. Aue gratia plena dñs tecū: benedicta tu in mulieribꝰ Et cū ipso respondisset. Ecce ancilla dñi fiat mihi sc̄m verbū tuū. et virtute altissimi obūbrata est. ꝛ solo verbo cōcepit filiū. q̄ est xp̄s deus. ¶ Intendit etiā autor ipsam beatā virginē mariā inuocare. vt ipsa eue ꝙ quā mors intrauit, mutet. ꝛ vt soluat vincula pcōr̄ nr̄or̄. ꝛ p nobis vitā eternam. vt nos a peccatis absolutos mites faciat ꝛ castos. etiam laudare nos hortatur et glorificare hunc dñē. propter hoc q̄ nos de domo dyaboli p ipsam. ꝛ venimus p fidem et gratiā dei ad celor̄. Et iunxit hoc p similē faciendo istaz cōparationē. Sicut enim maris prestat ducatū ipse nautis. vt veniāt ad portū. ita p ducatum ginis marie veniemus ad portū.i.ad xp̄m. ¶ Construe. O stella maris.dei. aue.i.salue. o alma mater.i.sancta. genetrix dei ꝛ hois atq̄ p manens semper virgo. s.ante pt̄ū.in partu. ꝛ post partū. ꝛ o felix porta. eta ianua celi.i.paradisi. aue.i.salue.

Sumens illud aue: gabrielis: ore funda nos in pe mutans nomen eue.

¶ Construe. Et q: tu sumens illud aue.i.illam salutationē angelicā. tur ab ore gabrielis.illius angeli. funda.i.confirma nos in pace.i.in

na beatitudine. tu dico mutans nomen eue. in aue. id est maledictionem eue in tuam benedictionem.

Solue vincla reis p̄fer lumen cecis mala nostra pel le bona cuncta posce.

¶ Cōstrue. Et quia tu virgo dicta es stella maris. et quia mutasti nomē eue. i. maledictionē eue deleuisti. ⁊ impetrasti nobis benedictionem. ⁊ cō fudisti mortem tribuens nobis vitā perpetuā. ideo solue vincula. i. ligamina peccatorum. reis. id est peccatoribus. profer. i. tribue lumen cecis. i. infidelibus. ⁊ pelle. i. remoue nobis mala nostra. i. peccata nostra. ⁊ posce id est postula. i. a filio tuo cuncta bona.

Monstra te esse matrem sumat per te p̄eces qui p̄o nobis natus tulit esse tuus.

¶ Construe. O maria monstra. i. ostende te esse matrē. s. placando filium tuum. ⁊ filius tuus sumat preces. i. deprecationes nostras. per te. qui ex filius. natus ex virgine maria. pro nobis. s. miseris peccatoribus. tulit. id est sustinuit esse filius tuus.

Virgo singularis: inter omnes mitis nos culpis solutos: mites fac et castos.

¶ Construe. Virgo singularis (quia nulla est tibi similis. quia fuisti virgo ante partum. in partu. ⁊ post partum) mitis. id est humilis. inter oēs scilicet mulieres. et o virgo fac nos solutos culpis. ⁊ fac nos mites et castos. ex in corpore et anima.

Vitam p̄sta puram iter para tutum vt videntes ie n semper colletemur.

nstrue. Et q: es mater castitatis ⁊ suauitatis. O virgo presta. i. dos am purā. s. nobis. ⁊ para. i. tribue. iter tutum. i. viā securam. vt nos tes iesum. xp̄m filium tuum. colletemur. i. simul gaudeamus semp n presenti ei laudes persoluentes. ⁊ in futuro eum plenius cognos s. gaudiamus cum domino deo nostro.

laus deo patri: sūmo xp̄o decus spiritui sancto tri honor vnus. Amen.

strue. Et quia descendit dominus deus noster in vterum virginis. laus. id est gloria sit deo patri. et decus. id est reuerentia sit summo d est excelso dei filio. et spiritui sancto sit honor trinus in personis et in essentia. Amen.

Iste quēat laxis resonare fibris mira gestor fa muli tuor: solue polluti labii reatū sce iohēs

¶Iste hymnus vitam ⁊ mores habitum ⁊ cõuersationẽ sancti Johannis baptiste describit. orans ⁊ persuadens vt eius cõsuetudinẽ imitemur. vt ad eius beatitudinẽ quenire mereamu. ¶Construe. O sctẽ iohẽs solue. i. relaxa. reatũ labiꝭ. i. oꝛi polluti. i. inquinati. vt famuli tui queant. i. possint resonare. mira. i. miracula gestoꝛũ tuoꝝ. i. factoꝝ. fibris. i. venis. laxis. i. resolutis. vel apostolis vocibus exoꝛatis.

Nuncius celso veniens olympho: te patri magnum fore nasciturum nomen et vite seriem gerende oꝛdine pꝛomit.

¶Construe. Nuncius est veniens olympho. i. de celo. s. angelus gabriel. promit. i. nunciat te fore magnũ nasciturũ. patri. s. tuo zacharie. ⁊ nomen tuum similiter promit. quia dixit (Johannes est nomen eius) ⁊ promit seriem. i. oꝛdinem. vite gerende. dicens (Uinũ ⁊ sicerã non bibet) oꝛdine. id est secundum oꝛdinem quem gessit.

Ille pinisti dubius supni pdidit pmpte modulos loquele sed reformasti genitꝰ perempte oꝛgana vocis.

¶Cõstrue. Ille. s. zacharias dubius. i. incredulus. promissi superni. i. celestis promissionis. pdidit modulos põpte loquele. i. modũ locutiõis Ambrosius enĩ dicit q zacharias vocẽ amiserat in cõsonantibꝰ. qꝛ eas forma re nõ poterat. sed tu reformasti o sancte Johẽs genitus. i. natus oꝛgana. i. instrumenta. vocis pempte. i. destructe seu extincte vocis.

Uentris obtruso positus cubili senseras regem thalamo manẽtem: hinc parens nati meritis vteꝝ abdita pandit.

¶Construe. Et tu positus. i. recũbens cubili. i. ventre matris tue. obtruso. i. clauso. senseras regem. i. rẽm. manentẽ. i. iacentẽ thalamo. vẽtre virginis. hinc. i. ex hoc. vteꝝ parens (zacharias ⁊ elizabeth) demeritis nati. s. iohannis pandit. id est pphetauit. abdita. i. abscondita. Qꝛ pater dixit. Benedictus dominus deus israel. Mater vero dixit. Et vnde venit mihi q mater dñi mei venit ad me.

¶Ad matutinas.

Antra deserti teneris sub annis: ciuium turmas fugiens petisti: ne leui saltem maculare vitam famine possis.

¶Construe. O sctẽ iohẽs. tu fugiens turmas. i. turbas ciuiũ. ⁊ petisti antra. i. obscurã spelũcã. deserti. i. loci desolati sub terrenis annis. i. in etate. rũ. annoꝝ. ne posses maculare vitã sanctã. leui famine. i. verbo occiso. Et

est ociosum verbum quod aut vilitate rectitudinis aut iuste rationis necessitate caret famine. dico saltem leui. i. sine bono fructu.

Hebuit hyrtum tegimen camelus artubus sacris stropheum bidentes cui latex haustum sociata passluum mella locustis.

¶ Construe. Camelus prebuit hyrti tegimē. i. pilosū vestimentū. sacris artubus. i. sacris membris. et bidentes. i. oues prebuerunt stropheū. i. cingulū cui. s. iohanni. latex. i. aqua. prebuit haustū. et cui mella prebuerūt. pastus mella dico sociata sibi locustis. illis volatilibus.

Ceteri tantum cecinere vatum: corde presago tubar affuturum tu quidem mundi scelus auferentem indice prodis.

¶ Construe. Ceteri vatū. i. alii pphete cecinere. i. prophetarunt. tantū. i. tantūmō. corde presago. i. puido. iubar esse affuturū. i. xpm venturu. sed tu qdem (quasi distinctus) prodis. i. ostendis. s. xpm auferentē scelus. i. peccatum mundi. indice. i. digito. dicens. Ecce agnus dei.

Non fuit vasti spaciuz per orbis: sanctior quisq̄ gentis iohanne qui nephas secli muruit lauantem tingere lymphis.

¶ Construe. Quisq̄. s. homo. genitus (intellige ex muliere. nō de virgine vt xp̄s) nō fuit sanctior iohē. s. baptista. q̄ spaciū vasti orbis. i. ampli mūdi. qui. s. iohēs meruit tingere. i. baptisare. lymphis. i. aquis iordanis. lamentem. s. xpm purgantē. nephas. i. peccatū secli pro secli. i. mundi.

Q Nimis felix meritiq̄ celsi: nesciens labē niuei pudoris: p̄potens martyz heremiq̄ cultor maxime vatū.

¶ Construe. Et qñ meruisti xpm tingere lymphis. tu dico. O nimis felix celsi meriti. nesciens. i. ignorās. labē. i. sordem. niuei pudoris. i. pulchre castitatis. martyz. i. testis. prepotēs. i. pre aliis potens vixisti. Ecce agn⁹ dei. &c. vel martyz. i. decollat⁹. et cultor. i. habitator. heremi. i. solitarij. Tu maxime. vatum. quia plus q̄ propheta.

Serta terdenis alios coronas fauca cremētis duplicata quoldam trina centena cumulata fructu te sacrer ornant.

¶ Tres ordines hic notantur. s. tricesimus. sexagesimus. et centesimus. in q̄bus cōtinent olim holim ordines. s. cōtinentes. cōiugati. vel virgines qui et designātur q̄ tres viros. s. q̄ Noe. Danielem. et Job. Per Noe de signant cōiugati. q̄ Job cōtinentes. q̄ Daniel virgines designātur. Ut

legitur in euangelio. Alij sūt in lecto. Alij in villā. alij in agro. Hoc tracta tū est de euangelio. vbi dr de semine iacto. aliud sexagesimū. aliud tricesimū. aliud centesimū fructū attulit. ¶ Cōstrue. Serta. i. corona. terdenis. i. triginta coronas alios. s. cogitatos q̄ habēt secū fidē sctē trinitatis. s. patris t filij t spūssācti. t adherēt etiā decē p̄ceptis legis diuine. t illa serta duplicata sunt. s. in sexagesimū fructū. t coronas quasdā. s. cōtinētes. q̄ vixerunt in charitatē dei t p̄mi. t q̄ hñt sex opera misericordie et castitatis vel charitatis. s. pascere ieiunos. vestire nudos. potando sitientes. visitare infirmos. ꝛc. illa certa. i. triginta sup sexagesima cumulatē et aucta p̄ augmentationem denarij. s. per decem centeno fructu. i. centesimo coronas. ¶ sancte iohannes qui es virgo. q̄ centesimus fructus coronat. id est ornat virgines. ¶ Et vt breuius exponam? A tricesimo fructu vel ordine cōiugati. sexagesimo continentes. a centesimo virgines post dissolutionē corporis t sic coronantur in eterna beatitudine. ¶ Et nota q̄ tricesimus numerus surgit a ternario t denario. q̄ cōiugati habēt fidē sancte trinitatis. t adhererent decē preceptis legis. sexagesimus numerus a senario t denario surgit. q̄ continentes habent sex opera misericordie et charitatis. s. pascere ieiunos. ꝛc. Virgines in centesimo ordine ponuntur t significāt perfectionē. q̄ centenarius numerus surgit a trino tricesimo et denario. i. supadditio. et ita sūt centū. Per c. numerus perfectus intelligitur. t in hoc ordine fuit beatus iohānes nō absurde. immo aperte fm loquelā digitorū. Per tricesimū numerū cōiugatorū. t p̄ sexagesimū continentiū. p̄ centesimū virginū merces accepit. Periti em̄ puma cōputatione articulorū (quā appellāt loquelā digitorū) dicunt q̄m in sinistra manu p̄ quā vita temporalis intelligitur vsq̄ ad nouagintanouē solebant cōputare. Centū aūt t deinde in dextera parte (p̄ quā celestis vita designatur) Unde de quodā centenario habemus in quodam libro. Jam dextera computat annos. Jn hoc loco autē facit numerum suum per quinq̄ digitos manus. scz per pollicem. p̄ indicem. medium. medicum. t auricularem. ¶ Auricularis in palma positus significat vnitatē. Medicus cū ipō positus duo significat. Medi⁹ cum ipsis positus in medio. tria significat. deinde nichil. Auricularis erectus medio. t medio iacentibus. quattuor significat. Medicus cum illo erectus medio iacente in palma. quinq̄ designat. Medius cum illis erectus sex significat. Jtem auricularis in palma extensus septem significat. Medicus eodem modo positus in palma octo significat. Medius simul modo positus nouē significat. Judex (qui vsq̄ hoc nil fecit) p̄dicto modo positus decē significat. Amplexu pollicis adiunctis. xxx. significat. Per quē numerū satis cōgrue accipit merces coniugatorū p̄pter illorū mollē amplexū t vite dilectionē t cōcordiam Pollex siquidē cū indice firmiter astinet⁹ significat sexaginta. p̄ quē numerū satis accipitur merces cōtinentiū. Graue est em̄ ab amplexu t voluptuosa delectatōe t p̄suetudine abstinere. Nil p̄suetudine mai⁹. ¶ Jn dextera dr centū. Per numerū q̄ fit in dextera parte vita celestis intelligitur. p̄ quē nō imerito accipit merces virginū. q̄ in hac vita mūdā t jm-

maculatem vitam quasi angelicā (quantum possunt) ducunt.

Nunc potens nostri meritis optimis pectoris duros lapides repelle: asperum planans iter et reflexos dirige calles.

¶ Construe. O sancte iohannes. tu potens repelle. i. remoue duros lapideos. i. incredulitates nostri pectoris. meritis optimis. i. fertilibus ⁊ fecundis. planans iter asperum. id est petrosum. et dirige calles reflexos id est curuos in peccatis.

Ut pius mūdi sator et redēptor mētib⁹ pulsa liuione puris rite dignetur venīēs sacratos ponere gressus.

¶ Cōstrue. Ut pius sator (a sero seris) id est creator mūdi. mētib⁹. puris. pulsa liuione. i. liuore abiecta. venenosa. sorde vitior. saluator veniēs dignet ponere gressus sacratos. i. sancta itinera. rite. i. sine effusione.

Laudibus ciues celebrāt superni te deus simplex pariterq; trine supplices et nos veniam precamur parce redemptis.

¶ Construe. Superni ciues. i. celestes angeli. celebrant te laudibus. O deus simplex. s. carens partibus. ⁊ trine. s. in personis. pariter ⁊ nos supplices. i. humiles. precamur veniam. i. indulgentiam. parce redemptis. i. dimitte nobis redēptis. peccata nostra. quia redemisti nos sanguine tuo proprio. Amen. i. sine fine.

Aurea luce & decore roseo lux lucis omne perfudisti seculum decorans celos inclyto martyrio hac sacra die que dat reis veniam.

¶ Cōstrue. O lux. lucis. i. filius patris. pfudisti oīne seculū. i. replesti. aurea luce. i. predicatione apostolor aurea lumina dicta sunt ꝓpter splendorē diuine bonitatis et bone vite. q; nos illuminauit) decore roseo. id est rubeo martyrio. tu decorans celos. i. celestes creaturas. inclyto martyrio. id est nobili passione. in hac sacra die. i. solēnitate. que dies dat veniam. id est indulgentiam. reis. i. peccatoribus.

Ianitor celi: doctor orbis: pariter iudices secli: vera mundi lumina: per crucem alter: alter ense triūphās vite senatum laureati possident.

¶ Construe. Ianitor celi. i. petrus hostiarius. doctor orbis. i. p̄dicator mūdi. id est paulus. pariter. i. simul sunt iudices secli. et sūt vera lumina mūdi alter. i. petrus triumphans. id est vincens per crucem. alter. id est alio

us scilicet paulus triumphans ense.laureati.id est coronati.possident senatum.id est principatum huius vite.

Jam bone pastor petre clemens accipe vota precantum et peccati vincula resolue tibi potestate tradita qua cunctis celum verbo claudis aperis.

¶ Jam bone pastor. Autor facit apostrophā ad petrū dicēs. ¶ Cōstrue. O bone pastor petre clemēs accipe vota precantū.i.preces.t resolue vincula pcti.potestate tradita tibi.s.a xp̄o. qua.s.potestate claudis t aperis celum.i.paradysum.cunctis christicolis.verbo.i.sermone.

Doctor egregie paule mores instruē;mente polītos transferre satage donec perfectum largiatur plenius euacuato quod ex parte gerimus.

¶ Construe. O paule doctor egregie.i.nobilis.instrue.i.cōpone nostros mores.t satage.i.labora.trāsfer nos mēte poli.i.in celestib⁹.donec.i.quousq; pfectū.s.ab vtraq; alia t corpore.largiatur.i.tribuatur nobis in futuro.plenius.i.perfectius.euacuato.i.penitus dimissa mortalitate.quā gerimus ex pte.i.in hoc mortali corpore.quasi in aliā pte hois versa fuerit. in futuro glorificabitur homo plenius et pfectius data sibi immortalitate vtriusq; partis.s.anime t corporis.

O oliue bine pietatis vnice fide deuotos spe robustos maxime fonte repletos charitatis gemine post mortem carnis impetrate viuere.

¶ Cōstrue. O oliue bine pietatis.i.due oliue pietatis vnice.i.indulse fidei.i.vni⁹ amoris.ipetrate.i.postulate a deo nos viuere deuotos t robustos.i.firmos spe marie repletos fōte gemīe charitatis.s.dilectōis dei t pximi ipetrate.inquā dico.post mortē carnis.i.sepārationē.aie t corpis.

Sit trinitati sempiterna gloria honor potestas atq; iubilatio in vnitate cui manet imperium extunc et modo per eterna secula.

¶ Construe. Sempiterna gloria.i.eterna gloria.sit trinitati in tribus psonis.et honor sit eis atq; iubilatio.i.laudatio sit ei trinitati in vnitate.scz in vno deo.illa trinitas que est vnus de⁹ manet imperiū.i.existit precepto. extunc.id est ab exordio mūdi.t modo in presēti.per eterna secula.id est per omnia tempora. Amen.i.sine defectu.

O Dam glorifica luce chorusca stirpis dauidice regia proles sublimis residens virgo maria su

pza celigenas etheris omnes.

¶ Hoc metrū est tetrametrū. Sunt aūt hic quatuor versus. in vno quo q̄ eoz sunt quatuor pedes. quoz pm⁹ est sponde⁹ scdo iambus. tertius dactylus. quart⁹ est spondeus siue trocheus. ¶ Materia hui⁹ hymni est duplex cōmendatio ipsius marie. tam a ꝓgenie q̄ a meritis. Cōmēdatio a ꝓgenie est. qi tā pa est de regia stirpe. s. de stirpe dauid Cōmendatio aūt a meritis est qi tā peperit xp̄m saluatorē nostrū. Cantatur aūt hymnus iste in crāstinu siue obitu beate marie virginis. qualiter. s. transiuit de hoc mundo ad regnū celoꝝ. an solū admittendo spīm. vel ītrū assūpta fuit cū corpore. de quo dubiū est. sed tm melius est vt credamus cū assūptā esse a parte cū corpore. O regia proles stirpis dauidice. O maria q̄ es ramus ipsius dauid. Ipse enī fuit quercus a qua rami ꝓcedunt. et tu es ramus stirps et proles. q̄ termini ponūtur ꝑ eodē. sed nō idem significāt Est enī pces qō aliūde habet initiū. Stirps idē est qō truncus. a quo ramus velut a pte filius ꝓcedit. ¶ Construe. O q̄. i. quantū. glorifica luce. i. gloriosa chomicas. i. splendida parens. o maria tu dico. sublimis. i. stans in sublimi. scz in celo. tu residens. i. sedens sup ordines angelos. etheris celi genas. id est genitas in celo. fuerunt creati angeli a deo.

Tu cum virgineo mater honore angelorum domino pectoris aulam sacris visceribus casta parasti natus hinc deus est corpore christus.

¶ Cōstrue. O maria supple existēs mater cū ⁊gineo honore. i. ꝑmanēs virgo casta parasti aulā pectoris. i. pectus tuū dño angelorū. et iō hinc. i. ex illis visceribus sacris natus est xp̄s deus. i. dignatus est nasci corpore. i. quantū ad corpus. qi humanitatē sumpsit a te virgo maria.

Quem cuncte venerans orbis adorat: cui genu flectitur omne ab petimus subueniente abiectis tenebris gaudia lucis.

¶ Construe. Quē venerans orbis adorat. i. quē oēs homines venient. cui. id est ad cuius honorē. omne genu flectitur. i. omnes homines flectūt genua. a quo. s. xp̄o. nos petimus gaudia lucis. s. eterne. te subueniente. i. auxiliante. abiectis tenebris. i. peccatis remotis a nobis.

Hoc largire pater luminis omnis natum ꝑ propriū flamine sacro qui te nitida viuit in ethera regnans ac moderans secula cuncta. Amen.

¶ Superius facit autor preces ad beatā mariā virginē. sed hic facit preces ad deū patrem vt ipse dignetur nobis dare que ꝓmissa sunt dicens. ¶ Construe. O pater luminis omnis. i. origo et facto totius claritatis. largire. i. dona nobis. hec. s. gaudia lucis. et largire inquā. hoc. per proprium

natum.i.amore filij cui.t sancto flamine.i.amore spiritussancti.qui supple filius tuus viuit.tecum in nitida.i.munda ethera.i.in celo.regnans.i.gubernans ac moderans.id est temperans secula cuncta.id est omnes gentes in hoc seculo existentes.

Tibi xpe splendor patris vita virtus cordiū in cōspectu angelorū voce votis psallimus alternantes concrepando melos damus vocibus.

¶Construe.O xpe q̄ es splendor patris.q̄ es vita t virt⁹ cordiū t alarū supple nos psallimus.i.canamus votis t voce.t nos alternantes.damus melos.i.dulcem cātus.t hoc dico concrepando.i.resonando vocibus.

Collaudemus venerantes oēs celi milites & precipue primatē celestis exercitus michaelem in virtute conterentem zabulon.

¶Construe. Nos venerantes.i.honorantes collaudemus omnes milites celi t precipue.i.pre aliis primatum.i.ducem celestis exercitus.s.michaelem cōterentem.i.destruentem vel superantem zabulon.id est diabolum in virtute.i.potestate.

Quo custode procul pelle rex xpe pissime omne nephas inimici mundo corde et corpore paradyso redde tuo nos sola clementia.

¶Cōstrue. Quo.s.michaele.custode.i.custodiente.xpe pissime rex.pelle.i.abiue vel abisce.i.remoue a nobis.omne nephas inimici.i.omne peccatum diaboli.t redde nos sola clementia.i.pietate vel misericordia tuo paradiso.t hoc mundo corde t corpore.

Gloria patri melodis personemus vocibus gloriam xpo canamus gloriam paracyto qui deus trinus et vnus extat ante secula.

¶Construe.O nos personemus gloriam.i.laudem patri.in diuinis vocibus melodis.i.dulcedinis vel dulcibus.t canamus.i.cantemus.gloriam xpo.i.filio.t canamus paracyto.i.spiritui sancto.qui(pater t filius t spiritussanctus)extat.i.vnus deus in essentia.t trinus in personis.

Christe sanctorum decus angelorum rector humani generis & auctor nobis eternum tribue benignus scandere celum.

Expositio

¶ Autor facit mentionē ad singulos angelos rectores humani generis.
¶ Construe. O xpe decus angelox sanctox (ad dē iam malox) t auctor tu benignis tribue nobis scādere. i. ascendere celli. i. regni eternum.

Angelum pacis michael ad istam: celitus mittat: cui gēnus aulam: nobis vt crebro veniens crescant pro spera cuncta.

¶ Construe. Rogam⁹ mittas celitus. i. de celo dirigas. ad istā aulā. i. istā ecclesiā. michaelē angelū pacis. q̄ nos placat deo quotiēs magna nūciātur nobis a deo. Michael mittitur ad nos. qñ vero maiora nūciāda sunt mittitur Gabriel mittitur. vt marie t zacharie. qñ ad mediū ētic. Raphael mittitur. vt thobie. Raphael interpretat medicina: ad hoc ergo mittatur. vt cuncta pspera crescāt. veniente angelo michaele. crebro. i. frequenter.

Angelus fortis Gabriel vt hostem pellat antiquum volitat ab alto: sepius templum veniens in istud: nostri miserē.

¶ Cōstrue. Gabriel interpretat fortis angel⁹. i. fortitudo dei. p quē intelligitur q fortis fuit t potens ad resistēdū fortitudini dyaboli p virtutem sancte crucis. t gabriel fortis angelus voluat. i. velet ab alto celi. vt pellat antiquum hostem. i. dyabolum. gabriel dico veniens sepius in istud templum. i. ecclesiam. misertus nostri.

Angelum nobis medicum salutis: mitte de celo Raphael vt omnes sanat egrotos pariterq; nostros dirigat actus.

¶ Construe. O xpe mitte nobis angelū raphaelē medicū salutis nostre. Raphael interpretatur medicina dei. t signat xpm iesum qui tulit nobis de celo medicinam. i. portauit. s. spūs sanctum. cuius gratia mundati sumus ab oi peccato. et liberati ab hoste antiquo vt sanet t curet nos oēs egrotos in mente. et dirigat actus nostros. i. nostras operationes prauas ad bonam operationem angelorum vel inuocationem.

Hinc dei genitrix maria totus t nobis chorus angelox semper assistat simul et beata concio tota.

¶ Hic facit inuocationem marie et etiam angelorū vicens. ¶ Construe. O maria genitrix dei nostri. vt totus chorus angelorum assistat semper. i. omni tpe. nobis oibus. t tota concio beata. i. exercitus angelorū assistat nobis omnibus. vt illi intercedant pro nobis.

Prestet hoc nobis deitas btā patris ac nati pariterq; sancti spūs cuius roboat in omni gloria mūdo.

¶ Construe. Beata. s. deitas patris ac nati. id est filij pariter spiritussancti. prestet. i. tribuat nobis. s. supradicta. cuius gloria roboat. id est personet. in omni mundo. Amen.

Iesu saluator seculi: redemptis ope subueni: et pia dei genitrix: salutem posce miseris.

¶ Construe. O xpe cõserua nos famulos (et bene debes) quia redemisti nos. et hoc est o iesu saluator seculi. subueni. i. succurre. redẽptis ope. i. tuo auxilio. o pia dei genitrix posce. i. impetra. salutẽ alias nobis miseris.

Cetus omnes angelici: patriarcharum cunei: et prophetarum merita: nobis precentur veniam.

¶ Construe. O oẽs angeli ciues. i. oẽs societates seu exercitus. cunei. id est chori patriarcharum. et merita precentur. i. postulent vel impetrent nobis veniam. i. indulgentiam peccatorum.

Baptista xpi precursus: et clauiger ethereus: cum ceteris apostolis: nos soluant nexu criminis.

¶ Cõstrue. Baptista iohannes precursus. i. precursor xpi. et clauiger. scilicet petrus. ethereus. id est celestis cum ceteris apostolis. soluant nos a nexu criminis. id est a vinculis peccatorum.

Chorus sacratus martyrum: sacerdotum confessio: et virginalis castitas: nos a peccatis abluant.

¶ Construe. Sacratus chorus. i. sacer cetus martyr. et cõfessio sacerdotum. i. iustorũ. et castitas virginalis. i. virginũ abluãt nos a peccatis.

Electorum suffragia: oim celi ciues celici: annuant votis supplicum: et vite poscant premium.

¶ Construe. Suffragia. i. patrocinia electorũ. et oẽs celici. ciues. i. angeli. annuant. i. faueant votis. i. precibus supplicum. i. humilium. vt poscãt. id est impetrent premium vite. scz eterne.

Laus honor virtus gloria: deo patri et filio sancto simul paraclyto in sempiterna secula. Amen.

¶ Cõstrue. Laus. id est virtus. honor et gloria. sint deo patri. et filio. simul paraclyto in sempiterna secula. Amen.

O Hyrste redemptor oim cõserua tuos famulos: beate semp virginis: placatus sãctis precibus.

¶ Hic autor facit inuocationem ad omnes ordines angelorũ. et deprecatur eos vt ipsi assint nobis. et a nobis oẽs vicia repellãt. et nos purificatos det

de ꝙ corpore ꝙ opera ad celestia regna perducant. ¶ Construe. O xpe re
demptor oim. ſ. fidelium. conserua tuos famulos. qui tibi famulantur. tu
dico placatus. sanctis precibus beate marie virginis.

Beata quoq; agmina: celestium spirituum presentia
preterea futura mala pellite.

¶ Construe. O beata agmina celestium spirituum. ſ. angelorum. pellite. ſ.
expellite presentia. quoq; futura. ſ. vitia a nobis.

Uates eterni iudicis apostolicq; domini suppliciter
exposcimus saluari vestris precibus.

¶ Construe. Uates. id est o vos prophete eterni iudicis. id est christi. O
apostoli domini. exposcimus. ſ. rogamus suppliciter. nos saluari. vestris
precibus. scz apud xpm.

Martyres dei inclyti confessoresq; lucidi: vestris ora
tionibus nos ferte in celestibus.

¶ Construe. O martyres dei inclyti. ſ. nobiles ꝙ electi. ꝙ confessores lucidi. ſ. casti. ferte nos in celestibus. ſ. regnis. vestris oratic nibus.

Chorus sanctarū virginum monachorumq; oim si
mul cum omnibus sanctis consortes xpi facite.

¶ Construe. Chorus sanctaꝝ virginū. ꝙ oim monachorum. facite nos xpi
consortes. ſ. participes celestis regni. cum omnibus sanctis.

Gentem auferte perfidam credentium de finibus. Ut
xpo laudes debitas persoluamus alacriter.

¶ Construe. Auferte. id est remouete. gētem perfidem. id est infidelem
de finibus credentium. ꝙ ad quid. vt persoluamus alacriter. id est iocūde
ch. sto laudes debitas.

Gloria patri ingenito eiusq; vnigenito vna cum san
cto spiritu in sempiterna secula. Amen.

¶ Construe. Gloria. ſ. laus sit ingenito patri. eiusq; vnigenito. ſ. filio ihesu
xpo dño nro. vna. ſ. pariter cū scō spiritu. in sempiterna secula. Amen.

Annue xpe seculorum dñe nobis per huius ti
bi cara merita vt que coram te grauiter delin
quimus huius soluantur gloriosis precibus.

¶ Construe. O domine seculorum. ſ. temporum. annue. ſ. concede nobis
seruis tuis. p merita huius. supple apostoli. merita dico cara tibi xpo. ꝙ o
xpe. supple nostra peccata soluantur. id est indulgeantur. precibus gloriosis

ſis.huius.ſ.apoſtoli.que ſupple peccata.nos delinquimus.id eſt cõmiſ-
mus.grauiter.i.criminaliter coram te.i.ante te.

Salua redemptor plasma tuũ nobile signatũ sancto
vultus tui lumine nec lacerari sinas fraude demonũ
propter quos mortis exoluisti precium.

¶ Construe. O redẽptor qui redemisti mũdum sanguine tuo. Salua nos
ſcz tuũ nobile plasma.i.tuam nobilem creaturã.plasma dico signatũ san-
ctum lumine vultus tui. supple redemptor. ne sinas.i.non ptmittas sup-
ple nos lacerari.i.destrui.fraude.i.dolo demonuz.i.dyaboloum.propter
quod supple plasma tuum.tu exoluisti.i.redemisti precium mortis.quan
do passus fuisti in cruce propter nos.

Dole captiuos esse tuos famulos absolue reos com-
peditos erige et quos cruore redemisti ppio: rex bo
ne tecum fac gaudere.

¶ Cõstrue. Supple o xpe.Dole.i.condole.nos tuos famulos esse capti
uos.i.p penã captiuatos in dyaboli laqo.t o supple xpe absolue.id est li-
bera.reos.i.culpabiles per peccata. t erige.i.extra peccatũ rege cõpedi
tos.i.laqueatos.laqueo dyaboli.t supple o bone rex.i.pie.fac nos gaude
re.i.gaudium habere vel letari.tecum. id est cum te nos dico quos rede
misti.i.saluasti proprio sanguine. id est per effusionem tui propriꝰ sanguis
nis in cruce tempore tue passionis.

Sit tibi benedicte domine gloria virtus honor z im
perium vnacum patre sanctoq paraclyto cũ regnas
deus ante secula. Amen.

¶ Construe. O iesu tu dico benedicte domine.gloria.i.laus. sit tibi vir-
tus.sit tibi honor,sit tibi t imperiuz.sit tibi vna.id est pariter.cum patre.
scz in diuinis.q̃ p t. t sancto paraclyto.i.sancto spiritui.cum quibus.scz
patre t sancto spiritu.supple tu deus regnas.i.gubernas.ante secula.i.si
ne initio. Amen.i.fiat vt petimus.

Exultet celuz laudibus: resultet terra gaudijs:
apostoloꝝ gloria: sacra canunt solennia.

¶ In hoc hymno facit autor inuocationem ad apostolos. vt ipsi p nobis
exultent. t suis precibus a nobis vitia repellant. vt ipsi cum veniunt ad
iudicium non pro reatu puniunt. sed compotes eternis gaudijs faciant.
¶ Nota q̃ dies iudicij non ẽt ibi q̃ sit dies.sed apparebunt nobis omnia
sicut in die. ¶ Construe. Celum.i.celestis curia.exultet.i.gaudeat laudi
bus.terra.i.terreni.s.homines resultent gaudijs canunt.i.laudant sacra so-
lẽnia.apostoloum cum gloria.

Vos seculi iudices: et vera mundi lumina: vobis
precamur cordium: audite preces supplicum.

¶ Construe. Vos apostoli iudices seculi (pro seculi) et vera lumina mundi. qui totus mundus illuminatur. cōsti predicatione. precamur vos vobis. i. precibus cordis. i. cordis. audite preces supplicum. i. humilium.

Qui celum verbo clauditis seraque eius soluitis: nos
a peccatis omnibus: soluite iussu quesumus.

¶ Construe. Qui claudicis. s. peccatoribus. celi. verbo. et soluitis sera vel eius. i. celi (supple contritis) nos quesumus. i. precamur vos soluite id est absoluite nos a peccatis cibus. iussu. i. precepto xpi.

Quorum precepto subditur salus et languor olim sa-
nate egros morbis nos reddentes virtutibus.

¶ Construe. Quorum. s. apostolor. precepto. salus. i. sanitas. et languor. infirmitas. olim. s. holim. sanare egros. i. peccatores. morbis. i. prauis cogitationibus. reddentes nos virtutibus.

Vt cum iudex aduenerit: xps in fine seculi: nos sem-
piternis gaudiis: faciat esse compotes.

¶ Construe. Et rogamus vos. Vt cum xpo iudex aduenerit. in fine seculi. faciat nos esse compotes sempiternis gaudiis.

Martyr dei qui unicum: patris sequendo filium vi-
ctis triūphans hostib⁹ victor fruēs celestibus

¶ Materia huius hymni est. vt relictis delectationib⁹ et vanitatibus huius seculi. bona opera exercēdo. deū cōsequamur. ¶ Cōstrue. O martyr dei q̄ fuisti victor triumphans hostibus victis. i. superatis sequendo unicum filium patris. s. xp̄m. et eo modo fruens celestibus. scz bonis.

Qui peccatus munere: reatum nostrum dilue: arcēs
mali contagium vite removens tedium.

¶ Construe. Et qui talibus bonis fueris. dilue. i. extingue reatum. s. peccati nostri. su ereno contagiū mali. i. vpabeli. removens tedia vite. s. fame. sitim. nuditatē frigus. i. nobis dando temporalia similiter.

Soluta sunt iam vincula tui sacrati corporis nos sol-
ue vinculis seculi amore dei filii.

¶ Construe. Et sicut vincula tui sacrati corporis. iam soluta ex nexibus pene seculi. et eo cum xpo. solue nos a vinculis. i. a peccatis. cuius precibus et hoc amore dei.

Presta pater piissime &c.

DEus tuozū militū sozs ⁊ cozona ꝑmiū laudes
canentes martyzis: absolue nexu criminis.

¶ Construe. O deus tu sors ⁊ corona tuorū militū. s. hereditas. ⁊ tu premium. qz tu ꝑm meritum tribuis. absolue nexu criminis. i. laqueo peccatorum. nos dico canentes laudes tuas.

Hic neupe mundi gaudia: ⁊ blandimenta noxia ca-
duca rite deputans peruenit ad celestia.

¶ Construe. Hic martyr deputans. i. pensans rite. i. recte gaudia mundi et blandimenta esse noxia ⁊ caduca. peruenit nēpe. i. certe. ad celestia regna.

Penas cucurrit foztiter et sustulit viriliter pzote ef-
fundens sanguinem eterna dona possidet.

¶ Construe. Et ipse cucurrit fortiter. i. forti animo. delectationes huius mundi transiuit. ⁊ sustulit penas viriliter. effundens sanguinem suum. et ideo possidet eterna dona.

Ob hoc pzecatu supplices: te posimus pissime in hoc
triumpho martyzis dimitte noxam seruulis.

¶ Cōstrue. Ob hoc. id est propter hoc o pissime pater nos supplices possimus. id est precamur te precatu. in hoc triumpho. id est victoria martyris. dimitte noxam seruulis.

Laus ꝛc. vt patet.

SAnctozum meritis inclyta gaudia pangam⁹
socij gestaqz foztia nam gliscit animus pzome
re cantibus victozum genus optimum.

¶ In hoc hymno laudat autor deū in cōmemoratione sanctorū martyrum qz mundū cū pompis suis diuiserūt. vū in terris laudant. ⁊ in celis honorant. Intendit itaqz regare deū. vt nos famulos iungat consortio cētum martyrū. ¶ Construe. O socij pāgam⁹. i. cantem⁹ inclyta gaudia. i. pclara merita sanctoz ⁊ fortia gesta eoz. nā anim⁹ me⁹ gliscit. i. cupit vel gaudet. pmere. i. laudare. cū canticis optimū genus victoz. i. martyrum.

Hi sunt quos retinens mundus inhozruit: ipsum nā
sterili floze y aridum spzeuere penitus teqz secuti sūt
rex xpe bone celitus.

¶ Cōstrue. Hi sunt martyres quos mundus retinēs in horruit. i. odio habuit. nā xpi martyres spreuere penit⁹. ipm. i. mundū. y aridū. i. valde licet. sterili floze. i. fructuoso. ⁊ secuti sūt. celitus. i. diuinit⁹. ꝛc. o xpe bone.

Expositio

Hi pro te furias atq; ferocia calcarunt hominum se-
uaq; verbera cessit his lacerans fortiter vngula nec
carpsit penetralia.

¶ Construe. Hi martyres calcarunt .i. fustinuerūt p te furias .i. in sanias infidelium. atq; verbera feroci .i. crudelia. et seue .i. iniuste illata. et vngula id est quōdā genus tormēti. cessit .i. locum dedit his martyrib⁹. lacerās .i. punies. p quetis tormēta. nec p nō carpsit penetralia martyr vel apostolor .i. non fuerūt tracta vel diuisa earū viscera. et hoc virtute dei.

Ceduntur gladijs more bidentium: non murmur re
sonat nec querimonia sed corde tacito mēs bene con-
scia conseruat patientiam.

¶ Construe. Ipsi cedunt .i. mactant gladijs crudelibus. more bidentiū .i. consuetudine ouiū. murmur eoꝝ nō resonat: nec querimonia .i. lamentatio audit. sed mens bene cōscia .i. boni meriti. cōsonat patientiā. tacito corde, quia fortes patientes et firmi erant p fide xpi in bello.

Que vox que poterit lingua retexere que tu marty-
ribus munera pparas rubri nam fluido sanguine lau-
reis ditantur bene fulgidis.

¶ Et q̄ hec ois p xpi pene patiebant .i. gi. ¶ Construe. Que vox q̄ lin-
gua poterit retexere .i. vicere vel explicare. munera .i. dona q̄ tu martyri-
bus preparas. nam rubri .i. ipsi in rubri. fluido .i. fluente sanguine. ditant
id est coronantur laureis .i. corona bene fulgidis.

Te summa deitas supplices poscimus vt culpas ab-
luas noxia subtrahes des pacem famulis nos quoq;
gloriam per cuncta tibi secula.

¶ Construe. O summa deitas. nos supplices .i. humiles poscimus .i. roga-
mus te. vt abluas .i. deitas. culpas nostras .i. pcā nostra. et subtrahes no-
bis a nobis. et des pacē famulis tuis. quoq; p te. nos oēs optamus gloriam
tibi .i. ad honorem tui p cuncta secula.

¶ Hymnus plurimorum martyrum.

Rex gloriose martyrū corona cōfitentiū qui re-
spuentes terrena perducis ad celestia.

¶ Materia huius hymni est inuocare regem martyrum vt dirigat nos
ad suos sue clemētie. si quid deliquimus. vt p̄pter merita sanctorum in
quorum cōmemoratione p̄sens hymnus canatur. nobis ignoscere dignet.

¶ Construe. ℣ gloriose rex martyrum. corona confitentium. i. cõfessoꝝ hominum. q̃ gaudia respuentes terrena ad celestia gaudia.

Aure benignã pꝛotinꝰ appone nr̃is vocibus trophea sacra pangimus ignosce quod deliquimus.

¶ Construe. Tu appone aure benignã protinꝰ. i. statim. nr̃is vocibus et ignosce qđ deliquimꝰ q̃ pangimus sacra trophea. i. victoriam martyꝝ.

Tu vincis in martyꝛibꝰ parcendo cõfessoꝛibꝰ tu vita nostra crimina donando indulgentiam.

¶ Construe. Tu vincis. seuiciã tyrannoꝝ. in martyꝛibꝰ. parcẽdo cõfessoribus: qr nõ vis vt pmartyꝛiũ finãt vitã suã. tu vince. i. destrue nr̃a crimina nꝫ donando nobis indulgentiam. qr tu nõ vis mortem peccatoꝝ.

Iste confessoꝛ domini sacratus: festa plebs cuius celebꝛat pꝛ oꝛbem: hodie letus meruit secreta scandere celi.

¶ Materia huius hymni est. q̃ totis viribus deum sup̃ omnia laudare debemus. Intendit etiam autor hoc hymno tractare de ascensione illius cõfessoris. in cuius memoria presens hymnus totis laudibus celebratur.

¶ Cõstrue. Iste confessor dñi sacratus a dño. letus. i. exultans. meruit hodie. i. hoc die scandere. secreta celi. i. ad celos. festa cuius. s. sãcti. plebs devota. celebrat per totum orbem.

Qui pius pꝛudẽs humilis pudicus sobꝛius castꝰ fuit ꝫ q̃tus vita dũ pr̃sens vegetauit eiꝰ coꝛpoꝛis artus.

¶ Construe. Qui. s. cõfessor fuit castus corpore. pius. i. sanctus prudens id est sapiens. humilis. i. pudicus in verbis. sobrius in moribus. et quietus. i. tranquillus. dum pro quis. presens vita. s. in hoc mundo. vegetauit id est nutriuit. artus. i. membra corporis eius.

Ad sacrum cuius tumulum fꝛequenteꝛ membꝛa languẽtum modo sanitati: quolibet moꝛbo fuerint gꝛauata restituuntur.

¶ Cõstrue. Ad cuius. s. corporis. sacrũ tumulũ. i. sepulchrũ. mẽbra lãguẽtiũ. i. egrotantiũ. restituuntur modo. i. in pñti. sanitati. frequenter quolibet morbo. i. quacũq infirmitate illa membra fuerunt gravata.

Unde nunc nostꝛeꝛ chꝛus in honoꝛe ipsius hymnum canit hũc libenteꝛ: vt pijs eius meꝛitis tueamur omne peꝛ euum.

¶ Construe. Unde nunc noster chorus. fratrū n̄roꝝ. cantet hic hymnum in honore ei⁹ confessoris. libēter. i. voluntarie. vt iuuemur pio merito ⁊ patrocinio. ⁊ orationibus eius. p oē cuꝛ. i. p cuncta secula.

Sit laus illi decus atq; virtus qui supra celi residēs cacumen totius mundi machinam gubernat trinus et vnus. Amen.

¶ Construe. Laus. i. gloria. decus. i. honor atq; virtus illi deo. q̄ residens est sup cacumē. i. supra ceptrū celi. trinus in ꝑsonis. ⁊ vnus in deitate substantie. qui gubernat machinā. i. fabricam. totius mundi.

Iesu redemptor olim perpes corona ꝓsulum hac die clementius nostris faueto vocibus.

¶ Construe. O iesu redemptor. i. liberator olim. s. holim. tu es perpes corona. i. ꝑpetua gloria. ꝓsulum. i. confessorum. tu faueto. i. fauorē ꝓbeto. nostris vocibus. id est cantibus. clementius. id est clementer. in hac die. i. in festiuitate huius confessoris.

Tui sacri qui a nominis cofessor almus claruit cuius celebrat annua deuota plebs solennia.

¶ Construe. Qua. i. in qua die. alm⁹ cōfessor tui sacri nois claruit. i. in dilectiōe dei ascēdit. annua solennia. i. festa. cui⁹. s. cōfessoris. deuota plebs. i. populus x̄pianus cū magna deuotione celebrat. i. celebrando colit.

Qui rite mundi gaudia huius caduca respuens: cuꝛ angelis celestibus letis potitur ꝓmijs.

¶ Cōstrue. Qui. s. cōfessor. respuēs. i. refutans. rite. i. debite. caduca. id ē transitoria gaudia huius mūdi. potitur. i. vtitur vel fruit. letis ꝓmijs cū magna letitia. cum celestibus angelis.

Huius benigne annue: nobis sequi vestigia: huiꝰ ꝓcatu seruulis: dimitte noxam criminis.

¶ Construe. O x̄pe. annue. i. concede. benigne. i. clementer nobis. s. hic hymnum canentibus. sequi. id est q̄ sequamur. vestigia. i. exempla bonorum operum. huius confessoris. ⁊ dimitte. id est indulge. nobis seruulis. id est tibi seruientibus. noxam. i. culpam. criminis. id est peccati. precatu. id est rogatu. huius. scz confessoris.

Virginis ꝓles opiferꝝ matris: virgo quez gessit ꝑ eperitꝝ virgo: virginis festum cantus trophyeum accipe votum.

¶ Materia huius hymni est canere deo laudes et sequi vestigia eius. et cōmemoratio sanctarū virginū. ¶ Construe. ℣ pleo. i. fili marie. qꝫ p̄ et opifex. i. creator. quē sez te. virgo sez maria gessit. id est portauit. virgo sez maria peperit. i. parturit te nos canimus festū virginis. tropheum. id est victoriam. ideo accipe. id est suscipe votū. i. preces nostras.

Hec tua virgo duplici beata : sorte dum gessit fragilem donare corporis sexum domuit cruentum corpore sevum.

¶ Construe. Hec tua virgo est beata. duplici sorte. s. castitate. t martyrio dum gessit laborante. donare castigare. fragilem sexum. id est naturā corporis. t illa domuit. id est deuicit. cruentum. i. crudelem. sevum. id est diabolum corpore. vt Agatha.

Unde nec mortē nec amica mortis seua penarū genera pauescēs sāguie fuso meruit secreta scādere celi.

¶ Construe. Unde nec fuit pauescens. id est timens mortem. nec seua genera penarum nec fuit amica mortis. id est diaboli vel peccati. ideo sanguine fuso. id est consummato martyrio. ipsa meruit scandere secreta celi. id est ad celos.

Huius obtentu deus alme nostris: parce iam culpis vitia remittēs: quo tibi resonemus almum pectoris hymnum.

¶ Cōstrue. ℣ alme deus parce iam culpis. i. peccatis. obtentu. prece huius. s. virginis. t tu remittens vicia: quo pio vt. nos puri resonemus tibi almum hymnum. i. canticum sanctum cantemus ad laudem tuam.

Gloria tibi domine qui natus ꝛc.

Iesu corona virginū quē mater illa cōsepit que sola virgo parturit hec vota clemens accipe.

¶ In hoc hymno laudat autor deum in cōmemoratione sanctarū virginum. ꝛc. ¶ Construe. ℣ iesu corona virginū. quem. i. te illa mater concepit. s. maria. que sola mater inter alias virgo parturit: tu clemens accipe. id est suscipe hec vota nostra. i. has preces.

Qui pascis inter lilia septus choreis virginum sponsas decorans gloria sponsisqꝫ reddens premia.

¶ Construe. Tu pascis. id est delectaris. inter lilia. i. bona opera. septus id est circūdatus. choreis. id est ordinibus virginum. t decorans sponsas gloria. et reddens sponsus premia.

Quocūq; pgis virgines sequūtur atq; laudib⁹ post te canētes curritāt hymnosq; dulces personant.

¶ Construe. Quocunq; pergis.i.ad quemcunq; locum pergis.ille virgi nes sequuntur te. atq; canentes curritant.i.currunt post te.laudibus. et personant dulces hymnos.

Te deprecamur largius nostris ad auge sensibus:ne scire prorsus oia corruptiōis vulnera. ¶ Presta ꝛc.

¶ Construe. Ergo nos precamur te ad auge largius.i.amplius.nris sen sibus.ꝛ da prorsus.i.olno.nobis olbus uelare vulnera corruptionis.

O Gloria laus ⁊ honor tibi sit rex xpe redemptor: cui puerile decus prompsit hosanna pium.

¶ Hic hymnus ad processionem canit xpo die palmarū in quo tractatur laus ihesu xpi.quilongius repetitur.puo a pueris hac die Osanna canen tibus.Deinde a meritis ꝓpriis ihesu.Tertio a diuersis creaturis.de scendendo tandē ad hebreos siue iudeos.q hoc die specialē dño honorem exhibuerūt.ꝛ nos similiter facere conamur. vt placeamus dño sicut et ip di in illo placuerunt eidem. ¶ Cōstrue.O rex xpe redēptor noster.glia laus et honor sit tibi(Resumendo verbū sit ad quem liber nrm)Cui.s.xpo puerile decus.i.puerorum reverentia tibi occurrentiuz. in introitu tuo in hierusalem.prompsit.decantauit seu promulgauit ꝛ dixit.pium osanna.id est plenum pietatis. vel obsecro. vel sanctifica.s.mundum. quod pueri a domino speārunt nobis fieri.

Israel es tu rex davidis ⁊ inclyta ꝓles.Nomine q̄ in domini rex benedicte venis.

¶ Laudatur hic xpus a meritis propriis. ¶ Construe.O benedicte rex ie su xpe.tu es rex israel.s.populi israelitici.ꝛ inclyta proles.id est clara ꝛ no bis.davidis.s.regis.vt patet ibi Liber generationis. (davidis media ꝓ ducta.sic etiam habet mensura versus.ꝛ hoc bene Licet q̄ propria nomi na etiam in medijs syllabis ponuntur ad placitum)qui venis.s.hodierna die in ciuitatem hierusalem passurus pro nobis miseris peccatoribus in nomine dñi.id est in virtute dei patris.ꝛc. ¶ Vel sic potest exponi Rex israel.i.rex populi celestis.videntis deum.davidis.s.dei patris.venis.id est descendis.scz de sinu dei patris.in hunc mundum. missus ab eodē pa tre redimendum nos

Cetus in excelsis te laudat celicus omnis. Et mortalis homo cuncta creata simul.

¶ Hic refert autor quomodo dominus noster ihesus xpus laudatur ab om nibus creaturis.vt per hoc nos inducat ad laudandū eundem dominū.

¶ Construe. Olis celicus cetus. i. celestis turba. laudet te. s. xp̃m. in excel sis. i. in celis. Et mortalis homo. i. coruptibilis siue potens mori. ⁊ cuncta creata. i. oẽs reliq̃ creature. simul. i. pariter laudant te. Et etiam hodie cui rei memoria p̃o nunc in ecclesia celebratur.

Plebs hebrea tibi cum palmis obuiat: venit: Cũ pre ce voto hymnis assumus ecce melos.

¶ Construe. Plebs hebrea. i. iudaicus ppls. venit obuiã. i. in occursum. tibi. s. venienti in ciuitate hierusalẽ. cũ palmis ⁊ ramis arboz. ad honorẽ tuũ stratis in via. ecce nos similiter assumus. i. p̃sentes sum⁹ tibi. cũ prece id est oꝛõe. voto. i. desiderio. ⁊ hymnis. i. cãticis (quasi dicat) nos similiter hodie te xp̃m redemptorẽ nostrũ. quãcũ in nobis est laudare volumus.

Hi tibi palluro soluebãt munera laudis. Nos tibi re gnanti pangimus ecce melos.

¶ Construe. Hi supple hebrei siue iudei. soluebant. i. reddebãt ⁊ exhibe bãt tibi palluro. q̃ pati adhuc debebas munera. i. debita laudis. s. reuerẽ tie ⁊ honoris. patri forma. ecce nos pangimus. i. decantamus tibi regnã ti. modo. i. iam in celis. melos. i. dulce cantici cum laudis.

Hi placuere tibi placeat deuotio nostra. Rex pie rex clemens cui bona cuncta placent.

¶ Construe. O pie rex. i. benigne. ⁊ o clemẽs rex. i. mitis. cui cuncta bona placẽt. i. que⁹ officia laudis bona mente exhibita accepta sunt. nr̃a deuo tio. i. supplex oratio. placeat. i. gratia sit tibi. eo modo quo hi. i. hebrei pla cuere tibi. p̃ suũ obsequium reuerente. ¶ Sunt ꝯ plures versus: sed illi non cantantur in ecclesia. ideo hic premittuntur.

Inuentor rutili dux bone luminis: qui certis vicibus tempora diuidis: merso sole chaos in gruit horridum lumen redde tuis christe fidelib⁹.

¶ Materia hymni est ignis. Deus tuus ignis consumens est. Et ostes transferentes se sm̃ aliquã similitudinem transferunt se. ignis aũt ꝓpter eos deo cõpetere potest. quare deus cõuenienter assimilat igni. ꝛc. Et sic in vigilia pasche ecclesia ignez excitat de silice vel petra. significans xp̃m esse lumen in petra repositũ sequenti die excitari. rogans nos conseruari in agnitiõe veri luminis. q̃ est xp̃s. ¶ Construe. O bone dux xp̃e. s. exi stens inuentor rutili luminis. i. fulgentis lucis. p̃ creationẽ solis ⁊ lune et totius firmamenti. q̃ diuidis. i. distinguis siue ordinas tempora. s. dies an nos ⁊ menses. ꝛc. certis vicibus. i. debita ⁊ cõuenienti alteratione vel or dinatione. horridũ chaos. i. horribilis confusio. ingruit. i. incidit merso so le. s. te xp̃o occiso et in monumento reposito. qui es verus sol. erga o xp̃e

rede.i.per resurrectionem tuam.cuio fidelibus.i.xpianis lumen scilicet gratie vel agnitionem vere fidei.

Quamuis inumero sydere regiam: lunariq; polum lampade pinxeris: incussu silicis lumina nos tamen monstras saxigeno semine querere.

¶ Construe. O xpe quis pinxeris.i.ornaueris regiã.i.regalẽ domũ tuã innumero sydere.i.infinitis stellis.quo ad nos saltem.q; p ex pinxeris.i. ornaueris polum.i.celum lunari: lãpade.i.cũ lumine ipsius lune lampas cõtinens.tu mõstras.i.ostendis vel doces nos xpianos incussu.i.cõcussione silicis.querere.i.querendo inuenire.lumina.i.ignes illuminosos.saxigeno semine.i.ex natura lapidis vel saxi.t hoc litteraliter. sed mystice exponitur dupliciter. Primo sic. Doces nos querere lumen.i.gratiã.ex cõcussu silicis saxigeno semine.i.de xpo.q petra vel saxũ ẽt. Aliomodo.Doces nos querere lumen.i.contritionem peccatorum ex concussu silicis saxigeno semine.i.ex indurato corde in peccatis.

Ne nesciret homo spem sibi luminis:i xpi solido corpore conditam: qui dici: stabilem se voluit petraz nostris igniculis vnde genus venit.

¶ Construe. Et q: virtus conseruat membra per influẽtiã capitis.ideo. Ne homo nesciret.i.cognosceret(q: due negatões faciũt vnã affirmationẽ)spem luminis.t vere beatitudinis. esse inditã conditam.sibi.i.ad suã vtilitatẽ in solido.infirmo corpore christi.qui xpo voluit.i.precepit se vocari.stabulẽ petrã.id est firmũ fundamentũ.vnde. id est de qua petra vel christo.gnus.i.origo luminis.venit.i.aduenit nostris igniculis. id est ignib9 nostre fidei(que ex petra.s.xpo excussa est.

Pinguis quos olei roze madentibus lichnis: ac factibus pascimus aridis quin et fila fauis cypzea flozib9 pzesso melle pzius collita pinguimus.

¶ Cõstrue. Quos.s.igniculos.pascimus.i.cõseruam9 t nutrim9.lichnis madentib9.i.filis humc factis.roze.i.pinguedine.pinguis olei.ac p t pascimus igniculos.aridis factibus. id est siccis lignis.s.appositis quin.id ẽ insuq pinguimus.i.componimus.fila cypzea.i.de cypro vel huiusmodi iuncto facta collitea.id est intincta.floribus.i.florentibus rebus.et fauis.id est cum cera quam apes de floribus sumpserũt.melle.i.examine apum.pisso id est extracta.prius.id est antea.

Viuax flamma viget teu caua testula succum linthe olo suggerit ebzio seu pinus picem fert almoniam seu cesam teretem stuppa calens bibit.

¶ Construe. Non tñ nutrit ignis per ceram a floribus ⁊ fauo expressam: sed etiam. Viuax flamma. i. ardens reda in igne. vigeli prestat ⁊ in vigore manet seu. i. sicut sit qñ vas suggerit. vel administrat. lintheolo. i. puo lineo panno. buo. i. humefacto. vel oleo perfuso. succum. i. liquorem vel alimentum. seu. i. supple viuax flamma vigit sicut pinus. talis arbor. pfert id est administrat picem. illum humorem viscosum. alimoniam. i. in nutrimentis. s. ipsi igni. seu. i. vel viuax flãma viget sicut stupa. s. extensa. que fit ex superfluo canopi vel ligni caleno. i. ardeno vel incenia. bibit. i. attrahit vel assumit. ceram teretem. i. ceream candelam rotundam. ¶ Nota tereo teretis. omnis generis. est rotundum sicut hasta vel candela. sed rotundus rotunda dum. dicitur sphericum velut pomũ. Unde. Hastam dic teretem. pomum. dic esse rotundum.

O res digna deus quam roride noctis pncipio grex tuus offerat luce quam tribus nil pcciosus luce qua reliqua pzenia cernimus.

¶ Construe. O deus supple tu existẽs res digna. luce. i. lumine. quã sicut in spiritualibus simplicissimũ ens est de⁹. sic inter corporalia vel materialia subtilissimã est ignis. ⁊ lux. quã. s. lucẽ tuus grex. i. tuus fidelis electꝰ populus offerat tibi. tanq̃ p sacrificio. principio. i. initio noctis roride. i. gratiose odorifere noctis. quã. s. lucẽ tu deus tribuis. i. donas nobis. nil. i. nichil est pciosius. i. dignius. luce. s. vera. tñ qz est prima rerũ creatarũ. tñ qz mediante luce videmus reliqua bona creata. qz lux est ratio videndi. ⁊ ergo dicit qua luce cernimus. i. videmus. reliqua. i. cetera alia entia.

Tu lux vera oculis lux quoq; sensibus intus tu speculum tñ fozis lumen famulans offero sullipe tinctum pacifici chzismatis vnguine.

¶ Quẽadmodũ aũt lux vel ignis est quoddã mediũ videndi corporalia. sic deus est mediũ videndi spũalia. ⁊ hoc est qđ dicit. ¶ Construe. O deus tu es vera lux oculis. s. spũalib⁹ fetõz in patria ratiõe deitatis. quoq; p ⁊ o deus tu es lux sensibus. i. ocꝭ carnalib⁹ p tui sctissimi corporis resurrectionem rõne humanitatis. qbus oculis fruent in patria. oẽs sct. ⁊ o de⁹ tu es speculũ intus. i. interiozꝭ ⁊ spũaliũ ocꝭ. s. p gr̃az infusionẽ. que relucent ⁊ respendẽt in nobis. ⁊ o de⁹ tu es speculũ foris. i. ab extra. s. oculoz corporaliũ grata visio. ⁊ hoc p miraculoz ostẽsionẽ. ⁊ o de⁹ tu suscipe id est accipe lumẽ ex filice excussũ. qđ. s. lumẽ ego famulãs. i. seruiẽs. offero tibi. s. tanq̃ p sacrificio. ⁊ o deus suscipe lumẽ tinctũ. i. humefactũ. vel aspsum vnguine. i. vnguẽto pacifici chrismati. i. spũssancti. vel eius liquoris ab effectu dicti. eo q̃ pacẽ faciat inter deum et nos.

Splendent ergo tuis pzter muneribus flãmis mobilibus scilicet atria ablentemoz diem lux agit emu-

la nor quam cum lacero victa fugit peplo.

¶ Cõstrue. Et sic suscepto sacrificio o pater in diuinis. atria.s.tua.i.tem pla in quibus modo cõstit.usti. tuis muneribꝰ.i.donis datis.s.docẽdo ignẽ excutere ex illice.t fouere.atria dico.splẽdẽt.i.lucẽt.mobilibꝰ flãmis epi cerõ ꝓpetuũ(flãma ei sp movet) q̃ ꝑ ee lux.i.splẽdor.s.solis agit.i.causat absentẽ dic.s.p radiorꝫ extẽsionẽ.quã.s.lucẽ emula nor.i.cõtraria diei exi stens.victa.i.superata.s.a luce.fugit.i.cepit.cum lacero peplo.id est ob scuro velamine.s. tenebrarum..vel mystice diem pro nouo testamento et noctem pro veteri capere quis potest.

Per xp̃m genitum summe pater tuum in quo inuisi bilis stat tibi gloria qui noster dominꝰ qui tuus vni cus spiras patrio corde paraclytum.

¶ Construe. Et grata sint et gratificata laudat dignitatẽ.dicens.O sũme pater suscipe tinctũ lumẽ t accẽsum.p xp̃m genitũ tuũ.i.propter filiũ tu um.in quo filio.inuisibilis gloria.i.nõ apparens.sed occulta.stat.i.manet tibi patri.q̃ scz xp̃s est noster dñs p emptionẽ t nature hũane assumptio nem.q̃.s.xp̃s est tuꝰ vnicus filius.s.in tempore natus. t ab eterno geni tus.t o summe pater.spiras.i.emittis.de patrio corde tuo.s.cum filio.pa raclytum.i.consolationem.vel spiritum sanctum.

Per quem splendor honor laus sapiẽtia maiestas bo nitas ⁊ pietas tua regnum continuat triplice numi ne terens perpetuis secula seculis.

¶ Construe. Per quẽ.s.xp̃m filiũ dei.splendor.s.eternus t honor t laus .s.eterna continuat.i.dilatat t prolongat.regnum.s.tuum(quod est sum mi boni visio t fruitio.t p quẽ.s.xp̃m.sapientia.i.prouidentia tua.t maie stas.i.imperiũ tuũ vel potestas tua.t bonitas.s.tua.tz.cõtinuat.i.perse uerãter tenet regnũ.s.celoꝝ. t p quẽ xp̃m tu sũme pater es terẽs.i.dispo nẽs.t ꝓfatũ ordinã.secula.i.tẽpora vel regna trãsitoria.ꝓpetuis seculis. i.eternis tẽporibus t eternaliter. triplici numine.i.cuz triplici ꝓsona vel maiestate diuinitatis.Fata enĩ regũt mũdũ.t oĩa stant sub certa lege.

SAlue festa dies toto venerabilis euo.Qua de us infernum vicit ⁊ astra tenet.

¶ Vltimo est dictamẽ suauissimũ. in quo autor dirigit sermonẽ suũ ad diez pasche salutans et recõmendans illum de his q̃ in ea acta sunt. deducẽs quõ oĩa terre nascentia circa hoc tp̃s sanctũ congratulentur dño resurgẽ di in eodem die.quõ nemus.gramina.tz.fauent vt patebit.¶ Construe. sic O festa dies.i.celebris dies pasche.salua.i.sis salutata.venerabilis.i. celebris.toto euo.id est semper t imperpetuum. ¶ Et subdit autor ratio

nem dicens. Qua.s.die deus.i.dominus noster iesus xpo. vicit.i.superauit infernum.i.tartarum.s.redimendo patres ex eo et tenet astra.i.habitat in celis.quia ipse regnat in celis ꝛ dominatur astris.

Ecce renascentis testatur gratia mundi. Omnia cum domino dona reddisse suo

¶ Construe. Et ecce gratia renascentis.i.dispositio bona ꝓduc iua terre nascentiu illius mundi interioris. qm illa terrena scientia post frigora qb⁹ perierut. denuo incipiut. crescere ꝛ reuiuiscere testat.i.testimoniu dat. et ostendit oia dona.i.munera.sua.s.gramina.folia.flores.ꝛ fructus redditte id est restituta esse cuz suo dño illo qui a pylato crucifixus mortuus.ꝛc.in hac die redusse.i.resurrexisse vere ꝓhibetur. ¶ Et ita vult autor dicere. ꝙ sicut dominus mortuus hodie resurrexit.ita similiter terre nascẽtia mortua per hyemẽ iam videntur renasci ꝛ resurgere.ꝛ resurrectioni domini ce congratulari sicut patebit infra certius.

Pãqz triumphanti post tristia tartara xpo. Undiqz fronde nemus gramina floze fauent.

¶ Construe. Pã.ꝫ ꝛ qz.gramina.i.herbe siue terre nascẽtia.fauẽt.i.arident.cõgaudẽt.vndiqz.i.vbiqz siue in oi tẽpe.floze suo quẽ ꝓducũt vel flore.i.floribus ponendo singulari pro plurali ꝛ nemus.i.silua fauent.(ita ꝙ sit hypozeugma.qz hoc verbũ fauet in fine positũ confirmatur posteriori ntõ.s.gramina)fronde.i.frondibus et foliis.xpo iesu triumphãti.qui mõ vt victor trimuphat.post tristia tartara:mesta ꝛ gesolata. qz iam dũz nr̃m iesum christum effracta est et superata. Item nemus locum dicit arboribus multis consitum.ei exponi potest nemus.id est arbores intelligendo contentum pro continente per methonomiam.

Legibus inferni oppzessus super astra meantẽ. Laudant rite deum lux polus arua fretum.

¶ Iste versus seruit magis ꝓ die ascensionis dñi. Et est sententia talis.

¶ Construe. Lux.i.claritas luminariũ lucentiũ sup terrã.vel in pulchritudo aeris iã existẽs.pol⁹.i.celũ seu curia celestis.arua cãpi et prata.fretũ mare et aque.laudãt.i. honorãt suo felici ꝛ leto statu gretulãtia. rite.i.legaliter ꝛ debite.iesum xp̃m meãtẽ.i.ambulantẽ.sup astra.i.orbes ꝛ loca astrox.hoc est laudãt xp̃m ꝙ iam ascendit ad celos.ꝛ hoc dico. legib⁹. i.iuribus.inferni oppressis.i.cõculcatis et suppleditatis.ꝛc.

Quie crucifixus erat deus ecce per oia regnat. Dant qz creatozi cuncta creata pzecem.

¶ Construe. Ecce deus ꝛ homo.s.xpo. ꝙ erat crucifixus ꝓ nobis.i.crucifixus ꝓ nobis.regnat.i.dñatur iam.ꝓ oia.i.sup o.a.qz ꝓ ꝛ. cuncta creata.i.oẽs creature.dant eidẽ crucifixo.creatoꝛ suo precẽ.i.laudem.

¶ Explicit.

Expositio

¶ Sequuntur hymni ꝙ plures in precedenti libro deficientes. Et primo de venerabilissimo sacramento eucharistie. id est corporis christi.

SAcris solennijs iuncta sint gaudia et ex precordijs sonent preconia recedant vetera noua sint omnia corda voces & opera.

¶ Iste hymnus cantat in profesto corporis christi. In quo autor nos hortatur ad exultationem spiritualem. & ad debitam reuerentiam et cernuã veneracionem tanti & tam venerabilissimi sacramenti eucharistie. vt patebit. ¶ Huius sacramenti figura precessit quãdo manna pluit deus patribus in deserto qui quotidiano celi pascebantur alimento. Unde dictũ est. Panem angelorum manducauit homo. Sed illum panem manducãtes mortui sunt. Iste autem panis quem christus legifer noster dedit et dat nobis fidelibus. viuus est qui de celo descendit vite eterne substantiam ministrat. &. Unde vt artius eius charitatis immensitas cordibus infigeretur fidelium. In vltima cena de quo mysterio. Hymnographus futurum a pascha cũ discipulis suis celebrato Christus transiturus de hoc mundo ad patrem istud sacramentum instituit tanq̃ passiõis sue memoriale perenne. figurarum veterum impletiuum. miraculorum ab ipso factorum maximum. & de sua absentia contristatis solatium singulare. Conuenit itaq̃ deuotioni christicolarum recoleri solemniter institutionem tam saluteferi. tam mirabilis sacramenti. vt ineffabilẽ modum presentie in sacramento visibili veneremur. et laudetur dei potentia. que in eodem sacramento tot mirabilia operatur. necnon et de tam salubris tanq̃ suauis sacramenti institutione deo referantur debite gratiarum actiões. ¶ Quis autem (Sacramentum sit sacre rei signum. vt dicitur. iii. sentiarum) Et q̃ sumitur corporaliter & sacramẽtaliter. &. iam omittitur declaratio. sed ad secretioni dyalasculorum hymni dicendi constructionem faciendorum cõmittitur. & ad rudes scholipheras ad solem litteralem (salua allegoria mystica) expositionem imposterum (prout faciens suppetit) pro cessuros.

¶ Construe. Gaudia subaudi nostra. id est exultationes spirituales. sint iuncta. id est annere. sacris solennijs. id est sacrosanctis solennitatibus. festo corporis christi. & preconia. id est laude hymni canonum. sonent. id est sonum dent. scilicet venerabili sacramento. ex precordijs. id est ex intimis nostris precordialibus. vetera. id est holocausta veteris testamẽti. vel fermenta aut peccata. recedant. scilicet a nobis. & omnia sint noua. scz a christo instituta Uel sic. Corda. i. cogitationes cordis. voces. i. ouis sonitus. et opera. i. consensus operis. sint noua. i. de nouo et emendata mundata ad reuerentiam venerabilis sacramenti. &.

Noctis recollitur cena nouissima qua chzistus creditur agnum ☧ azima dedisse fratribus iuxta legitima pzisci indulta patribus.

¶ Hic legifer noster facit cenam in vltima nocte ante eius passionem. ¶ Construe. Nouissima.id est vltima cena noctis recollitur.id est recordatur. qua.id est in qua cena chzistus creditur dedisse.i.comedisse agnū. s.paschalem.☧ azima.i.sincera. quasi panem sine fermento. fratribus.id est discipulis suis(quia in xp̄o fratres sumus) iuxta indulta legitima.i.legalem consuetudinem iudeorum. supple a pzisci.i.veteribus patribus. Et vi in libro Deutronomij.

Post agnum typicum expletis e pulis cozpus dominicum datum discipulis sic totum omnibus quod totum singulis eius fatemur manibus.

¶ Cōstrue. Expletis epulis(epule arum.id est fercula)in cena facta. post agnum typicum.i.figuratuz ☧ paschalem. nos fatemur.id est profitemur fideliter. corpus dominicum.id est xp̄i datum discipulis.s.duodecim. manibus.s.propzijs xp̄i sic.i.tantum supple dedit se totum omnibus. quod.s. corpus dedit totum.i.totaliter singulis.i.vnicuiq; singulariter (subaudi) non tamen minuitur.

Dedit fragilibus cozpozis ferculum dedit et tristib⁹ sanguinis poculum dicens accipite quod trado vasculum omnes ex eo bibite.

¶ Hic xp̄s offert discipulis carnem suam ad manducandum.☧ sanguinē suum potandum. ☧. ¶ Construe. Supple xp̄us dedit fragilibus.id est debilibus.in crane ferculum.id est corpus suum. ☧ dedit tristibus.s.propter mortem suam poculum.id est potum. sanguinis sui. dicens accipite vasculum.id est calicem q̄ vasculum trado vobis.s.discipulis. ☧ omnes supple duodecim. bibite ex eo.id est calice.

Sic sacrificium instituit cuius officium cōmitti voluit solis pzesbyteris quibus sic congruit: vt sumant et dent ceteris.

¶ Hic reprehendūtur oēs heretici. vt Rokezan Husch. ☧ Boheml. ☧. q̄ non solū holbus nō cōcessis. Imo ☧ pueris corpus vnicū sub vtraq; specie ministrant. ¶ Construe. Supple xp̄s instituit.i.cōfirmauit sacrificiū.i.sacramentū eukaristie. sic.i.tali modo. cuius.i.xp̄i officiū vtendi taliter. voluit.i.placuit cōmitti.s.imposterū. solis pzesbyteris (☧ hoc legitime ordinatis) quibus congruit.i.conuenit. vt sumant.i.manducent.s.vnū corpus vtraq; specie.☧ dent ceteris.s.fidelibus, sub vnica.

Panis angelicus fit panis hominum dat panis celi
cus figuris terminum: o res mirabilis mãducat do
minũ: pauper seruus ⁊ humilis

¶ Construe. Panis angelicus .i. angelorum. fit panis hoim. terrestriu. fidelium. ⁊ panis celicus .i. celestis. xps dat terminum .i. finem figuris ẽ pcia veteris testamenti. o mirabilis res. prospicue. ⁊ laudabilis. q: pau per spiritu. seruus in fide. ⁊ humilis corde. mãducat .i. corporaliter ⁊ sacra mentaliter sumit. dñm .i. corpus dñicum.

Te trina deitas vnaq; poscimus sicut nos visitas sic
te recolimus per tuas semitas duc nos quo tendim⁹
ad lucẽ quam in habitas.

¶ Construe. O deitas exisiens vna. in essentia. trina. s. in pson̄s. nos po scimus .i. petimus te vt sicut tu visitas nos. i. xpi fideles in pfcia sacramẽ tali. vt sic nos recolimus te. p humilem deuotionem. ⁊ tu deus duc .i. per duc nos p tuas semitas .id est rectas. ⁊ arctas vias. illuc. quo .i. ad qõ tẽ dimus .i. cupimus. ad lucẽ .s. eternã. quã in habitas .s. perenniter.

¶ De eodem festo ad matutinas.

Pange lingua glorioli corporis mysterium san
guinisq; pretioli quem in mũdi pretium: fruc
tus ventris generosi rex effudit gentium.

¶ Iste hymnus cantat ad matutinas ad reverentiã venerabilis sacra menti. ⁊ est quodãmodo idem ⁊ eiusdã materie cũ precedenti. ꝛc. ¶ Con strue. O lingua. scz humana. pange .i. cane mysterium .i. diuinum secre tum. vel absconditus sacramentũ. glorioli corporis .s. xpi. q; p ⁊ preciosi .i. precio digni sanguinis .s. xpi. quẽ sanguinẽ. rex gentili. xps exisiens. fruc tus .i. filius generosi ventris .i. nobilis alui. marie virginis. effudit .i. spar sit in cruce. in precium .i. redemptionem mundi .s. huius.

Nobis datus nobis natus ex intacta virgine ⁊ in mũ
do conuersatus sparso verbi semine sui moras inco
latus miro clausit ordine.

¶ Construe. Christus est. datus nobis. a patre. natus .i. genitus nobis. ex intacta .i. incorrupta virgine maria. ⁊ conuersatus .i. conuersabilis in mun do .s. presenti. sparso semine verbi .i. predicante verbum diuinum. ⁊ xps clausit moras .i. perseuerantias sui incolatus. id est habitatõis propue mi ro ordine vite sue.

Uerbum caro panem verum verbo carnez efficit: fit
qz sanguis xpi merum et si sensus deficit ad firmandum coz sincerum sola fides sufficit.

¶ Cõstrue. Uerbum caro. s. factum. id est filius dei christus. efficit. id est conficit. carnem. id est corpus suum. verum panem. id est immortalem celestem. verbo. id est consecratione. dicens hoc est corpus meum. t merum id est vinuz. fit sanguis xpi. t si sensus. s. hominis deficit. i. non percipit. sola fides. id est firma sufficit. i. satis est. ad firmãdum. id est confirmandum coz sincerum. fidelem hominem.

Tantum ergo sacramentũ veneremur cernui: et antiquum documentum nouo cedat ritui pzestat fides supplementum sensuum defectui.

¶ Construe. Quia caro christi vere cibus est. et sanguis vere potus Ideo vos cernui. id est humiles. proni in capite rurentes veneremur. id est adoremus. tantum sacramentum. id est tãm sacrã mentem. vel inuisibilez formam. vt dicitur quarto sententiarum et antiquum. id est vetus documeneum. holocaustum iudeorum figuratum. cedat. id ẽ locũ det. nouo ritui. id est firmioi. t rectioi moi xpi legiferi nostri. et si rem non noueris fideles. s. xpi firma. pzestat supplementum. i. cõpletionem dat. defectui carentium sensuum. i. intellectus exterioris.

Genitozi genitozqz laus z iubilatio: salus honoz virtus quoqz sit z benedictio pzocedenti ab vtroqz compar sit laudatio.

¶ Refert hic hymnographus gratiarum actiones sancte trinitatis. dicens sic Laus et iubilatio. quoqz pio et. virtus. sit genitori. id est patri. qz pio et. genito. id est filio. t benedictio. id est gratiarum actio sit precedenti ab vtroqz. id est a patre t filio. i. spiritui sancto et cõpar laudatio sit. scz vni deo in tribus pzonis. Amen.

¶ In laudibus z secundis vesperis.

Uerbum supernum pzodiens nec patris linquens dexteram: ad opus suum exiens: venit ad vite vesperam.

¶ Iste hymnus similiter canit in die Corporis xpi. et est eiusdez materie cum precedentibus. Demonstrans qualiter. Legifer xps exiens a patre

id est a summo celo egressus ad nos.s.ad vesperam vite ꝛ examinauit se metipsum formam serui induens. faciens se socium nobis in humana carne.vt nos pditos redimeret p suā passionē. dans nobis illam pro memoriali tanq̃ victimā eius testamentum instituens. vt patebit. ¶ Construe. Verbū supernū.i.filius dei altissimi. ꝓdiens.i.deuenies.ꝛ apparēs nobis nec linquens.i.non dimittens. dexterā.i.sessionē.ꝛ sedē patris.s.eius omnipotentie.ꝛ riens ad opus suum.hoc est ad passionem sufferendā pro nobis peccatoribus.venit ad vesperam.i.tempus ꝛ vltimam horam vite.id est huius mundi.id est ad cenam noctis.ꝛc.

In mortem a discipulo suis tradendus emulis prius in vite ferculo:se tradidit discipulis.

¶ Construe.Supple xp̃us veniens ad vite vesperā.prius.i.priusq̃ traderetur esset a discipulo.iuda a suis emulis.i.invidis iudeorum.in mortē.s.corporalem tradidit.id est dedit se ad manducandum discipulis.s.suis.in ferculo.id est cibo vite.

Quibus sub bina specie carnem dedit et sanguinem vt duplicis substantie totum cibaret hominem.

¶ Construe. Quibus.s.duodecim discipulis.christus dedit carnem.s.in cibum.et sanguinem suum in potum.sub bina specie(quia fuerunt iam ordinati presbyteri(vt cibaret totum hominem duplici substātie.scilicet humanitatis et diuinitatis.

Se nascens dedit socium conuescens in edulium: se moriens in precium se regnans dat in premium.

¶ Construe.Christus nascens.i.nascendo.dedit se socium.in humana carne.ꝛ conuescens.i.simul comedens cum discipulis.dedit se in edulium.i.in cibum ꝛ pregustiuā escā.ꝛ xp̃s moriens dedit se in precium.i.redemptionem nostram.et iam regnans.in celis dat se.nobis fidelibus.in premium. id est in meritum sempiternum.

O salutaris hostia que celi pandis hostium bella premunt hostilia da robur fer auxilium.

¶ Cōstrue.O salutaris hostia.s.salutifera victima.que pandis.i.aperis hostium.i.ianum.celi.i.paradisi celestis.da nobis robur.id est fortitudinem resistendi dyabolo.ꝛ fer.i.concede auxilium.i.adiutorium. qi bella hostia.i.cristia turgia hostis.premunt.i.vigent nos peccatores.

Vni trinoq̃ dño sit sempiterna gloria qui vitam sine termino nobis donet in patria. Amen.

¶ Construe. Sempiterna gloria.id est laus sit vni domino.in deitate.ex pio ꝛ trino.in personis.qui deus,donet nobis vitam sine termino.in patria.scilicet celesti.Amen.

¶ De festo transfigurationis domini. Ad primas vesperas hymnus.

Celestis formam glorie quã spes querit ecclesie in mõte xp̃s indicat quo supra soldẽ emicat.

¶ Iste hymnus cantat de transfiguratiõe dñi nostri iesu xp̃i. ¶ Rota ꝙ xp̃s (vt euangelica scripta demonstrat) assumpserat. ꝑetrũ ⁊ Jacobũ et Johãnem fratrẽ ei⁹. ducẽs eos in mont⁹ excelsum. ⁊ trãsfigurabat se. ꝛc. ¶ Quid priuilegiorũ habebãt pre alijs discipulis. res est notoria apud solẽnes nr̃os sacre pagine doctores. ¶ Quia multi sunt vocati. pauce vero electi. ꝛc. Et aliꝫ xp̃s ante eos transfiguratus talis qualis futurus est tempore extremi iudicij. non ꝙ pristinam faciei formã. ⁊ corporis humani veꝛ rietatem amiserat. ⁊ aliud corpus saltẽ aereũ vel spũale assũpserit: sed vt euangelista dicit (qui. s. iohãnes veritatẽ semꝑ vsq; semꝑ testat) ꝛ resplenduit facies eius sicut sol. ꝛc. ¶ Sensus tñ est litteralis ꝙ in hoñi transfiguratione dñi apparuerunt. Moyses ⁊ Helyas ꝓphete. quibus sic ꝙ discipulos visis in charitate magna. ꝑetrus dixit. Dñe bonũ est nos hic esse. Faciamus hic tria tabernacula. Tibi vnum. Moysi vnũ. Helye vnũ Similiter audita est vox p̃ris. Hic est filius me⁹ dilect⁹. ꝛc. ¶ Construe. Christus indicat. i. demonstrat (tribus discipulis) formaꝫ. i. dispositionem et visionem. celestis glorie. i. gaudij (paradisi quia visio ⁊ facies ds xp̃i est summum bonum et regnum celeste) quam. s. gloriam celestẽ. spes ecclesie. i. fides totius contionis populi. xp̃ianitatis quirit. petit. quo. i. tunc. quando supple xp̃us emicat. id est replendet. scilicet discipulis. supra solem. id est vltra claritatem solis.

Res memoranda seculis: hic cum tribus discipulis cum moyse ⁊ helya grata ꝓmit eloquia.

¶ Construe. Res. s. hec est memoranda. i. mente reuoluenda. memorie digna seculis. id est nobis xp̃i fidelibus. quia hic. s. xp̃us. promit. id est ore loquitur. profert seu manifestat. grata eloquia. id est diuinos sermones ⁊ visiones cum moyses et helya. id est cum illis prophetis veteris legis. cũ. id est vna cũ. tribus discipulis secũ ductis et videntib⁹ et audientibus.

Assistunt testes gratie legis atq; ꝓphetie de nube testimonium sonat patris ad filium.

¶ Construe. Testes. i. testimonia. gratie. s. ecclesiis atq; ꝓ ⁊ legis. s. veteris. et prophete subaudi. moysi et elye. assistũt in trãsfiguratiõe dñi. testimoniuꝫ patris. i. vox dei omnipotentis. sonat. i. audita est de nube. i. de celo. ad filium. i. xp̃m dicens. hic est filius meus dilectus. ꝛc.

Glorificata facie christus claret hodie quis sit honor

credentium deo pie fruentium.

¶ Construe. Christus. id est saluator noster. claret. id est apparet. scilicet tribus discipulis. hodie. scilicet in monte excelso. glorificata facie. id est visione et claritate diuina et hoc est christus talis apparuit. quis. id est qualis. honor. id est gloria. credentium. id est christifidelium. et fruentium deo pie. sic. id est datur. hoc est christus apparuit in illa visione. qua fideles fruuntur in regno celesti.

Visionis mysterium corda leuat fidelium vnde solẽni gaudio clamat nostra deuotio.

¶ Construe. Mysterium. id est secretum visionis. s. diuine. per christum leuat sursum corda fidelium. id est christicolarum. vnde. id est ob hoc nostra deuotio. id est nostra humiliatio. clamat. id est pangit solenni gaudio scilicet presentis vite.

Pater cum vnigenito et spiritu paracyto vnus nobis hanc gloriam largire per presentiam. Amen.

¶ Construe. Pater. s. omnipotentis. cum vnigenito. i. filio et spiritui paracyto. i. spũsancto: vnus. s. existens deus tu largire. i. largiendo cõcede. nobis hanc. gloriam. s. quam viderunt tres discipuli per presentiaz. id est presentialiter frui tecum in celo. Amen.

¶ Ad matutinas hymnus.

O Sator rerum reparator eui christus rex regum metuende censor ad preces nostras pariterq; laudes aspice gratis.

¶ Iste hymnus canitur infra matutinarum solennia. de trãsfiguratione domini et est eiusdem materie cum precedenti. In quo autor deum precatur nostras laudes. gratiose aspicere. illi. referens gratiarũ actiões. ut

¶ Construe. O christe sator. id est creator rerum. s. omnium. et reparator cui. id est eternitatis. rex regum. s. omnium. et metuende. i. timende. censor. i. iudex secretor oim. aspice. i. aures benignas prebe. ad nostras preces. q; pio et pariter. i. etiam ad laudes. i. ad hymnos. gratis. i. gratiose.

Noctis in cursu tibi vota laudum pangimus presta tibi sint vt apta nosq; concentu refoue perennis luminis auctor.

¶ Construe. Quia tu es rex regum. ideo nos pangimus. id est canimus. tibi. id est christo. vota. id est desideria laudum. in cursu noctis. et presta. id est concede. vt nostra desideria sint apta. id est accepta tibi. q; pio et. re

auctor.id est creator perennis luminis.s.celestis refoue.id est recrea.ceterum foue. nos.id est christifideles canentes concentu.id est concordantia vocum et symphonia.

Inter helyam moysenq; vates vt iubar solis facie re fulgens candida veste niuis instar albe tu micuisti.

¶Construe. Et tu refulgens.s.in mõte trãsfiguratiõis. discipulis facie.i. aspectu.ve instar.i.splendor solis.inter helyam ⁊ moysen.vates.i. pphetas. et tu micuisti.i.splendorem dedisti. candida veste.i.claritate diuina. instar.i.ad similitudinem.albe niuis.i.nix.

Tu dei patris patre teste proles cũ sis sanctorq; decus angelorq; tu salus mũdi via vita virtus crederis esse.

¶Construe. Teste patre.i.pater celestis testimonium dat.hic est filius meus dilectus.tu es ꝓles.i.filius dei patris oipotẽtis.⁊ cũ ꝓ quia.tu sis decus.i.honor.sanctorq; angelorũ.s.celestium. tu crederis. firmiter diceris esse salus mundi huius.via et vita.s.eterna ⁊ virtus.

Gloria virtus sit tibi creator cuncta qui solus retines gubernas in throno regni sine fine regnans trinus ⁊ vnus. Amen.

¶Reddit autor hic deo gratiarum actiones. ¶Construe. O creator.olim.gloria.i.laus sit tibi.tu qui solus retines(mundũ pugillo)cũcta.i.omnia.s.in tua potestate.⁊ tu regnãs.i.dominãs.gubernas.i.regis.in throno.id est in celo.regni celestis sine fine.id est eternaliter.trinus in personis.⁊ vnus in essentia. Amen.i.vere.

¶Ad laudes ⁊ secundas vesperas.

O Nata lux de lumine iesu redẽptor seculi digna re clemens supplicum laudes precesq; sumere.

¶Iste hymnus canitur ad laudes et ad secundas vesperas de eodez festo.s.transfiguratione dominica.⁊ est quodãmodo eiusdem materie cum precidentibus. in quo nos autor monet ad debitam christi ad orationem.

¶Construe. O iesu redemptor seculi.id est mundi. existens lux nata.id est filius genitus.de lumine.id est patre.tu clemens dignare.id est dignaris sumere laudes.i.hymnos.q; pro ⁊. ⁊ preces.id est rogatus.supplicuz.id est supplicantiũ deuote.

Qui carne quondam contegi dignatus es pro peccatis nos membra confer effici tui beati corporis.

¶Cõstrue. O iesu xpe.tu q̃ dignatus es cõtegi carne.i.in carnari ex vir

ginea carne marie quōdam.ſ.temporis. pro gētis.ſ.hoibus.tu confer.i. concede nos effici.i.fieri membris tui beati corporis.

Pre sole vultu flammeus vt nix amictū candidus in monte dignis testibus apparuisti conditor.

¶ Construe. O conditor.ſ.xpe.tu apparuisti.i.visū te dedisti in claritate te transfigurādo. dignis testib⁹.i.tribus discipulis ſāctis in monte tabor existens flāmeus vultu.i.preclarus aspectu.pre sole.i.vltra solem. ⁊ candidus.i.splendidus amictū.vt nix.i.sic lucens.ꝛc.

Uates alumnis additos tuis alūnis cōferens vtrisq; te diuinitus deum dedisti credere.

¶ Construe. Et tu sic ihesu splendēs alūnis additos vates.i.visuros prophetas.moyſē ⁊ heliā:⁊ cōferēs tuis alūnis.ſ.discipulis: ⁊ dedisti.i.osdē disti te credere deū.diuinitus.i.celitus.dico vtrisq; alūnis.

Te vox paterna celitus fluxit vocauit filium quē nos fidei pectore regem fatemur glorie.

¶ Construe. O xpe in tua transfiguratione. ꝑaterna vox vocauit te filiū suū:celitus.i.de celo (dicēs Hic est filius meus dilectus.ꝛc.) quē.ſ.xpm.nos fatemur.i.ꝓfitemur regē glorie.ſ.eterne.fidei pectore.i.firma fide alē.

Cōcede nobis quesumus almis micare moribus: vt ad polorum gaudia:bonis vehamur actibus.

¶ Construe. Et quia ꝓfitemur te regem glorie:ideo nos quesum⁹.id est petimus:concede.da nobis.supple vt possimus micare. id est splendere almis moribus.id est sanctis virtutibus)mores in plurali.id est virtutes) vt sic vehamur.i.ducemur supple ꝙ te xpe. ad gaudia polorū.id est celorum.bonis actibus.scz nostris.

Laudes tibi nos pangimus eterne regū rex deus qui es trinus ⁊ vnus deus ꝙ cūcta regnās secula Amen.

¶ Construe. Ideo O eterne deus rex regū nos pāgimus.i.dicimus tibi laudes:q̄ es trinus ⁊ vnus deus regnans ꝙ cūcta secula. Amen.

¶ In festo dulcissimi nominis Jesu. Ad ꝓtimas vesperas hymnus.

Exultet cor ꝓcordijs sonantrie su noie ꝓcellit in delicijs omni plenum dulcedine.

¶ Iste hymnus cantat septimo Idus Augusti. de dulcissimo noie Jesu In quo hymno Hymnographus declarat ieteruz eius virtuositatem. In

quo quidã nomine leta mens transfertur.et terra iubilat diffusis gaudiis plenus honore. ¶ Et quia heri celebrauimus Jesum in celso mõtis vertice transfiguratum. Hodie in imis terris humiliatũ.ꝛc. In quo etiã nomine tota spes nostra chuſticolarũ erigitur.fides auget.charitas diffunditur.summe ꝛ in diuidue trinitatis alma matestas magnifice cõmendat. ¶ Et hoc dulcissimum nomen impositum est ei ab eterno.ab angelo.et a patre.Joseph Ut habetur in legendis lectione. ¶ Construe.Et semper ablatiui absolute positi debẽt construi in principio vel in fine.nunq̃ in medio.Sonante nomine iesu. id est quãdo auditur sonare hoc nomen iesus. cor chuſtifidelis exultet.id est gratulatur.precordiis.id est exintimis precordialibus suis.quia est plenum omni dulcedine.id est dulcore.et precellit.id est excedit.in deliciis.id est in omnibus delectationibus scilicet omnem dulcedinem mundi.

Jesus confortans miseros iesus qui sanat scelera iesus deterrens inferos iesus fugans mortifera.

¶ Construccio est plana.Jesus est confortans miseros.i.pauperes.ꝛ iesus est ille qui sanat.i.dimittit scelera.i.peccata hoim. Vel sic per aureaz et elegantiarum regulam. Nomen sanat scelera qui est Jesus.sic in semine tuo qui est xp̃s.est locus quod tullianũ.ꝛc. regula nota est Et illud nomen Jesus.deterrens.id est per terrens.inferos.id est demones infernorum.Jesus illud dulce nomen est fugans mortifera.id est venefica.nostra opera dyabolica que nos mortificant.

Jesus sonans suauiter in metro ꝓsa carmine qũ vo leuat nos alacriter mulcens suo solamine.

¶ Construe. Jesus illud nomen est sonãs suauiter.i.dulciter.in metro.s. scriptum in prosa.i.prosaice dictũ carmine. delectabili scriptura prolatuz qõ nomen Jesus est mulcens.i.mitigans.suo solamine.i.consolatione levat sursum peccatores.alacriter.i.hylariter.

Nomen excelsum resonet iesus in ore omnium et cor cum voce consonet vt sanet omne vitium.

¶ Construe. Jesus hoc nomen excelsum.i.supernum resonet.id est iterũ sonet.atq̃ iterũ.in ore olm.i.xp̃ifidelium.ꝛ cor.s.hominis.consonet.id est simul accordet cum voce.i.sono.hoc est.q̃ cor hominis.sc; interius debet simul concordari cum voce.i.exterius.vt sic iesus sanet.i.purget.omne vicium.id est periculum corporis et anime.

Jesu salus peccantiũ: adesto nostris ꝓcibus sis director errantium: ꝛ parce nostris actibus.

¶ Construe. O iesu salus peccãtium.s.hominum peccatorum remediũ. adesto.id est ꝓpicius sis nostris precibus.id est orationibus.et sis director.id est vie recte ductor.errantium.id est deuiantiuz.s.o lege tua.parce.id est

indulge.nostris actibus.id est peccatis.

Nomen tuum nos muniat pꝛeseruans a periculis: ⁊ in bonis perficiat amotis culpe maculis.

¶ Construe. Nomen tuū.i.iesus.muniat.i.defensaculū faciat.i.defēdat ⁊ preseruans.i.custodiēs a periculis malis. ⁊ pficiat.i.pfectos faciat nos in bonis operibus.amotis maculis.i.seclusis pctis nostris.

Tibi xp̄e sit gloꝛia fulgens hoc sacro nomine honoꝛ tuus sit latria iesu benigne domine.

¶ Construe.O xp̄e iesu fulgens hoc sacro nomine.s.iesu proprio.gloria. id est laus sit tibi.⁊ o benigne domine iesu.honoꝛ tuus sit latria.id est adoratio sit tibi latrie. ¶ Nota q̄ triplex est (vt dicit doctoꝛ Tles) adoratio. Nam latria.⁊ illa sola.deo soli adoratur. Dulia.et illa virgini marie virgini attribuitur.Hiperdulia.⁊ ita omnes sancti ⁊ crux ⁊ clauꝰ xp̄i ⁊ xp̄i ⁊ reliquie venerantur.

Gloꝛia tibi domine: qui natus es de virgine cum patre ⁊ sancto spiritu in sempiterna secula. Amen.

¶ Autoꝛ refert hic gratiarum actiōes dulcissimo Jesu de suā incarnatione.qua natus est pura virgine. ¶ Constructio est plana.O domine iesu xp̄e.tu qui es natus.id est incarnatus.de virgine.s.sacra maria. gloria sit tibi cum patre.scilicet celestis.q̄ pro ⁊.cum sancto spiritu. in sempiterna secula.id est perenniter.Amen.

¶ Ad completoꝛium canitur pꝛosa. Alma chorus ꝛc.loco hymni quam require in expositiōe sequentiarum.ideo hic pꝛetermittitur.

¶ Ad matutinas hymnus.

Iesu dulcis memoꝛia dans vera coꝛdis gaudia sed super mel ⁊ oia dulcis eius pꝛesentia.

¶ Iste hymnus canitur ad matutinas in festo dulcissimi nomis iesu. In quo Hymnographus multimodam ostendit virtuositatem huius nominis. Jesus Contulit enim cecis visum.surdis auditum. claudis gressū.sermonem mutis.vitam mortuis.totamq̄ dyabolꝰ potestatem de obsessis corporibus virtus huius nominis effugauit.ꝛc. ¶ Construe.O iesu dulcis memoria.i.in mente ⁊ firma morte hominis fidelis.tu es dans vera gaudia. id est exultationes spirituales coꝛdis.s.nostri.sed presentia eius.s.tui.id est visitatio diuina.est dulcis.i.mea. dulcissima super mel.i.vitra mel.⁊ oīa

sez.entia dulcedinem et bonitatem habentia.

Nil canitur suauius auditur nil iocundius nil cogitatur dulcius: ꝙ iesus dei filius.

¶ Cõstrure. Ideo dicit. Nil.i.nichil canit.i.hymni loquit.in ecclesiis vel extra.suauius.i.mitius.ꝛ nil audit.i.aure ꝓcipit.iocũdus.i.hylari⁹.nil cogitatur.s.in mente hois dulci⁹ ꝙ iesus.illud nomen.dei filius.

Iesu spes penitentibus ꝙpius es pe[illegible]tentibus ꝙbonus te querentibus sed quid inuenientibus.

¶ Construe.O iesu spes.i.salus penitentib⁹.i.penitentiã agentib⁹. o ꝙpius.i.ꝙ misericors es penitentibus te. o.ꝙbonus.s.es querentibus.te sed quid.i.o qualis es inuenientibus te per gratiam.

Iesu dulcedo cordium fons vite lumen mentium:excedis omne gaudium ꝛ omne desiderium.

¶ Construe.O iesu existens dulcedo cordiũ.s.bonor hoim.fõs vite eterne.lumen.i.claritas mentũ nostrarũ.tu excedis.i.precellis omne gaudium.sez mundi.ꝛ omne desideriũ.s.humanum.

Nec lingua potest dicere nec littera exprimere expertus nouit credere quid sit iesum diligere.

¶ Cõstrue. Nec lingua.i.nulla lingua hominis põt dicere.i.ore fari. nec littera.i.scriptura põt exprimere.i.manifestare. quid sit iesũ diligere.sed solus expertus.i.probatus.nouit credere.i.scit.

Iesu rex admirabilis ꝛ triumphator nobilis dulcedo ineffabilis totus desiderabilis.

¶ Est enim illud nomen iesus hoibus mirabile.demonibus horribile.et angelis laudabile. ¶ Construe.O iesu rex admirabilis.i.gratus.admiratiõe plenus apud homines.ꝛ nobilis.i.virtuosus. triũphator. id est victor erga dyabolum.ꝛ ineffabilis.id est quasi non fabilis dulcedo.et desiderabilis.i.desiderios⁹.

Mane nobiscũ domine nos tuo replens munere: pulsa noctis caligine tua pasce dulcedine.

¶ Construe.O domine iesu mane nobiscum in corde. ꝛ replens nos peccatores.tuo munere.id ẽ gratia.ꝛ pasce.i.nutri nos tua dulcedine.i.charitate.pulsa.id est expulsa.caligine.id est obscuritate.noctis.id est dyaboli vel peccati.

Gloria tibi dñe qui natus ꝛc.

¶ Ad laudes hymnus.

Expositio

Iesu auctor clementie totius spes leticie dulcoris fons & gratie vere cordis delitie.

¶ Iste hymn⁹ cantat ad laudes & sedas vespas de dulcissimo festo nois Jesu. & breuiū explanat excellentiā & virtuositatē eius. ¶ Cōstrue. O iesu auctor. i. augmentor clementie. i. bonitatis. & spes. i. desiderium totius leticie. gaudij spūalis. et eo fons dulcoris. i. suauitatis gratie. et vere delitie. id est dilectiones cordis humani.

Iesu decus angelicum in aure dulce canticum in ore mel mirificum in corde nectar celicum.

¶ Construe. O iesu decus angelicum. i. honor celestis hierachie (nomen tuū est) dulce canticum. id est iubilatio. in aure. i. auditu. et mirificum mel mira. i. facieno in ore fidelium. et nectar celicum. i. dulcissimus potus celestis. in corde scilicet hominum.

Iesu flos matris virginis fauus nostre dulcedinis decus humani generis da lucem veri luminis.

¶ Construe. O iesu tu es flos. i. filius matris virginis marie. & existens fauus. i. brisca. illa dulcedo in cera mellis (methaforice dicta) nostre dulcedinis. et tu existens decus. id ē honor humani generis. da. i. tribue. lucem veri luminis. s. nobis peccatoribus.

Iesu sole serenior et balsamo suauior omni dulcore dulcior pre cunctis amabilior.

¶ Construe. O iesu tu es serenior. i. clarior sole. suauior. i. suauiorem odorem dans balsamo. et dulcior omni dulcore. id est suauitate. et amabilior pre cunctis. s. rebus.

Iesu sūma benignitas mira cordis iocunditas in cō prehensa bonitas nos stringat tua charitas.

¶ Construe. O iesu summa benignitas. i. excelsa virtuositas. mira iocunditas. i. hylaritas cordis nostri. & in comprehensa bonitas. ideo tua charitas stringat. i. firmiter teneat nos. q. d. tua charitas omnia suffert.

Rex virtutuz rex glorie rex in signis victorie iesu largitor gratie honor celestis curie.

¶ Construe. O iesu tu es rex virtutum. rex glorie. & rex in signis victorie id est triumphi. et tu es largitor. id est dator gratie. & es honor. id est dec⁹ celestis curie. i. celi.

Te celi chorus predicat et tuas laudes replicat iesus orbem letificat et nos deo pacificat.

¶ Construe. O iesu (q: tu es rex glorie celestis) chorus celi. i. angelorum

predicat te.s.tuum nomen.et replicat.id est pangit tuas laudes. et iesus illud nomen.letificat orbem.i.totum mundū.fidelem.ꝛ pacificat.i.placeitur nos peccatores deo.i.patri omnipotenti.

Gloria tibi domine qui natus ꝛc. vt supra.

¶ Sequuntur hymni de visitatione. Marie virginis. Ad vesperas.

Festum matris gloriose plebs sancta concelebret pietatis viscerose gratiam expostulet: quā cognata copiose sensit hic elizabeth.

¶ Iste hymnus cantatur in festo visitationis gloriosissime Marie virginis nouiter instituto ab Urbano papa.vi.ampliando festiuitatib⁹ antiqs. nouam supaddere festiuitatē pio studio decreuit: qua est conceptionem incarnati verbi.cognatāq; suam.Elizabeth humiliter saluaret. Exultem⁹ igitur hac die.tot ꝛ tanta excelsa fidei nostre miracula debita recolentes veneratione Ju qua festiuitate extollitur virginis marie dei gloriosa fecūditas.Xpi aduentus in carne predicat. Pueri exultantis iohannis baptiste noua fiunt preludia.et matris elizabeth gratia confirmatur.ꝛc.

¶ Construe.Sancta plebs.i.deuota cōcio fideliū.cōcelebret.i.simul veneratur festum.s.hodiernū.gloriose matris.marie supple.ꝛ expostulet.i. roget gratiam viscerose pietatis.id est exultationem in pijs visceribus.s. conceptionis.quam.s.gratiam conceptionis in vtero virginis. elizabeth cognata sua sensit hic.copiose.i.gratiose.

Fecundate senectutis sterilem aggreditur: que diuine iam virtutis mater clam efficitur gratulatur tum salutis consortem alloquitur.

¶ Cōstrue.Supple maria virgo.aggreditur.i.visitat.sterilē.s.elizabeth cognatam(que vocatur sterilis)fecundate senectutis.i.feruide.ꝛ fructifere senecte.h.s.maria efficitur.i.effecta est mater diuine virtutis.s.christi clam.i.occulte.ꝛ ipsa gratulatur.i.letatur, cum alloquitur consortem. id est consociam eiusdem.salutis.s.diuine.

Mox non loquens exultauit ad verbi presentiaz: sed elizabeth expauit matris excellentiam benedicta que clamauit fructus affluentiam.

¶ Construe. Supple infans iohēs. nō loquens exultauit.i.gaudijs fuit ad presentiam verbi per virginem mariam incarnati. sed elizabeth expauit.id est expauiscendo mirabatur.que. scilicet elizabeth clamauit.id est

dixit.excellentiam.id est supere minentem.et affinentiam.i.largam fecū
dinatem.fructus.s.ventris.matris scilicet matris marie.hoc est iesu xp̄i
dicens.Benedicta tu.ꝛc.

Unde michi quisq̄ putet hoc ait prelagium vt deus te me salutet mater regis omnium ventris mei fructum mutet in nouum tripudium.

¶Construe. Supple elizabeth.ait.i.dixit.quisq̄ putet.id est quis est homo qui opinatur vel cogitat. vnde.i.a quo michi.s.elizabeth. hoc prelagium.id est hec annūciatio futurorum.seu gratia humana.vt mater.s.maria virgo regis omnium. scilicet rerum salutet me deuote.i.humiliter. qi eius presentia.mutet.id est mouet fructum ventris mei. hoc est precurrerem dñi.in nouum tripudium.i.gaudium.ꝛ plausum vel leticiam.quia exultauit infans se reuerendo ad xp̄m.

Virgo dum sit commendatur canticum leticie psalens pure gloziatur in amoze gratie:quo beata predicatur in omni progenie.

¶Construe. Virgo.scilicet maria commendatur.id est laudatur.magnificatur.ꝛc.cum elizabeth.psallens.id est canens.dicendo canticum.id est hymnum leticie.benedicta tu iter oēs mulieres. et ipsa gloriatur in amore pure gratie.scilicet diuinitatis.quo.id est propter quod scilicet maria. predicatur.id est magnificatur beata. id est benedicta.in omni progenie. scilicet humane carnis.

Trine deus summe pie regnans eternaliter: precebginis marie nos conserua tugiter vt post finē huius vīe viuamus perenniter.

¶Construe.O summe pie deus ꝛ trine.in personis.regnans eternaliter id est inetemum.tu conserua.id est custodi nos peccatores.tugiter.id est clementer.precē.id est roga tu virginis marie.vt viuamus.s.tecum perenniter.id est per euum.post finem huius vie.hoc est quādo ingredimur viam vniuerse carnis.

¶Ad matutinas hymnus.

MUndi salus affutura virgo mater inclyta: gestu simplex mente pura specie prefulgida cum celesti genitura processit in publica.

¶Iste hymnus similiter cantur ad laudē virginis pulchritudinis suā cogna-

tum. Elizabeth transmontana abeuntis. ¶ Construe. Virgo mater inclyta.i.gloriosa maria. existens affutura.i.profutura. salus mundi. scz huius existens simplex.i.humilis gestu.i.motibus. ꝛ pura mente. prefulgida.i. preclucida facie processit.i.exiuit. in publica.i.manifestata oibus hoibus cum celesti genitura.i.generatione diuinitatis.

Caput conterens draconis rubus qui non vritur aaron virga gedeonis vellus quod perfunditur hec perfecta salomonis que beata dicitur.

¶ Construe. Hic beata virgo maria ascribit figuris typicis veteris legis qm(vt dr Geneseos.ii)ipa cõterẽs caput draconis.i.corrũpens potestatez dyaboli.per suã saluificã genituram.ꝛ ipsa est rubus(quẽ viderat moyses) qui non vritur: sed incõbustus.i.incorrupta pmanens virgo) ipsa virga aaron.illius ꝓphete(data illi in exitu israelitici populi) ipa vellus gedeonis quod perfunditur(Gedeon enim interpretatur experimentum iniquitatis eorum) ipsa hec maria que dicitur beata ꝛ perfecta. id est perfecte completiua salomonis.ꝛc.

Genitrix emanuelis virga iesse floruit: ostiũ ezechielis quod viro non pstuit mons quo lapis danielis statuam comminuit.

¶ Construe. Hic iterũ virgini figure typice veteris legis ascribunt.ꝙ eã cõplete. Nã ipsa genitrix emanuelis(dei nobiscũ)vt virga iesse floruit.ꝛ ipa ostiũ ezechielis ꝓphete(qs nõ paruit viro)ꝙ ingressũ.i.fortitudo dei ꝛ ipa dr mons quo lapis cõminuit statuã danielis.vt ibidem dicitur.

Hic in mundo preter morem notum fecit dns: castis mater conditorem circundat visceribus: terra gignit saluatorem nubibus pluentibus.

¶ Construe. Dns in celo. notum fecit in mundo.i.figuratum misticum et typicum manifestauit. preter morem.i.humanã consuetudinez. mater.scz maria.circundat.i.obumbrat.conditorem.i.deum. castis visceribus.i.almo ventre terra(pro maria) gignit.i.germinat saluatorẽ.i.xpm.nubibus pluentibus.i.spiritusancto obumbrante.

Virgo chara charitatis feruens desiderio caste consanguinitatis fauet ministerio gaudens huius nouitatis sancto puerperio.

¶ Cõstrue. Virgo chara.i.maria feruẽs.i.ferens.ardens desiderio charitatis xpi.fauens.i.assentit ministerio.i.seruitio.caste ꝙsanguinitatis (quo deus homo factus)ꝛ gaudens sancto puerperio.id est genitura gratiosa. huius natiuitatis.i.xpi.incarnati.

Felix domus zacharie talem habens hospitem: felix cognata marie quam suscepit comitem: sed iohānes & messye tu distingue limitem.

¶ Cōstrue. O felix domus zacharie. i. patris iohis (q interpretatur memoria dñi) habēs. i. suscipiens talē hospitē. s. maria gratiā. & o felix elizabeth cognāta marie. s. virginis. quā mariā suscepit comitē. i. gratuite accipit sociam itineris & more. sz p tñ. tu distingue. i. differenter pone. limitē. callē iohānis in vtero elizabeth. & messye. i. xpi in aluo marie virginis (Messy as hebraice. xps grece. unctus latine.

Laus sit summo genitori qui regnat per omnia: laus sit nostro redemptori quem venit gratia: procedenti creatori sit equalis gloria.

¶ Constructio plana de gratiaꝝ actione patri & filio & spūisancto. ꝛc.

¶ Ad laudes & secundas vesperas.

O Salutaris fulgens stella maris generans prolem veritatis solem mater bonorum clemens famulorum suscipe votum.

¶ Construe. O salutaris. i. salutifera. fulgens. i. splendens stella maris s. virgo maria. tu es generans prolem. s. xpm. solē veritatis. i. iusticie. & tu clemens. i. benigna mater. s. xpi. suscipe. i. accipe. votū. i. desideriū bonorū famulorum. id est devotorum tuorum servorum.

Congratulamur & tuas conamur canere laudes que deo congaudes sed non condignis prevalemus hymnis dicere totum.

¶ Construe. O maria nos congratulamur. i. simul letamur. et conamur. i. nitimur. canere. i. pangere tuas laudes. i. dulces hymnos. que. s. virgo. cōgaudes. i. simul gaudes deo. s. filio tuo. sed nos non ꝑualem⁹. i. nō possumus dicere. i. exprimere totum. i. ad plenū. cōdignis hymnis. i. meritis et laudibus. te extollere et efferre.

Quam veterana traxit in montana gressu festinam rosam matutinam tibi iubilamus & concelebramus hec tua festa.

¶ Construe. Quam. s. mariā. veterana. i. senex elizabeth. traxit. sz amore suo. festinam gressu. i. velocem cursu. in montana. i. trāsmontana. & ides

nos iubilamus.id est cum iubilo cantamus. tibi marie. rosam matutinam id est orationem matutinalem.t cõcelebramus.id est simul festamus hec tua festa hodierna.

Uocẽ rachel exaudi de celis q̃tẽ nũc orat filiosq; plorat potens regina gratia diuina pellẽs molesta.

¶Construe.O potens regina.s.maria.exaudi vocẽ rachel.illius mulieris.que orat nunc te.t plorat filios suos.t tu pellens.i.sis expellens molesta.i.molestias nostras.gratia diuina.i.celesti.

O mediatrix orbis reparatrix laus angelorum: salus infirmorum nostrumq; hostem animarum repzime seuum.

¶Cõstrue.O maria mediatrix inter deum t hominẽ.et reparatrix.i.restauratrix.orbis.i.mundi perditi.existens laus.i.decus angelorũ. t salus infirmorum.q; pro t.tu repume.i.expelle.nostrũ hostem.s.antiquum seuum.id est crudelem dyabolum.

Sit benedicta trinitas inuicta p quã beata virgo coronata meruit frui fructu vẽtris sui nũc t in euum.

¶Construe.Inuicta.i.inseparabilis trinitas sit benedicta.per quã trinitatem beata virgo.s.maria coronata.meruit frui.i.vti.fructu ventris sui id est filio suo xp̃o.nunc.i.iam.et in euum.id est eternaliter.

¶Sequuntur hymni de sancta Anna matre marie virginis.

¶Ad pzimas vesperas.

Aue mater anna plena melle canna cui marez passa nulla coequanda.

¶Iste hymnus cant̃ in natali sct̃e Anne matris marie virginis.t Joachym patris sui.ex quorũ carne(vt ex radice iesse)virgo maria traxit originẽ.vt p vẽtris sui fructũ.i.iesum xp̃m populo xp̃iano suo de⁹ mitteret redẽptionẽ.Congratuletur ideo felix concio t collectio xp̃ifidelium in ei⁹ laudabilis cũ omni deuotione resultet. Hec est enim superne benedictionis teca.de qua celestis figulus ollã spei nre cõposuit.que ex diuini roris imbre conceptum verbũ dei humano generi protulit incarnatũ. ideo dic.

¶Construe. Aue anna mater.s.marie plena melle t canna.i.stipite vel arundine virgine iesse. cui.i.tibi anne nulla mulierum passa marem.i.habens virum est coequanda.i.assimilanda.

Felix domus zacharie talem habens hospitem: felix cognata marie quam suscepit comitem: sed iohānes & messye tu distingue limitem.

¶ Cōstrue. O felix domus zacharie. i. patris iohīs q̄ interp̄tatur memoria dñi habēs. i. suscipiens talē hospitē. s. maria gratiā. & o felix elizabeth cogāta marie. s. virginis. quā mariā suscepit comitē. i. gratuite accipit sociam itineris & more. sz p̄ ñi. tu distingue. i. differenter pone. limitē. callē iohānis in vtero elizabeth. & messye. i. xp̄i in aluo marie virginis. Messy as hebraice. xp̄s grece. vnctus latine.

Laus sit summo genitori qui regnat per omnia: laus sit nostro redemptori quem venit gratia: procedenti creatori sit equalis gloria.

¶ Constructio plana de gratiar̄ actione patri & filio & sp̄ilancto. &c.

¶ Ad laudes & secundas vesperas.

O Salutaris fulgens stella maris generans prolem veritatis solem mater bonorum clemens famulorum suscipe votum.

¶ Construe. O salutaris. i. saluificans. fulgens. i. splendens stella maris s. virgo maria. tu es generans prolem. s. xp̄m. solē veritatis. i. iusticie. & tu clemens. i. benigna mater. s. xp̄i. suscipe. i. accipe. votū. i. desideriū bonor̄ famulorum. id est deuotorum tuorum seruorum.

Congratulamur & tuas conamur canere laudes que deo congaudes sed non condignis prevalemus hymnis dicere totum.

¶ Construe. O maria nos congratulamur. i. simul letamur. et conamur. i. nitimur. canere. i. pangere tuas laudes. i. dulces hymnos. que. s. virgo. cōgaudes. i. simul gaudes deo. s. filio tuo. sed nos non ꝑualem⁹. i. nō possumus dicere. i. exprimere totum. i. ad plenū. cōdignis hymnis. i. meritis et laudibus. te extollere et efferre.

Quam veterana traxit in montana gressu festinanti rosam matutinam tibi iubilamus & concelebramus hec tua festa.

¶ Construe. Quam. s. mariā. veterana. i. senex elizabeth. traxit. sz amore suo. festinam gressu. i. velocem cursu. in montana. i. trāsmōtana. & ideo

nos iubilamus.id est cum iubilo cantamus. tibi marie. rosam matutinem id est orationem matutinalem.t cō celebramus.id est simul festamus hec tua festa hodierna.

Uocē rachel exaudi de celis q̄rtē nūc orat filiosq; plorat potens regina gratia diuina pellēs molesta.

¶Construe.O potens regina.s.maria.exaudi vocē rachel.illius mulieris.que orat nunc te.t plorat filios suos.t tu pellens.i.sis expellens molesta.i.molestias nostras.gratia diuina.i.celesti.

O mediatrix orbis reparatrix laus angelorum: salus infirmorum nostrumq; hostem animarum repime seuum.

¶Cōstrue.O maria mediatrix inter deum t hominē.et reparatrix.i.restauratrix.orbis.i.mundi perditi.existens laus.i.decus angelorū. t salus infirmorum.q; pro t.tu repime.i.expelle.nostrū hostem.s.antiquum seuum.id est crudelem dyabolum.

Sit benedicta trinitas inuicta p quā beata virgo coronata meruit frui fructu vētris sui nūc t in euum.

¶Construe.Inuicta.i.inseparabilis trinitas sit benedicta.per quā trinitatem beata virgo.s.maria coronata.meruit frui.i.vti.fructu ventris sui id est filio suo xp̄o.nunc.i.iam.et in euum.id est eternaliter.

¶Sequuntur hymni de sancta Anna matre marie virginis.

¶Ad p̄imas vesperas.

Aue mater anna plena melle canna cui marez passa nulla coequanda.

¶Iste hymnus canit in natali sctē Anne matris marie virginis.t Joachym patris sui.ex quorū carne(vt ex radice iesse)virgo maria traxit originē.vt p vētris sui fructū.i.iesum xp̄m populo xp̄iano suo deꝰ misereret redēptionē.Congratuletur ideo felix concio t collectio xp̄ifidelium in etꝰ laudabilis cū omni deuotione resultet. Hec est enim superne benedictionis teca.de qua celestis figulus ollā spei nr̄e cōposuit.que ex diuini roris imbre conceptum verbū dei humano generi protulit incarnatū.ideo dic.

¶Construe. Aue anna mater.s.marie plena melle t canna.i.stipite vel arundine virgine iesse. cui.s.tibi anne nulla mulierum passa marem.i.habens virum est coequanda.i.assimilanda.

Aue predicanda superexaltanda mater matris poli regis atq; soli.

¶ Construe. O predicanda .i. excellēda ꝛ superexaltanda. Aue .i. salue .s. anna mater matris .s. marie regis poli .i. celi. atq; ꝙ ꝛ. ꝛ soli .i. terre.

Quam vis velit fari siue meditari reddit sibi votuz christus per quem totum.

¶ Construe. Xp̄o .i. saluatori nostro reddit .i. dat sibi .s. anne votū .i. desiderium. quā .i. magis ꝙ vis .i. facultas huius. velit .i. possit fari .i. loqui. siue meditari .i. excogitari. Aue qđ melius. quā referas sacrā annā. ꝛ tūc fiat alia constructio. Per quē .s. xp̄m factum est totum. ꝛc.

Ergo te rogamus tibi supplicam⁹ vt quod potes veris precibus da nos celis.

¶ Construe. O sancta anna. Ergo .i. propterea nos peccatores rogam⁹ te. et supplicamus tibi .i. suppliciter petimus. vt velis .s. dare. id quod potes .id est vales. rogando apud christum. ꝛ da .i. adiuua. ꝛ concede nos .s. petentes xp̄ifideles. precibus .s. tuis. celis .i. in celis. apud nepotem tuum. dominum nostrum iesum. xp̄m.

Placans nobis natam mundo per te datam illa natum suum tu nepotem tuum.

¶ Construe. Et tu sancta anna. sis placans. id est mitigans exorando. nobis fidelibus natam .i. filiam tuam mariam. datam .i. genitā ꝙ terminādo .s. ad salutem. vt illa sit placans .i. pacificans. natum suum .i. filium xp̄m. tu felix anna sis placans nepotem tuum .i. xp̄m.

Laus sit trinitati laus sit vnitati laus sit patri nato lausq; paracyto. Amen.

¶ Construe. Laus .i. honor. sit trinitati .i. deo in trinitate gloria. laus sit vnitati .i. vni deo in essentia. laus sit patri nato .i. filio. q; pio ꝛ. et paracyto. id est spiritui sancto. Amen.

¶ Ad matutinas hymnus.

In anne puerperio nox fugit huius seculi ⁊ illuxit cum gaudio dies totius populi.

¶ Iste hymnus canitur similiter ad laudem sancte anne matris marie. In quo hymnographus nos iam cōmēdare ꝛ laudare exhortatur: quia ipsa ꝙ puerperium fuit .i. mariā totius populi xp̄iani saluē ⁊ redemptionem genuit nam ꝙ ipsam maria virgo. ꝙ virginem xp̄s saluator. ¶ Con-

strue. Mor.i.peccatum originale vel dyabolus. huius seculi.i.mundi. fugit.i.recessit.in puerperio.anne.i.matris marie (hoc est quando anna peperit mariã) ꝛ dies. id est lux vel xp̃s redemptor toti⁹ populi.s.xpiãdeis illuxit.i.respiendut cum gaudio.i.hylaritate.

Hec radix telle germinat: expers cunctis illecebris: ꝛ germen eius luminat nos sedentes in tenebris.

¶ Constrae.Hec.s.genitura per annaz.i.maria virgo.existẽs radix tesse expers.i.immunis.immaculata cuncto illecebris.i.omni macula ꝛ peccato germinat.i.gignit.parit ꝛ floret.et germen eius.s.marie filius luminat.i.illuminat.nos sedentes.i.homines peccatores degente.in tenebris id est in vmbra mortis seu peccatis.

Pia mater ꝛ humilis de qua maria ꝓdijt: tuis adesto famulis quos culpa grauis deꝓmit.

¶ Constrae.O pia mater.s.anna.ꝛ humilis.de qua.i.ex qua maria.sclissecet virgo prodijt.i.processit.adesto sis presens.tuis famulis(oãdo ꝓ eis) quos.s.famulos.grauis culpa.id est ponderosum peccatum nostrum deꝓmit.i.oꝓmit.torquet.

Jam felix ꝛ emerita manes cum sũmo iudice succurre mater inclyta vt viuamus pacifice.

¶ Constrae.Et quia tu sancta anna genuisti mariam.ideo. Tu manes. id est perseueras.iam felix ꝛ emerita.id est liberata ab oñi vexatiõe mũdana. vel.id est valde merita. cum summo iudice.id est xp̃o nepoti tuo. ergo tu inclyta.i.gloriosa mater anna.succurre.i.subueni nobis. vt viuamus pacifice.i.in sancta pace.

Vt quicquid hic deliquimus vite per immundiciam abstergas illud petimus per diuinam clementiam.

¶ Constrae.O sancta anna nos petimus te vt abstergas.i.deponas.de quid.i.omne illud qõ deliquim⁹.i.peccauim⁹ hic.i.in hoc mundo. ꝓ immũdiciam.i.impuritatem ꝛ maculam vite.s.nostre. ꝛ hoc per diuinã clementiam.i.per dei potestatem.s.ꝓ xp̃m.

Patri natoq; gloria detur cũ sancto spiritu qui ꝓ anne suffragia conseruet nos in exitu.

¶ Cõstrue. Gloria.i.gratiarum actio.detur patri.q; pro ꝛ. nato.i.filio cũ spiritu sancto.qui.s.deus conseruet.i.protegat nos peccatores.in exitu.i. in agone huius vite.per suffragia.id est petitiones oratorias. anne sclissecet matris marie. Amen.

¶ Ad laudes ꝛ vltimas vesperas.

Expositio

Felix anna pre aliis digna laude fidelius mundi
repleuit gaudijs per sacrum puerperium.

¶ In isto hymno laudat beata anna. que p puerperium.i.generationem marie filie sue.restauravit nobis. qđ delitiosa eua p peccatum pdidit.&c.

¶ Construe. Felix.i.gratiosa anna. existens digna laude. i.dignior. pre aliis. scz mulieribus fidelius repleuit mundum gaudijs.i.exultationib⁹.p sacrū puerperium.i.generationem virginis marie.

Hec de carnis propagine mariaz nobis protulit:que
suo reddit germine quod eua tristis abstulit.

¶ Construe. Hec felix anna protulit.i.genuit nobis mariā.s.virginē.de p pagine.i.de linea carnis.i.sui corporis.q.i.maria reddit.i.restaurauit. nobis suo germie.i.filio iesu.illud qđ tristis eua.i.peccatrix.abstulit a nobis

O vas celestis gratie mater regine virginum per te
precamur anxie.remissionem criminum.

¶ Construe. O [illegible].i.vas celestis gratie & mater regine virginū marie.nos precamur.i.rogamus anxie.i.supplicter.remissionē.indulgē[illegible] [illegible].peccatorū.quippe vas.i.q rām p te.

Memento mater inclyta q̄ potens es per filiam & no
bis impetrata pia cura dei gratiam.

¶ Construe. O inclyta.i.generosa mater anna.memēto q̄ potēs es p filiā.tuā maria virginē.pcurare.i.diligētē curā adhibe & ea nobis [illegible] deitibus. [illegible] pia cura.i.solita prece.i.assidua rogatione.

Tuisq; donet precibus bonor. benignam oīm vt gau
dijs celestibus fruamur post exitum.

¶ Construe.q p tuos.i.cognatos oim bonor.i.tā spūaliū q̄ tēporaliū.deus donet cum precibus.i.rogatus? vt nos fruamur.i.veniam.celestia gaudijs post[illegible] post [illegible] & tribulationē presentis vite.

Patri patroq; gloria decus cum sancto spiritu qui per
anne suffragia conferuet nos meritu.

¶ Construcio patet supra in precedenti hymno.

¶ Sequuntur hymni de beata maria magdalena. Ad vesperas.

Collaudemus magdalene lachrymas & gaudi
um sonent voces laude plene de cōcentu cordi

um vt concordet philomene turturis suspirium.

¶ Iste hymnus cantatur ad festum beate marie magdalene. In quo au tor hymnographus vult ostendere magdalenam lachrymantem amare de domini sui sponsi xpi de sepulchro perditione. querendo eū triste suspi rantiū ad modū turturis colūbe. et postea exultantē et gaudētē de ei⁹ pre sentia personali. postea vocem hylaritatis sonantem. quare tūc philome ne exultantis auicule et cantantis dulce comparatur. Ideo dicit sic.

¶ Construe. Nos christicole. Collaudemus. id est simul laudare debe mus. lachrymas. id est tristes ploratus. et pro etiam. gaudium. id est exul tationem et hylaritatem. scilicet marie magdalene (supple et nostre) voces existentes plene laude sonent. id est pangunt. de concentu. id est conue nientia vocum. et symphonia cordiū. scilicet nostrorum. vt suspirius quasi sursum spirare) id est tristia turturis. illius columbe. concordet philome ne. illi aui gaudenter cantanti. ¶ Nota hoc magdalum magdali. quod dam oppidum fuit. Inde magdalenus magdalena magdalenum. adiectiue dicitur. hinc Lazarus magdalenus. Maria magdalena. et. sic ꝙ magdalena sumitur per quādam noticiā pro maria peccatrice. Item dicitur hoc magdalene in nolatiuo. genitiuo magdalenes more grecor⁹.

Iesum querens conuiuarum turbas nō erubuit pedes vnxit lachrymarum fluuio quos abluit crine tersit et culparum veniam promeruit.

¶ Hic hymnographus vult innuere ꝙ Maria magdalena intrauit domum Symonis pharisei et leprosi non vocata. nec timuit conuiuas. id est vocatos ad prandium. propter multam dilectionem christi. et penitentiaz agendam. ¶ Construe. maria magdalena querens iesum. id est christū. non erubuit. id est non timuit. vel vere cundata fuit. turbas. id est gentes et homines conuiuarum. id est in conuiuio existentes. et vnxit. s. vngento nardi pistici. pedes christi. quo. scilicet pedes. maria abluit. id est lauit fluuio lachrymarum. id est guttulis oculorum suorum. et tersit. id est siccos fecit. crine. id est crinibus capitis sui. et ex hoc promeruit. id est merito obtinuit. veniam. s. remissionem culparum. id peccatorum suorum.

Suum lauit inundatorem riuo fons immaduit pii fudit flos liquorē in ipsum refloruit: celum terre dedit rorem terra celum compluit.

¶ Plus igitur penitens mulier pascebat intus christum ꝙ pharisеus foris. Super conuiuantes igitur in gressa est. non iussa venis inter epulas obtulit lachrymas. Ideo dicit prout sequitur. ¶ Construe. Maria magdalena lauit suum mundatorem. s. christum (et quo ipsa fuit mūdata a vitiis) et fons. scilicet salutis immaduit. id est fuit madidus. et flos refloruit. id est pium liquorem. s. in cor marie magdalene. nam celum dedit terre ro

rem.id est subtilem ꝛ raram pluuiam.id est christus dedit marie gratiaꝫ. et terra compluit.id est pluuia mitigauit.celum.celestem regem.Cõtentum pro continente figuratiue.

In pꝛedulci mixtione nardum ferens pisticũ:in vnguenti fusione typum gessit mysticũ: vt sanetur vnctione vnxit egra medicum.

¶ Dicit autor q maria magdalena in illa pꝛedulci mixtione. id est saluberi qua christum vngere volens in domo Symonis. ferens nardum pisticum. id est vnguentum aromaticum ex omni bono medicamine et odore confectum.gessit.id est habuit mysticum typum. id est secretum diuinum seu statum ꝛ figuram infusione.id est insparsione.vnguenti.super christũ (ꝛ est typus mysticus sic)quia egra.id est maria magdalena peccatrix vnxit.id est immaduit medicum.s.christum(qui dicitur verus medicus) vnctione.s.nardi pistici.vt ipsa sanetur.id est medetur ab ipso a vitiis corporalibus. ¶ Nota hec nardus di.herba est spicosa et aromatica fragili radice et nigra.et foliis densa quarum summitates consurgunt in spicas. Inde hoc nardum.dicitur vnguentum.et additur pisticum.id est purum et fidele.ꝛ cetera.

Pie christus hanc respexit speciali gratia: quia multum hunc dilexit dimittuntur vitia: christi quando resurrexit facta est pꝛenuncia.

¶ Construe.Illam igitur magdalenam credimus esse.de qua marcus testatur septem demonia ejecta fuisse. ꝛ quia turpitudinis suę maculas aspexit lauanda cucurrit ad fontem misericordie.id est xp̃m. Igitur christus respexit hanc.s.magdalenã.pie.id est clementer speciali gratia.id est oculis misericordie.ideo vitia.id est peccata dimittuntur.s.illi quia dilexit hũc id est christum.multum.i.maxime.ꝛ depost illa est facta pꝛenuncia xp̃i.i. nunciatrix.qñ resurrexit.

Gloria ꝛ honoꝛ deo qui paschalis hostia: agnus mortẽ pugna leo victoꝛ die tertia resurrexit cum tropheo moꝛtis ferens spolia.

¶ Construe. Gloria ꝛ honor sit deo.qui.scilicet christus. vt paschalis hostia et agnus morte.scilicet mortuus pro nobis.et vt leo victor pugna.id est pugnando contra dyabolicam potestatem.resurrexit tertia die cũ tropheo.id est triumpho.ꝛ ferens spolia mortis.id est spolium fecit ab illo fortuno dyaboli.

¶ Ad matutinas hymnus.

Estimauit ortulanum et hoc sane credidit: seminauit enim granum quod in mentē cecidit: linguam mouit ⁊ non manū linguam xp̄s indidit.

¶ Iste hymnus cantur de sancta magdalena. quia post resurrectionem illa querens christum in sepulchro. quo non inuento. circuiens flendo tūc christus apparuit illi in forma ortulani. ⁊ ideo dicit Hymnographus sic.

¶ Cōstrue. Ip̄a magdalena estimauit eum fuisse ortulanū. et hoc sane. id est firmiter credidit. enim pro quia. ipse ortulanus (xp̄s) seminauit granū id est semen qđ cecidit in mentem. scilicet magdalene. illa mouit linguam (dicendo. Domine si sustulisti eum dicito michi) et christus indidit. id est imposuit siue foras emisit linguam. scilicet magdalene. et dico non mouit manum. scilicet ad christum. quia dixit. Noli me tangere. ¶ Nota q ortulanus per u. et sine aspiratione. vt ortus scribitur antiquitus. Hortulanus vero cum aspiratione ⁊ per o. vt hortus ⁊ holus. modo moderni doctores scribunt. Ideo elige ⁊ tu.

Non agnouit figurali latentem ymagine: mentis agrum spiritali excolentem semine: sed cum eam speciali designauit nomine.

¶ Construe. Supple maria magdalena. non agnouit. latentē. i. absconditum xp̄m. figurali ymagine. i. figura hois ortulani. excolentē. i. exarantem agrū mentis. cor sue me moue. spirituali semine. i. gratia verbi. seu fidei sed cum pro quando (supple xp̄s) designauit. i. nolauit eam speciali nomine. scilicet proprio. ¶ Maria mulier noli. ⁊c.

Hec a iesu iesum querit sublatum cōqueritur: iesum intus mentē gerit iesus p̄sens queritur: mētem colit mentem serit iesus nec percipitur.

¶ Construe. Hec scilicet magdalena. querit iesum sublatum. id est subtractum ⁊ alibi sepultum (putabat enim eum fuisse futuratum ex sepulchro) ⁊ conqueritur. id est lamentatur a iesu. ⁊ hoc vere in forma ortulani (dixit enim. Si sustulisti eum dicito michi) ⁊ hec gerit. id est habet iesum intus mentem. id est in corde suo. ⁊ p̄sens iesus queritur. s. a magdalena (supple ille. colit. id est exarat mentem. s. magdalene. et serit. i. plantat. mentē. s. mulieris. nec iesus verus xp̄s. p̄cipitur. id est perfecte agnoscitur in forma ortulani. s. a maria magdalena.

Iesu bone iesu pie quid te mōstrans latitas: quid occultas temarie mētem cuius habitas intus plena vero die nescit hīc veritas.

¶ Construe. O bone iesu. o pie iesu. quid. i. ad quid: tu monstrās. i. ostens-

dens te sub forma ortulani.latitas.i.occultas te. Jesum. ipsi magdalene quid.i.ad quid.tu obcuras.id est abscondis te exterius per visum marie cuius mentem. id est precordium. inhabitas:nam ipsa intus plena vero. sed nescit exterius. ꝛc.

O ꝑ mire iesu ludis his quibus diligeris: sed cuz ludis nō illudis nec fallis nec falleris: sed excludis quos includis notus non agnoscēris.

¶ Construe. O iesu. ꝑ mire.i.mirabiliter ludis.i.iocundaris cuz his. quibus.i.a quibus diligeris. sed cum pro quando.tu lupis non illudis.id est non decipis eos. nec fallis.s.aliquos. nec falleris. id est non deciperis a quibusuis.sed tu excludis.id est excusas illos.quos includis. id est quasi claudis in tua gratia.ꝛ tu es notus.ſm humanam carnem. nec agnosceris.i.perciperis.ſm diuinitatem.

Gloria ꝛ honor tibi spes vita lux anime: per quē speramus scribi libro mortis pessime: presint sibi nos ascribi peccatricis lachrymę.

¶ Construe. Gloria et honor: supple sit tibi.s.deo. o spes nostra via et lux anime nostre. per quem.s.deum.homines christiani sperant sese proscribi.id est procul a scriptura remoueri.s.in libro mortis pessime.id est inferni.ꝛ lachrymę.i.gutte peccatricis.s.magdalene. prestant.i.dent nos christianos ascribi.i.asserere sibi.s.libro vite.

¶ Ad laudes ꝛ secundas vesperas.

O Maria noli flere: iam non queras alium: ortulanus hic est vere et colonus mentiū intra mētis ortum quere mentis operarium.

¶ Construe. O maria.s.magdalena. noli flere. non queras.id est investiga alium iam tempore nisi presentem. hic est ortulanus vere.id est verax ꝛ colonus.i.agricultor seu hortícola. mentium.s.fidelium.ꝛ quere operarium.scilicet illum verum.intra ortum.i.septum.mentis.i.cordis tui.

¶ Nota ortus ab oriot. quando componitur sine aspiratione scribitur. qz in eo semper aliquid oritur. cum vero ab holus holeris. quia continet holera retinet h ſm aliquos.

Unde planctus et lamentum quid mentem non erigis: quid revoluis monumētum tecū est quē diligis iesum queris ꝛ inventum habes nec intelligis.

¶ Construe. O sancta magdalena. Unde planctus.i. ploratus ⁊ lamentum.i. lamentatio.i. quare ploras. quid.i. ad quid non erigis.i. sursum regis mentem.s. tuam quid.i. ad quid revolvis.i. visitas monumentum.i. sepulchrum. ipse est tecum quem diligis. tu queris iesum et habes invenitum scz in corde. et nec intelligis. id est non sapis.

Unde gemis vnde plozas verum habens gaudium in te latet quod ignozas dolozis solatium intus habes queris kozas languozis remedium.

¶ Construe. O maria magdalena. habens verum gaudium. vnde. id est cur gemis. id est suspiras. vnde. id est quare ploras. nam solacium. id est remedium doloris. latet. id est absconditur in te. quod ignoras. ⁊ tu queris foras. id est in monumento remedium languoris. s. christum. ⁊ tu habes intus scz. in mente xpm.

Jam non miroz si nescisti magistrum dum seminat semen quod est verbum christi te magis illuminat ⁊ rabboni respondisti cum mariam nominat.

¶ Construe. O maria magdalena. Ego non miror. si nescisti. id est nō novisti magistrum tuum (iam temporis) dum seminat. vt ortulanus. sed pro tamen. semen illud (quod est verbum xpi) illuminat te magis. cum rabboni. id est magister mi. vel rabbi.

Pedes christi quos lauisti fonte tota gratie quem ab ipso recepisti funde rozem venie resurgētis quem vidisti fac consoztes glozie.

¶ Construe. O maria magdalena. tu tota. i. munda fonte gratie. s. xpi lavasti pedes xpi. quem. s. fontem gratie. tu recepisti ab ipso. s. xpo funde. i. infunde nobis rorem. i. domum venie. i. gratie resurgentis. s. xpi quem tu vidisti in orto. seu via. et fac nos consortes. i. cōcives. gloriose. s. xpi. ⁊ hoc per tuas preces et merita.

Gloria ⁊ honoz deo cuius pzefert gratia inuitāti pharisei marie suspiria cenā vite qui dat reo gratie post prandia.

¶ Construe. Gloria ⁊ honor. i. laus sit deo. scz. omnipotenti. cuius gratia. id est virtus gratiosa. prefert. id est preponit (hoc est illi magis placet) piacet suspiria. id tremose lamentationes. marie peccatricis. invitanti phariseo. Symoni. qui scilicet deus dat cenam. id est requiem. vite. scilicet eterne nobis post prandia. id est post corruptionem dici. gratie. scilicet sue divinitatis, Amen. ita fiat.

¶ Sequuntur hymni de sancto spiritu. In die penthecostes ad ꝓximas vesperas. Jam christus astra ꝛc. Et similiter sit. Impleta gaudent viscera. Isti hymni expositi sunt supra. Folio. xxxij.

¶ Per hebdomadam hymnus.

Beata nobis gaudia anni reddit orbita cū spiritus paraclytus effulsit in discipulos.

¶ Autor in isto hymno declarat super verbum Apparuerunt apostolis dispertite linguetanq̄ ignis) foris apparentib⁹ linguis igneis. intus facta sunt corda flammantia. Turbe credentes eos ructare crapula musti. ¶ Iste hymnus canitur infra octauas penthecostes. per hebdamadam. Declarans qualiter spiritussanctus repentino sonitu super discipulos venit. et mentes carnalium in sui amorem permutauit. ¶ Construe. Orbita id est circulus anni. reddit. id est iterum ad solemnizandum duxit. nobis scilicet christicolis. beata gaudia. i. gloriosas exultationes. sez in spiritum sanctum cum ꝓ quando. spiritus paraclytus. i. consolator almus. effulsit. id est resplenduit. in discipulos. s. xp̄i.

Ignis vibrante lumine lingue figuram detulit verbis vt essent ꝓcluui & charitate feruidi.

¶ Construe. Vibrāte lumine. id est resplendente gratia spiritussancti. Ignis (quem effulsit spiritussanctus in discipulos) detulit. id est habuit figuram. id est dispositionem. lingue. scilicet naturalis. vt discipuli essent ꝓcluui verbis. id est procul seminantes verba sub diuersis partibus linguarum. et supple essent feruidi. id est feruentes et calidi in charitate scilicet diuina.

Linguis loquuntur omniū: pauent turbe gentiliū: musto madere deputant quos spiritus repleuerat.

¶ Construe. Supple discipuli feruidi in charitate. Loquuntur linguis omnium. s. populorum. turbe gentilium. i. homines diuersarum nationum. pauent. i. pauorem habent (quia nunq̄ talia audiuere) inde deputant. i. credūt illos madere musto. id ē humifacto nouo vino. quos. s. discipulos spiritussanctus repleuerat. s. gratia.

Patrata sunt hec mystice pasche peracto tempore sacro dierum numero quo lege fit remissio.

¶ Const rue. ꝑacto pasche tempore. id est xp̃o resurgente. hec sūt pa-
trata perfecte terminat ꝛ. mystice. i. figurate. sacro numero dieruꝫ. scilicet
quinquaginta. scilicet penthecostes. quo. s. tempore fit remissio ex lege. in
vetere lege figuratio.

Te nunc deus pissime vultu p̃camur cernuꝫ illapsa
nobis celitus largire dona spiritus.

¶ Const rue. O pissime deus. nos precamur. i. rogamus te nunc tempo-
ris. cernuo vultu. i. humili. voluntate. ꝛ toto (per vultum hominis volun
tas animi ostenditur) ꝛ largire. i. concede nobis dona spiritus sancti. illapsa
id est emissa celitus. i. diuinitus.

Dudum sacrata pectora tua replesti gratia: dimitte
nunc peccamina ⁊ da quieta tempora.

¶ Const rue. O deus tu replesti. id est repleuisti. tua gratia. scilicet spiri-
tussancti amore sacrata pectora. id est sacra corda apostolorum. dudum
id est diu temporis. dimitte. id est indulge nunc temporis. peccamina. id
est nostra peccata et da nobis quieta. id est tranquilla tempora. scilicet vi
te eterne.

Sit laus patri ⁊c. vt supra.

¶ De sancto Vincentio martyre.

Christi miles glorioſus leuita vincẽtius: vt tribu
nal sponte rogum cõscendit intrepidus: Cu-
ius salis crepitantis per corpus minucie.

¶ Iste hymnus canitur ad laudes ꝛ secundas vesperas. de sancto vin-
centio In quo Hymnographus vult ostendere martyrium eius passum
esse sub daciacono preside gentili ꝛ sacrilego. declarans quomodo sanct⁹
vincentius dei athleta candentia ferri machinam seu rogum vitro con-
scẽdit et ad tribunal (vt victor ꝛ miles in xp̃i professiõe) alacriter cucurrit
Et qualiter torquetur. flagellatur. ꝛ exuritur. et quomodo leuita vincen-
tius dyaconi arcem accepit. similiter quomodo salis ignibus sparsim cre
pitantes minucie per membra eius dissiliunt. et tandem inter hec omnia
tormẽta manet dei seruus. in celum erectis oculis. christum precabatur.
Ideo dicit. ¶ Const rue. Glorioſus. i. inclytus miles xp̃i vincentius leui-
ta (a Leui filio Iacob. leuita hebraice. dyaconus grece. minister latine di
citur) intrepidus. id est non timens. conscendit. id est ascendit. sponte. id
est voluntarie rogum. i. igne pro ipo factum. vt. i. sicut fecit ad tribunal. i.
iudicium Daciani presidis. Aduerte constructionem.

Sparsim tibant atq; prune vernabãtur sanguine in

ter hec manet immotus ille dei famulus: orans christum in sublime erectis luminibus.

¶ Construe. Per cuius.s.vincentij corpus.minutie.i.parue gricule seu portiosis.crepitantis salis.id est sonantis ⁊ crepitum facientis.dum crematur.ibant.i.intrabant.sparsum.id est spargendo.atq; pro ⁊ prune.id est carbones viui ⁊ recentes.vernabantur. id est splendebant. sanguinem. s.martyris pie ardore.ille.s.martyr dei famulus.manet.i.perseverat.immotus inter hec.s.martyria.sed erectis luminibus. id est oculis. in sublime.id est in celum.orans xp̃m.

Gloria ⁊ honor deo vsqzquo altissimo vna patri filio qz inclyto paraclyto cui laus est ⁊ potestas per eterna secula. Amen.

¶ Constructio est plana. Gloria et honor vsqzquo sit deo altissimo.vna.id est equaliter patri ⁊ filio inclyto paraclyto.id est glorioso spirituisancto.i. tribus personis.cui.s.vni deo soli est laus et potestas. per eterna secula. Amen.its fiat.

¶ Explicit feliciter.

¶ Impressum per Richardum Pynson.

¶ Sequitur tabula hymnozum secundum ordinem alphabeti.

Tabula.

A solis ortus cardine. Folio.iiij.
A patre vnigenitus fo.v.
Andrea pie sanctorum fo.xi.
Ales diei nuncius fo.xv.
Aurora iam spargit fo.xx.
Audi benigne cõditor fo.xxij.
Aurora lucis rutilat fo.xxix.
Ad cenam agni fo.xxx.
Adesto sancta trinitas fo.xxxiij.
Aue maris stella fo.xxxvj.
Antra deserti fo.xxxviij.
Aurea luce. tẽ. fo.xxxix.
Annue xp̃e seculorum fo.xlij.
Aue mater anna fo.lviij.

De littera. B

Beata nobis gaudia fo.xij.

De littera. C

Conditor alme Folio.primo
Christe redemptor olim fo.xij.
Consors paterni luminis fo.xiiij.
Celi deus sanctissime. fo.xvi.
Christe qui lux es fo.xxi.
Clarum decus celum fo.xxiij.
Cultor dei memento fo.xxv.
Crux fidelis inter omnes fo.xxvij.
Chorus nove hierusalem fo.xxvij.
Christe sanctorum decus fo.xli.
Christe redẽptor olim con. fo.xlij.
Celestis formam glorie fo.lij.
Collaudemus magdalene fo.lvij.
Christi miles glorioſus. fo.lxiij.

De littera. D

Deus creator olim fo.v.
Deus tuorum militum fo.xiiij.

De littera. E

Eterne rerum conditor fo.vj.
Ecce iam noctis fo.ix.
Eterna celi gloria fo.xix.
Ex more docti mistico fo.xx.
Ecce tempus ydoneum fo.xxiij.
Eterne rex altissime fo.xxxi.
Exultet celum laudibus fo.xliij.
Exultet cor precordijs fo.liij.
Estimauit oriulanum fo.lx.

De littera. F

Festum matris glorioſe fo.lvi.
Felix anna pre aliis fo.lvij.

De littera. G

Gloria laus t honor fo.xlvi.

De littera. H

Hostis herodes fo.iij.

De littera. I

Jam lucis orto fo.ix.
Immense celi conditor fo.xiiij.
Jesu quadragenarie fo.xxiiij.
Jesu saluator seculi. fo.xxviij.
Jesu nostra redemptio fo.xxxi.
Jam christus astra fo.xxxij.
Jesu saluator seculi re fo.xiij.
Iste confessor fo.xlv.
Jesu redemptor olim fo.xlv.
Jesu corona virginum fo.xlvi.
Inuentor rutili fo.xlvij.
Jesu dulcis memoria fo.liij.
Jesu auctor clementie fo.lv.
In anne pueperio fo.lviij.

De littera. L

Lucis creator optime fo.xi.
Lux ecce surgit fo.xvij.
Lustra sex q̃ iam gacta fo.xxvij.

Tabula.

De littera. M

¶ Magne dei potentie fo.xvii.
Martyr dei fo.xlii.
Mundi salus affutura fo.lvi.

De littera. N

¶ Nocte surgentes fo.vii.
Nunc sancte nobis fo.x.
Nox et tenebre fo.xvi.
Nox atra rerum fo.vi.

De littera. O

¶ O pater sancte mitis fo.xxxiii.
O lux beata trinitas fo.xxxiiii.
O gloriosa domina fo.xxxvi.
O q̃ glorifica fo.xi.
O lator rerum reparator fo.iii.
O nata lux de lumine fo.iii.
O salutaris fulgens fo.lix.
O maria noli flere fo.lxi.

De littera. P

¶ Primo dierũ omnium fo.vi.
Plasmator hymnis fo.xix.
Pãge lingua gloriosi fo.xxvi.
Pãge lingua gloriosi corpis fo.i.

De littera. Q

¶ Quod chorus vatum fo.xxxv.
Quem terra pontus fo.xxxvi.

De littera. R

¶ Rector potens fo.x.
Rerum deus tenax fo.xv
Rerum creator optime fo.xvi.
Rex gloriose martyrum fo.xlvii.

De littera. S

¶ Saluator mundi dñe fo.iii.
Sancte dei pariter fo.xii.
Somno refectis artubus fo.xii.
Splendor paterne fo.xiii.
Summe deus clemencie. fo.xix.
Summe largitor premij fo.xxii.
Sermone blando fo.xxx.
Sanctorum meritis fo.xliii.
Salue festa dies fo.xlviii.
Sacris solẽniis fo.xlix.

De littera. T

¶ Te lucis ante terminũ fo.pũo.
Telluris igneus fo.xv.
Tu trinitatis fo.xviii.
Tu xpe nostrũ gaudiũ fo.xxxi.
Tibi xpe splendor fo.xii.

De littera. U

¶ Uerbũ supnũ ꝓdiẽs a ptre. fo.i.
Vox clara ecce intonat fo.i.
Veni redemptor gentium fo.i.
Vexilla regis ꝓdeunt fo.xxiii.
Veni creator spũs fo.xxxiii.
Urbs beata hierusalẽ fo.xxxiii.
Ut queant laxis fo.xxxvi.
Virginis proles fo.xiv.
Verbum supernum prodiens: nec patris linquens. fo.ii.

¶ Finis Registri omnium hymnorum in libro contentorum.

¶ Impressus Londonijs per me Richardum pynson (Impressorem nobilissime Regie gratie) Commorantẽ in vico appellato the Flete strete ad signum georgij. Anno dñi. M. CCCCC. xi. Secunda die mensis Octobris.

ABCDEFGHIKLMN
RSTVW
1751

Richard: pynson